

Batumi Sea Port LLC

Financial statements

*for the year ended 31 December 2017
together with independent auditor's report*

Batumi Sea Port LLC

Financial statements

for the year ended 31 December 2017

Contents

Independent auditor's report

Statement of comprehensive income	3
Statement of financial position.....	4
Statement of changes in equity	5
Statement of cash flows	6
Notes to the financial statements	7-40

Independent auditor's report

To the Management and Shareholders of
Batumi Sea Port LLC

Opinion

We have audited the financial statements of Batumi Sea Port LLC (the Company), which comprise the statement of financial position as at 31 December 2017, and the statement of comprehensive income, statement of changes in equity and statement of cash flows for the year then ended, and notes to the financial statements, including a summary of significant accounting policies.

In our opinion, the accompanying financial statements present fairly, in all material respects, the financial position of the Company as at 31 December 2017 and its financial performance and its cash flows for the year then ended in accordance with International Financial Reporting Standards ("IFRSs").

Basis for opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing ("ISAs"). Our responsibilities under those standards are further described in the *Auditor's responsibilities for the audit of the financial statements* section of our report. We are independent of the Company in accordance with the International Ethics Standards Board for Accountants' Code of Ethics for Professional Accountants ("IESBA Code"), and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with the IESBA Code. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Responsibilities of management for the financial statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with IFRSs, and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, management is responsible for assessing the Company's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the Company or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

Auditor's responsibilities for the audit of the financial statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists.

Building a better
working world

Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements. As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the audit. We also:

- ▶ Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- ▶ Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Company's internal control.
- ▶ Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- ▶ Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Company's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the Company to cease to continue as a going concern.
- ▶ Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

Ruslan Khoroshvili

On behalf of EY Georgia LLC

Tbilisi, Georgia

16 March 2018

Batumi Sea Port LLC

Statement of comprehensive income for the year ended 31 December 2017

	Notes	2017 GEL	2016 GEL
Revenue	5	40,493,036	43,243,290
Cost of sales	6	(30,836,525)	(27,256,806)
Gross profit		9,656,511	15,986,484
General and administrative expenses	7	(7,570,571)	(5,572,536)
Reversal of previously recorded impairment on property, plant and equipment	11	—	898,937
Operating profit		2,085,940	11,312,885
Finance income	8	1,284,458	961,900
Finance costs	8	(268,587)	(1,175)
Foreign exchange (loss)/gain, net		(227,180)	748,272
Other non-operating income	9.1	15,165,241	2,272,457
Other non-operating expenses	9.2	(14,892,196)	(4,224,909)
Profit before tax		3,147,676	11,069,430
Income tax (expense)/benefit	10	(354,231)	3,376,551
Profit for the year		2,793,445	14,445,981
Other comprehensive income for the year not to be reclassified to profit or loss in subsequent periods			
Revaluation of property, plant and equipment	11	—	31,561,246
Reversal of previously recorded income tax effect on revaluation of property, due to change in income tax legislation	10	—	10,947,248
Other comprehensive income, net of tax for the year not to be reclassified to profit or loss in subsequent periods		—	42,508,494
Total comprehensive income for the year, net of tax		2,793,445	56,954,475

Signed and authorised on behalf of management on 16 March 2018 by:

Acting General Director

Ilyas Mukatov

Chief Accountant

Malkhaz Mgeladze

The accompanying notes on pages 7-40 are an integral part of these financial statements.

Batumi Sea Port LLC

Statement of financial position

for the year ended 31 December 2017

	Notes	2017 GEL	2016 GEL
Assets			
Non-current assets			
Property, plant and equipment	11	176,607,046	175,854,599
Intangible assets	12	1,343,349	889,825
Receivable under operating lease		3,111,312	2,731,731
Receivable under finance lease	21.3	3,859,378	4,173,927
Prepayments for non-current assets		169,729	27,791
Total non-current assets		185,090,814	183,677,873
Current assets			
Inventories	13	1,955,746	7,274,026
Trade receivables	14	4,044,561	2,735,194
Taxes prepaid, other than income tax	15	13,169,050	13,970,218
Current portion of receivable under operating lease	21.2	1,401,775	1,431,301
Current portion of receivable under finance lease	21.3	651,985	601,274
Prepayments		54,478	31,893
Cash and cash equivalents	16	1,359,702	2,147,190
Total current assets		22,637,297	28,191,096
Total assets		207,728,111	211,868,969
Equity and liabilities			
Equity			
Charter capital	17	30,391,470	30,391,470
Retained earnings		46,849,483	41,425,925
Revaluation reserve		100,555,245	103,267,092
Total equity		177,796,198	175,084,487
Non-current liabilities			
Dividend payable	20.3	2,824,420	–
Total non-current liabilities		2,824,420	–
Current liabilities			
Trade payables	18	6,890,159	2,569,733
Interest-bearing loans and borrowings	20.2	280,735	7,147,535
Current portion of dividend payable	20.3	4,108,884	10,500,000
Advances received		637,560	428,483
Income tax payable		3,921,515	4,973,420
Taxes payable, other than income tax	15	9,093,090	8,904,355
Other payables		693,150	733,112
Provisions	19	1,482,400	1,527,844
Total current liabilities		27,107,493	36,784,482
Total liabilities		29,931,913	36,784,482
Total equity and liabilities		207,728,111	211,868,969

The accompanying notes on pages 7-40 are an integral part of these financial statements.

Batumi Sea Port LLC

Statement of changes in equity

for the year ended 31 December 2017

	Charter capital	Retained earnings	Revaluation reserve	Total equity
	GEL	GEL	GEL	GEL
Balance at 31 December 2015	30,391,470	43,280,984	62,303,978	135,976,432
Profit for the year	–	14,445,981	–	14,445,981
Other comprehensive income for the year, net of tax	–	–	42,508,494	42,508,494
Total comprehensive income for the year	–	14,445,981	42,508,494	56,954,475
Dividends (Note 20.3)	–	(17,846,420)	–	(17,846,420)
Depreciation transfer of revaluation reserve	–	1,545,380	(1,545,380)	–
Balance at 31 December 2016	30,391,470	41,425,925	103,267,092	175,084,487
Profit for the year	–	2,793,445	–	2,793,445
Decrease in revaluation reserve of sold property, plant and equipment	–	–	(81,734)	(81,734)
Depreciation transfer of revaluation reserve	–	2,630,113	(2,630,113)	–
Balance at 31 December 2017	30,391,470	46,849,483	100,555,245	177,796,198

The accompanying notes on pages 7-40 are an integral part of these financial statements.

Batumi Sea Port LLC
Statement of cash flows

for the year ended 31 December 2017

	Notes	2017 GEL	2016 GEL
Operating activities			
Profit before tax		3,147,676	11,069,430
Non-cash adjustment to reconcile profit before tax to net cash flows			
Depreciation of property, plant and equipment	11	6,048,610	6,052,290
Amortisation of intangible assets		74,322	59,966
Reversal of previously recorded impairment on property, plant and equipment	11	—	(898,937)
Loss/(gain) on disposal of property, plant and equipment	9	68,107	(28,604)
Bad debt expense	14	1,885,143	350,108
Movements in provisions	19	(45,444)	1,250,393
Foreign exchange loss/(gain), net on financing and investing activities		379,213	(388,482)
Finance income	8	(1,284,458)	(961,900)
Finance costs	8	268,587	1,175
Working capital adjustments			
Change in inventories		5,318,280	(6,244,152)
Change in trade receivables		(3,194,510)	(3,057,989)
Change in taxes prepaid, other than income tax		801,168	(2,024,021)
Change in receivable from operating lease		(350,055)	(729,102)
Change in prepayments		(22,585)	9,537
Change in trade payables		3,528,771	2,904,016
Change in advances received		209,077	35,949
Change in taxes payable, other than income tax		188,735	1,228,779
Change in other payables		(39,962)	(87,429)
		16,980,675	8,541,027
Income tax paid		(1,406,136)	(2,046,926)
Net cash flows from operating activities		15,574,539	6,494,101
Investing activities			
Purchase of property, plant and equipment		(6,325,000)	(13,015,888)
Purchase of intangible assets		(527,846)	(820,044)
Proceeds from sale of property, plant and equipment		23,819	32,491
Receipt from finance leases		621,057	586,127
Interest received on bank deposits		67,372	181,819
Net cash flows used in investing activities		(6,140,598)	(13,035,495)
Financing activities			
Repayment of loans and borrowings		(15,203,062)	—
Dividend paid		(2,812,000)	—
Interest paid		—	(4,736)
Proceeds from loans and borrowings		7,795,840	7,171,740
Net cash flows (used in) / from financing activities		(10,219,222)	7,167,004
Net (decrease)/increase in cash		(785,281)	625,610
Net foreign exchange difference on cash and cash equivalents		(2,207)	(90,817)
Cash and cash equivalents at 1 January		2,147,190	1,612,397
Cash and cash equivalents at 31 December		1,359,702	2,147,190

For significant non-cash transactions please see Note 23.

The accompanying notes on pages 7-40 are an integral part of these financial statements.

Batumi Sea Port LLC
Notes to the financial statements
for the year ended 31 December 2017

1. Corporate information

Batumi Sea Port LLC (the Company) was founded in 2000 as a state owned entity, owned and controlled by the State of Georgia.

As at 31 December 2017 the control over the Company is exercised by Batumi Oil Terminal LLC (the BOT or the Parent) by the virtue of agreement dated 22 July 2006 for the Exclusive Management Right of 100% of the State-owned shares in the Company for the term of 49 years.

JSC KazTransOil (the KTO), an entity domiciled in Kazakhstan, is a 100% shareholder of the BOT and Petrotrans Limited, sister company of the BOT.

The ultimate controlling party of the Company is "Samruk-Kazyna National Welfare Fund", which is owned and controlled by the Government of the Republic of Kazakhstan.

The Company owns and manages a multi-functional sea port located in Batumi, Georgia (the Batumi Sea Port). The Batumi Sea Port consists of oil terminal, container terminal, ferry terminal, dry-cargo terminal, and passenger terminals. Dry-cargo and passenger terminals, as well as port services are operated by the Company. Oil terminal, container terminal and ferry terminals are leased to other operators (Note 21).

The registered office of the Company is 15, Baku str., Batumi, Georgia.

2. Significant accounting policies

2.1 Basis of preparation

The financial statements of the Company have been prepared in accordance with International Financial Reporting Standards (IFRSs) as issued by the International Accounting Standards Board (IASB).

The financial statements have been prepared on a historical cost basis, except for property, plant and equipment that has been measured using revaluation model.

2.2 Summary of significant accounting policies

The accounting policies set out below have been applied consistently to all periods presented in these financial statements.

(a) Foreign currency transactions

The financial statements are presented in Georgian Lari (GEL), which is the Company's functional currency. All financial information presented in GEL has been rounded to the nearest lari, except when otherwise indicated. Transactions in foreign currencies are initially recorded at GEL spot rates at the date the transaction first qualifies for recognition.

Monetary assets and liabilities denominated in foreign currencies are retranslated at GEL spot rate of exchange ruling at the reporting date. All differences are taken to the statement of comprehensive income.

Non-monetary items that are measured in terms of historical cost in a foreign currency are translated using the exchange rates as at the dates of the initial transactions.

Notes to the financial statements (continued)

2. Significant accounting policies (continued)

2.2 Summary of significant accounting policies (continued)

(b) Revenue recognition

Revenue is recognised to the extent that it is probable that the economic benefits will flow to the Company and the revenue can be reliably measured, regardless of when the payment is received. Revenue is measured at the fair value of the consideration received or receivable, taking into account contractually defined terms of payment and excluding taxes or duty. The Company has concluded that it is the principal in all of its revenue arrangements since it is the primary obligor in all the revenue arrangements, has pricing latitude, and is also exposed to credit risks.

The specific recognition criteria described below must also be met before revenue is recognised.

Rendering of services

Revenue from services is recognised when services have been rendered and legal claim against the customer exists.

For the services which were not fully rendered up to the reporting date, as in the case of vessels which are being serviced at the reporting date, revenue is recognised by reference to the stage of completion. Stage of completion is measured by reference to physical measurements of services to be performed, such as volume of loaded cargo as compared to total volume to be loaded.

Rental income

Rental income arising from operating leases is accounted for on a straight-line basis over the lease terms and is included in revenue in the statement of comprehensive income due to its operating nature.

Sale of goods

Revenue from the sale of goods is recognised when the significant risks and rewards of ownership of the goods have passed to the buyer, usually on delivery of goods. Revenue from the sale of goods is measured at the fair value of the consideration received or receivable, net of returns and allowances, trade discounts and volume rebates.

Interest income

For all financial instruments measured at amortised cost, interest income is recorded using the effective interest rate (EIR). The EIR is the rate that exactly discounts the estimated future cash receipts over the expected life of the financial instrument or a shorter period, where appropriate, to the net carrying amount of the financial asset. Interest income is included in finance income in the statement of comprehensive income.

Notes to the financial statements (continued)

2. Significant accounting policies (continued)

2.2 Summary of significant accounting policies (continued)

(c) Taxes

Current income tax

The annual profit earned by entities other than banks, insurance companies and microfinance organizations is not taxed in Georgia starting from 1 January 2017 (Note 10). Corporate income tax is paid on dividends is levied on profit distributed as dividends to the shareholders that are individuals or non-residents of Georgia at the rate of 15/85 of net distribution. The corporate income tax arising from the payment of dividends is accounted for as a liability and expense in the period in which dividends are declared, regardless of the actual payment date or the period for which the dividends are paid. In certain circumstances, deductions from income tax charge payable are available that are accounted as reduction of income tax expense related to respective distribution. Due to the nature of the Georgian taxation system, no deferred tax assets and liabilities arise for the entities registered in Georgia. Withholding tax payable in respect of dividend distribution to the shareholders of the Company is recognized as deduction from equity in the statement of changes in equity.

Georgian tax legislation also provides for charging corporate income tax on certain transactions that are considered deemed profit distributions (for example, transactions at non-market prices, non-business related expenses or supply of goods and services free of charge). Taxation of such transactions is accounted similar to operating taxes and is reported as other taxes within other non-operating expenses in income statement.

Value added tax

Revenues, expenses and assets are recognised net of the amount of value added tax, except:

- ▶ When the value added tax incurred on a purchase of assets or services is not recoverable from the taxation authority, in which case the value added tax is recognised as part of the cost of acquisition of the asset or as part of the expense item as applicable;
- ▶ When receivables and payables that are stated with the amount of value added tax included.

The net amount of value added tax recoverable from, or payable to, the taxation authority is included as part of taxes prepaid, other than income tax or taxes payable, other than income tax in the statement of financial position.

(d) Current versus non-current classification

The Company presents assets and liabilities in statement of financial position based on current/non-current classification. An asset is current when it is:

- ▶ Expected to be realised or intended to be sold or consumed in the normal operating cycle;
- ▶ Held primarily for the purpose of trading;
- ▶ Expected to be realised within twelve months after the reporting period; or
- ▶ Cash or cash equivalent unless restricted from being exchanged or used to settle a liability for at least twelve months after the reporting period.

All other assets are classified as non-current.

Notes to the financial statements (continued)

2. Significant accounting policies (continued)

2.2 Summary of significant accounting policies (continued)

A liability is current when:

- ▶ It is expected to be settled in normal operating cycle;
- ▶ It is held primarily for the purpose of trading;
- ▶ It is due to be settled within twelve months after the reporting period; or
- ▶ There is no unconditional right to defer the settlement of the liability for at least twelve months after the reporting period.

The Company classifies all other liabilities as non-current.

(e) Financial instruments – initial recognition and subsequent measurement

A financial instrument is any contract that gives rise to a financial asset of one entity and a financial liability or equity instrument of another entity.

(i) Financial assets

Initial recognition and measurement

Financial assets are classified, at initial recognition, as financial assets at fair value through profit or loss, loans and receivables, held-to-maturity investments, available-for-sale financial assets, or as derivatives designated as hedging instruments in an effective hedge, as appropriate. All financial assets are recognized initially at fair value plus, in the case of financial assets not recorded at fair value through profit or loss, transaction costs that are attributable to the acquisition of the financial asset.

Purchases or sales of financial assets that require delivery of assets within a time frame established by regulation or convention in the market place (regular way trades) are recognised on the trade date, i.e., the date that the Company commits to purchase or sell the asset.

All financial assets that the Company owns at 31 December 2017 and 2016 are classified as receivables category and are comprises of trade and other receivables and cash and cash equivalents.

Subsequent measurement

The subsequent measurement of financial assets depends on their classification as follows:

Loans and receivables are non-derivative financial assets with fixed or determinable payments that are not quoted in an active market. Loans and receivables are initially recognized at fair value. After initial measurement, such financial assets are subsequently measured at amortized cost using the EIR, less impairment. Amortized cost is calculated by taking into account any discount or premium on acquisition and fee or costs that are an integral part of the EIR. The EIR amortization is included in finance income in the statement of comprehensive income. The losses arising from impairment are recognised in the statement of comprehensive income as finance costs.

Notes to the financial statements (continued)

2. Significant accounting policies (continued)

2.2 Summary of significant accounting policies (continued)

Derecognition

A financial asset (or, where applicable a part of financial asset or part of a group of similar financial assets) is primarily derecognised (i.e., removed from the Company's statement of financial position) when:

- ▶ The right to receive the cash flows from the asset has expired; or
- ▶ The Company has transferred its rights to receive cash flows from the asset or has assumed an obligation to pay the received cash flows in full without material delay to third party under a 'pass-through' arrangement; and either (a) the Company has transferred substantially all the risks and rewards of the asset, or (b) the Company has neither transferred nor retained substantially all the risks and rewards of the asset, but has transferred control of the asset.

When the Company has transferred its rights to receive cash flows from an asset or has entered into a pass-through arrangement, it evaluates if, and to what extent, it has retained the risks and rewards of ownership. When it has neither transferred nor retained substantially all of the risks and rewards of the asset, nor transferred control of the asset, the Company continues to recognise the transferred asset to the extent of its continuing involvement. In that case, the Company also recognises an associated liability. The transferred asset and the associated liability are measured on a basis that reflects the rights and obligations that the Company has retained.

Continuing involvement that takes the form of a guarantee over the transferred asset is measured at the lower of the original carrying amount of the asset and the maximum amount of consideration that the Company could be required to repay.

Impairment of financial assets

The Company assesses, at each reporting date, whether there is any objective evidence that a financial asset or a group of financial assets is impaired. An impairment exists if one or more events that has occurred since the initial recognition of the asset (an incurred 'loss event'), has an impact on the estimated future cash flows of the financial assets or the group of financial assets that can be reliably estimated. Evidence of impairment may include indications that the debtors or a group of debtors is experiencing significant financial difficulty, default or delinquency in interest or principal payments, the probability that they will enter bankruptcy or other financial reorganisation and where observable data indicate that there is a measurable decrease in the estimated future cash flows, such as changes in arrears or economic conditions that correlate with defaults.

The amount of any impairment loss identified is measured as the difference between the asset's carrying amount and the present value of estimated future cash flows (excluding future expected credit losses that have not yet been incurred). The present value of the estimated future cash flows is discounted at the financial asset's original EIR.

Notes to the financial statements (continued)

2. Significant accounting policies (continued)**2.2 Summary of significant accounting policies (continued)**

The carrying amount of the asset is reduced through the use of an allowance account and the amount of the loss is recognised in the statement of comprehensive income. Interest income (recorded as finance income in the statement of comprehensive income) continues to be accrued on the reduced carrying amount and is accrued using the rate of interest used to discount the future cash flows for the purpose of measuring the impairment loss. Loans together with the associated allowance are written off when there is no realistic prospect of future recovery and all collateral has been realized or has been transferred to the Company. If, in a subsequent year, the amount of the estimated impairment loss increases or decreases because of an event occurring after the impairment was recognised, the previously recognised impairment loss is increased or reduced by adjusting the allowance account. If a future write-off is later recovered, the recovery is credited to finance costs in the statement of comprehensive income.

(ii) Financial liabilities*Initial recognition and measurement*

Financial liabilities are classified, at initial recognition, as financial liabilities at fair value through profit or loss, loans and borrowings, payables, or as derivatives designated as hedging instruments in an effective hedge, as appropriate.

All financial liabilities are recognised initially at fair value and, in the case of loans and borrowings and payables, net of directly attributable transaction costs.

All financial liabilities of the Company at 31 December 2017 and 2016 are classified as loans and borrowings category and are comprises of trade and other payables and interest-bearing loans and borrowings.

Subsequent measurement

The measurement of financial liabilities depends on their classification, as follows:

After initial recognition, loans and borrowings are subsequently measured at amortized cost using the EIR method. Gains and losses are recognised in the statement of comprehensive income when the liabilities are derecognised as well as through the EIR amortization process.

Amortized cost is calculated by taking into account any discount or premium on acquisition and fee or costs that are an integral part of the EIR. The EIR amortization is included as finance cost in the statement of comprehensive income.

Derecognition

A financial liability is derecognised when the obligation under the liability is discharged or cancelled or expires. When an existing financial liability is replaced by another from the same lender on substantially different terms, or the terms of an existing liability are substantially modified, such an exchange or modification is treated as the derecognition of the original liability and the recognition of a new liability. The difference in the respective carrying amounts is recognised in the statement of comprehensive income.

Notes to the financial statements (continued)

2. Significant accounting policies (continued)

2.2 Summary of significant accounting policies (continued)

(iii) Offsetting of financial instruments

Financial assets and financial liabilities are offset and the net amount reported in the statement of financial position if there is a currently enforceable legal right to offset the recognised amounts and there is an intention to settle on a net basis, or to realise the assets and settle the liabilities simultaneously.

(iv) Fair value of financial instruments

The Company measures financial instruments at fair value at each balance sheet date.

Fair value is the price that would be received to sell an asset or paid to transfer a liability in an orderly transaction between market participants at the measurement date. The fair value measurement is based on the presumption that the transaction to sell the asset or transfer the liability takes place either:

- ▶ In the principal market for the asset or liability; or
- ▶ In the absence of a principal market, in the most advantageous market for the asset or liability.

The principal or the most advantageous market must be accessible to by the Company.

The fair value of an asset or a liability is measured using the assumptions that market participants would use when pricing the asset or liability, assuming that market participants act in their economic best interest.

A fair value measurement of a non-financial asset takes into account a market participant's ability to generate economic benefits by using the asset in its highest and best use or by selling it to another market participant that would use the asset in its highest and best use.

The Company uses valuation techniques that are appropriate in the circumstances and for which sufficient data are available to measure fair value, maximizing the use of relevant observable inputs and minimizing the use of unobservable inputs.

All assets and liabilities for which fair value is measured or disclosed in the financial statements are categorized within the fair value hierarchy, described as follows, based on the lowest level input that is significant to the fair value measurement as a whole:

- ▶ Level 1 – quoted (unadjusted) market prices in active markets for identical assets or liabilities.
- ▶ Level 2 – valuation techniques for which the lowest level input that is significant to the fair value measurement is directly or indirectly observable.
- ▶ Level 3 – valuation techniques for which the lowest level input that is significant to the fair value measurement is unobservable.

For assets and liabilities that are recognized in the financial statements on a recurring basis, the Company determines whether transfers have occurred between levels in the hierarchy by re-assessing categorization (based on the lowest level input that is significant to the fair value measurement as a whole) at the end of each reporting period.

Notes to the financial statements (continued)

2. Significant accounting policies (continued)

2.2 Summary of significant accounting policies (continued)

For the purpose of fair value disclosures, the Company has determined classes of assets and liabilities on the basis of the nature, characteristics and risks of the asset or liability and the level of the fair value hierarchy, as explained above.

(f) Cash dividend and non-cash distribution to the parent

The Company recognizes a liability to make cash or non-cash distributions to the parent when the distribution is authorized and the distribution is no longer at the discretion of the Company. As per the article 8 of the Law of Georgia of Entrepreneurs, a distribution is authorized when it is approved by the resolution of the General Meeting of partners and shareholders. A corresponding amount is recognized directly in equity.

Non-cash distributions are measured at the fair value of the assets to be distributed with fair value re-measurement recognized directly in equity.

Upon distribution of non-cash assets, any difference between the carrying amount of the liability and the carrying amount of the assets distributed is recognized in the statement of comprehensive income.

(g) Property, plant and equipment

Property, plant and equipment is measured at fair value less accumulated depreciation and impairment loss recognized after the date of revaluation. Valuations are performed with sufficient frequency to ensure that the fair value of a revalued asset does not differ materially from its carrying amount.

When significant parts of property, plant and equipment are required to be replaced at intervals, the Company recognises such parts as individual assets with specific useful lives and depreciates them accordingly. All other repair and maintenance costs are recognised in the statement of comprehensive income as incurred.

A fair value measurement takes into account a market participant's ability to generate economic benefits by using the asset in its highest and best use or by selling it to another market participant that would use the asset in its highest and best use.

Any revaluation surplus is credited to the assets revaluation reserve included in the equity section of the statement of financial position, except to the extent that it reverses a revaluation decrease of the same asset previously recognised as an expense, in which case the increase is recognised as gain on revaluation. A revaluation deficit is recognised as an expense, except to the extent that it offsets an existing surplus on the same asset recognised in the asset revaluation reserve.

An annual transfer from the asset revaluation reserve to retained earnings is made for the difference between depreciation based on the revalued carrying amount of the assets and depreciation based on the assets original cost. Additionally, accumulated depreciation as at the revaluation date is eliminated against the gross carrying amount of the asset and the net amount is restated to the revalued amount of the asset. Upon disposal, any revaluation reserve relating to the particular asset being sold, leased under finance lease or dismantled is transferred to retained earnings.

Notes to the financial statements (continued)

2. Significant accounting policies (continued)**2.2 Summary of significant accounting policies (continued)**

Depreciation is calculated on a straight-line basis over the estimated useful lives of the assets in years as follows:

	<u>Useful lives</u>
Buildings and constructions	Up to 50
Electrical equipment	Up to 50
Ships	Up to 25
Furniture	5-20
Land improvement	5-30

Assets are depreciated from the month of acquisition or, in respect of self-constructed assets, from the month the asset is completed and put into operation. Land is not depreciated.

An item of property, plant and equipment and any significant part initially recognised is derecognised upon disposal or when no future economic benefits are expected from its use or disposal. Any gain or loss arising on derecognition of the asset (calculated as the difference between the net disposal proceeds and the carrying amount of the asset) is included in the statement of comprehensive income when the asset is derecognised.

The residual values, useful lives and methods of depreciation of property, plant and equipment are reviewed at each financial year end and adjusted prospectively, if appropriate.

(h) Leases

The determination of whether an arrangement is (or contains) a lease is based on the substance of the arrangement at the inception of the lease. The arrangement is, or contains, a lease if fulfilment of the arrangement is dependent on the use of a specific asset (or assets) and the arrangement conveys a right to use the asset (or assets), even if that asset is (or those assets are) not explicitly specified in an arrangement.

Company as a lessee

A lease is classified at the inception date as a finance lease or an operating lease. A lease that transfers substantially all the risks and rewards incidental to ownership to the Company is classified as a finance lease.

Finance leases are capitalised at the commencement of the lease at the inception date fair value of the leased property or, if lower, at the present value of the minimum lease payments. Lease payments are apportioned between finance charges and reduction of the lease liability so as to achieve a constant rate of interest on the remaining balance of the liability. Finance charges are recognised in finance costs in the statement of comprehensive income.

A leased asset is depreciated over the useful life of the asset. However, if there is no reasonable certainty that the Company will obtain ownership by the end of the lease term, the asset is depreciated over the shorter of the estimated useful life of the asset and the lease term.

An operating lease is a lease other than a finance lease. Operating lease payments are recognised as an operating expense in the statement of comprehensive income on a straight-line basis over the lease term.

Notes to the financial statements (continued)

2. Significant accounting policies (continued)

2.2 Summary of significant accounting policies (continued)

Company as a lessor

Leases in which the Company does not transfer substantially all the risks and rewards of ownership of an asset are classified as operating leases. Initial direct costs incurred in negotiating and arranging an operating lease are added to the carrying amount of the leased asset and recognised over the lease term on the same basis as rental income. Contingent rents are recognised as revenue in the period in which they are earned.

(i) Intangible assets

Intangible assets acquired separately are measured on initial recognition at cost. The cost of intangible assets acquired in a business combination is their fair value at the date of acquisition.

Internally generated intangibles, excluding capitalised development costs, are not capitalised and the related expenditure is reflected in profit or loss in the period in which the expenditure is incurred.

The useful lives of intangible assets are assessed as finite and are limited to 39 years.

Intangible assets with finite lives are amortised over the useful economic life and assessed for impairment whenever there is an indication that the intangible asset may be impaired.

The amortisation period and the amortisation method for an intangible asset with a finite useful life are reviewed at least at the end of each reporting period. Changes in the expected useful life or the expected pattern of consumption of future economic benefits embodied in the asset is accounted for by changing the amortisation period or method, as appropriate, and are treated as changes in accounting estimates. The amortisation expense on intangible assets with finite lives is recognised in the statement of comprehensive income in the expense category consistent with the function of the intangible assets.

The Company does not have intangible assets with indefinite useful lives.

Gains or losses arising from derecognition of an intangible asset are measured as the difference between the net disposal proceeds and the carrying amount of the asset and are recognised in profit or loss when the asset is derecognised.

(j) Transactions with entities under common control

All transactions with entities under common control are measured at cost, unless otherwise required by different IFRS such as IFRS 2 *Share-based Payment* or IAS 39 *Financial Instruments: Recognition and Measurement*. In the cases when transactions do not include consideration, they are measured at zero.

(k) Impairment of non-financial assets

The Company assesses, at each reporting date, whether there is an indication that an asset may be impaired. If any indication exists, or when annual impairment testing for an asset is required, the Company estimates the asset's recoverable amount. An asset's recoverable amount is the higher of an asset's or cash-generating unit's (CGU) fair value less costs of disposal and its value in use. The recoverable amount is determined for an individual asset, unless the asset does not generate cash inflows that are largely independent of those from other assets or groups of assets. When the carrying amount of an asset or CGU exceeds its recoverable amount, the asset is considered impaired and is written down to its recoverable amount.

Notes to the financial statements (continued)

2. Significant accounting policies (continued)

2.2 Summary of significant accounting policies (continued)

In assessing value in use, the estimated future cash flows are discounted to their present value using a pre-tax discount rate that reflects current market assessments of the time value of money and the risks specific to the asset. In determining fair value less costs of disposal, recent market transactions are taken into account. If no such transactions can be identified, an appropriate valuation model is used. These calculations are corroborated by valuation multiples, quoted share prices for publicly traded companies or other available fair value indicators.

The Company bases its impairment calculation on detailed budgets and forecast calculations. These budgets and forecast calculations generally cover a period of 13 years. A long-term growth rate is calculated and applied to project future cash flows after the thirteenth year.

Impairment losses of continuing operations are recognised in the statement of comprehensive income in expense categories consistent with the function of the impaired asset, except for property previously revalued with the revaluation taken to other comprehensive income. In this case, the impairment is also recognised in other comprehensive income up to the amount of any previous revaluation.

(l) Inventories

Inventories are valued at the lower of cost and net realisable value.

Materials, spare parts and other consumables are valued at purchase cost and includes transport and handling costs.

Net realisable value is the estimated selling price in the ordinary course of business, less estimated costs of completion and the estimated costs necessary to make the sale. The inventories are expensed first-in/first-out basis.

(m) Cash and cash equivalents

Cash and cash equivalents in the statement of financial position comprise cash at banks and on hand. Cash in bank comprises of interest-bearing current accounts.

(n) Provisions

Provisions are recognised when the Company has a present obligation (legal or constructive) as a result of a past event, it is probable that an outflow of resources embodying economic benefits will be required to settle the obligation and a reliable estimate can be made of the amount of the obligation. The expense relating to a provision is presented in the statement of comprehensive income net of any reimbursement.

Notes to the financial statements (continued)

2. Significant accounting policies (continued)

2.3 Changes in accounting policies and disclosures

New and amended standards and interpretations

The Accounting policies adopted are consistent with those of the previous financial year, except for the following new and amended IFRSs and IFRIC interpretations, which became effective from 1 January 2017:

- ▶ Amendments to IAS 7 *Statement of Cash Flows: Disclosure Initiative*;
- ▶ Amendments to IAS 12 *Income Taxes: Recognition of Deferred Tax Assets for Unrealised Losses*;
- ▶ Amendments to IFRS 12 *Disclosure interests in Other Entities: Clarification of the scope of disclosure requirements in IFRS 12*.

Adoption of these new and amended standards and interpretations did not have material impact on the financial position or performance of the Company.

2.4 Standards issued but not yet effective

The standards and interpretations that are issued, but not yet effective, up to the date of issuance of the Company's financial statements are disclosed below. The Company intends to adopt these standards, if applicable, when they become effective.

IFRS 9 Financial Instruments

In July 2014, the IASB issued the final version of IFRS 9 *Financial Instruments* that replaces IAS 39 *Financial Instruments: Recognition and Measurement* and all previous versions of IFRS 9. IFRS 9 brings together all three aspects of the accounting for financial instruments project: classification and measurement, impairment and hedge accounting. IFRS 9 is effective for annual periods beginning on or after 1 January 2018, with early application permitted. Except for hedge accounting, retrospective application is required but providing comparative information is not compulsory. For hedge accounting, the requirements are generally applied prospectively, with some limited exceptions.

The Company plans to adopt the new standard on the required effective date and will not restate comparative information. Overall the Company expects no significant impact on its statement of financial position and equity after adoption of IFRS 9.

(a) Classification and measurement

The adoption of IFRS 9 will have an effect on the classification and measurement of the Company's financial assets, but no impact on the classification and measurement of the Company's financial liabilities. The trade receivables of the Company are held to collect contractual cash flows and are expected to give rise to cash flows representing solely payment of principal amount. Thus, the Company expects that these will continue to be measured at amortised cost under IFRS 9. The Company analysed the contractual cash flow characteristics of those instruments and concluded that they meet the criteria for amortised cost measurement under IFRS 9. Therefore, reclassification for these instruments is not required.

Notes to the financial statements (continued)

2. Significant accounting policies (continued)

2.4 Standards issued but not yet effective (continued)

(b) Impairment

IFRS 9 requires the Company to record expected credit losses on all of its debt securities, loans and trade receivables, either on a 12-month or lifetime basis. The Company will apply the simplified approach and record lifetime expected losses on all trade receivables. The Company expects no significant impact on its equity due to unsecured nature of its loans and receivables, but it will perform a more detailed analysis, which considers all reasonable and supportable information, including forward-looking elements to determine the extent of the impact.

(c) Hedge accounting

The Company currently does not have any hedge relationships, thus the Company does not expect any impact as a result of applying IFRS 9.

IFRS 15 Revenue from Contracts with Customers

IFRS 15 was issued in May 2014 and establishes a five-step model to account for revenue arising from contracts with customers. Under IFRS 15, revenue is recognised at an amount that reflects the consideration to which an entity expects to be entitled in exchange for transferring goods or services to a customer.

The new revenue standard will supersede all current revenue recognition requirements under IFRS. Either a full retrospective application or a modified retrospective application is required for annual periods beginning on or after 1 January 2018. Early adoption is permitted. The Company plans to adopt the new standard on the required effective date using the full retrospective method. During 2017 the Company performed a detailed analysis of IFRS 15, according to which no significant impact on the financial statements of the Company was identified.

The principal activities of the Company are the provision of dry cargo transshipment and port services, including storage, towage, mooring, service-monitoring and etc. One single sales agreement is formed with each customer that indicates separate tariffs for each service rendered by the Company.

(a) Rendering of services

The revenue from dry cargo transshipment and port services is recognized from the provision of services at a certain point in time on the basis of actual volume of services rendered by applying respective contractual tariff. Adoption of IFRS 15 is not expected to have any effect on the revenue recognition principals of the Company.

(b) Presentation and disclosure requirements

IFRS 15 provides presentation and disclosure requirements, which are more detailed than under current IFRS. The presentation requirements represent a significant change from current practice, however due to the specifics of the revenue generated by the Company, it is not expected that the volume of disclosures required in Company's financial statements will increase significantly.

Notes to the financial statements (continued)

2. Significant accounting policies (continued)

2.4 Standards issued but not yet effective (continued)

IFRS 16 Leases

IFRS 16 was issued in January 2016 and it replaces IAS 17 *Leases*, IFRIC 4 *Determining whether an Arrangement Contains a Lease*, SIC-15 *Operating Leases – Incentives* and SIC-27 *Evaluating the Substance of Transactions Involving the Legal Form of a Lease*. IFRS 16 sets out the principles for the recognition, measurement, presentation and disclosure of leases and requires lessees to account for all leases under a single on-balance sheet model similar to the accounting for finance leases under IAS 17. The standard includes two recognition exemptions for lessees – leases of 'low-value' assets (e.g., personal computers) and short-term leases (i.e., leases with a lease term of 12 months or less). At the commencement date of a lease, a lessee will recognise a liability to make lease payments (i.e., the lease liability) and an asset representing the right to use the underlying asset during the lease term (i.e., the right-of-use asset). Lessees will be required to separately recognise the interest expense on the lease liability and the depreciation expense on the right-of-use asset.

Lessees will be also required to remeasure the lease liability upon the occurrence of certain events (e.g., a change in the lease term, a change in future lease payments resulting from a change in an index or rate used to determine those payments). The lessee will generally recognise the amount of the remeasurement of the lease liability as an adjustment to the right-of-use asset.

Lessor accounting under IFRS 16 is substantially unchanged from today's accounting under IAS 17. Lessors will continue to classify all leases using the same classification principle as in IAS 17 and distinguish between two types of leases: operating and finance leases.

IFRS 16 also requires lessees and lessors to make more extensive disclosures than under IAS 17.

IFRS 16 is effective for annual periods beginning on or after 1 January 2019. Early application is permitted, but not before an entity applies IFRS 15. A lessee can choose to apply the standard using either a full retrospective or a modified retrospective approach. The standard's transition provisions permit certain reliefs. The Company will continue to assess the potential effect of IFRS 16 on its financial statements.

Annual improvements 2014-2016 cycle (issued in December 2016)

IFRIC Interpretation 22 Foreign Currency Transactions and Advance Consideration

The Interpretation clarifies that, in determining the spot exchange rate to use on initial recognition of the related asset, expense or income (or part of it) on the derecognition of a non-monetary asset or non-monetary liability relating to advance consideration, the date of the transaction is the date on which an entity initially recognises the non-monetary asset or non-monetary liability arising from the advance consideration. If there are multiple payments or receipts in advance, then the entity must determine the transaction date for each payment or receipt of advance consideration. Entities may apply the amendments on a fully retrospective basis.

Alternatively, an entity may apply the Interpretation prospectively to all assets, expenses and income in its scope that are initially recognised on or after:

- (i) The beginning of the reporting period in which the entity first applies the interpretation; or
- (ii) The beginning of a prior reporting period presented as comparative information in the financial statements of the reporting period in which the entity first applies the interpretation.

Notes to the financial statements (continued)

2. Significant accounting policies (continued)

2.4 Standards issued but not yet effective (continued)

The Interpretation is effective for annual periods beginning on or after 1 January 2018. Early application of interpretation is permitted and must be disclosed. However, since the Company's current practice is in line with the Interpretation, the Company does not expect any effect on its financial statements.

Other amendments issued but not yet effective that are not applicable for the Company are listed below:

- ▶ Amendments to IFRS 10 and IAS 28 *Sale or Contribution of Assets between an Investor and its Associate or Joint Venture*;
- ▶ IFRS 2 *Classification and Measurement of Share-based Payment Transactions* – Amendments to IFRS 2;
- ▶ IFRS 17 *Insurance Contracts*;
- ▶ Transfers of Investment Property – Amendments to IAS 40;
- ▶ IFRS 1 *First-time Adoption of International Financial Reporting Standards-Deletion of short-term exemptions for first-time adopters* (Annual improvements 2014-2016 cycle (issued in December 2016));
- ▶ IAS 28 *Investments in Associates and Joint Ventures – Clarification that measuring investees at fair value through profit or loss is an investment-by-investment choice*;
- ▶ Applying IFRS 9 *Financial Instruments* with IFRS 4 *Insurance Contracts* – Amendments to IFRS 4;
- ▶ IFRIC Interpretation 23 *Uncertainty over Income Tax Treatment*.

3. Significant accounting judgments, estimates and assumptions

The preparation of the Company's financial statements requires management to make judgments, estimates and assumptions that affect the reported amounts of revenues, expenses, assets and liabilities, and the accompanying disclosures, and the disclosure of contingent liabilities. Uncertainty about these assumptions and estimates could result in outcomes that require a material adjustment to the carrying amount of the assets or liabilities affected in future periods.

Judgments

In the process of applying the Company's accounting policies, management has made the following judgments, which have the most significant effect on the amounts recognised in the financial statements:

Finance lease – Company as lessor

The Company has entered into leases on its berths 1, 2, 3 and an offshore mooring with the Parent. The Company has determined, based on an evaluation of the terms and conditions of the arrangements, that it transfers all the significant risks and rewards of ownership of these properties to the lessee and accounts for the contracts as finance lease (Note 21).

Notes to the financial statements (continued)

3. Significant accounting judgments, estimates and assumptions (continued)

Judgments (continued)

The Company is also in another lease arrangement with Batumi International Container Terminal Limited (BICT) to lease out berths 4, 5, 6, a ferry terminal, certain machinery and equipment and a land plot of 13.6 hectare. The lease was concluded in April 2007 and is for 48 years, expiring on 30 June 2055. The Company has determined, based on an evaluation of the terms and conditions of the arrangement that it has transferred all the significant risks and rewards of ownership of these properties, except for the land plot to the lessee. Accordingly, the Company has allocated lease payments between finance lease and operating lease elements in proportion to fair values of leasehold interests in each element (Note 21).

Judgments related to the classification of the leases effect accounting for these leases and may have material impact on the reported figures.

Estimates and assumptions

The key assumptions concerning the future and other key sources of estimation uncertainty at the reporting date, that have a significant risk of causing a material adjustment to the carrying amounts of assets and liabilities within the next financial year, are described below. The Company based its assumptions and estimates on parameters available when the financial statements were prepared. Existing circumstances and assumptions about future developments, however, may change due to market changes or circumstances arising beyond the control of the Company. Such changes are reflected in the assumptions when they occur.

Impairment of property, plant and equipment

The Company's property, plant and equipment was tested for impairment as of 31 July 2017. The significant estimates used in the impairment tests are disclosed in Note 11.

Allowance for accounts receivable

The Company assesses at each reporting date whether there is any objective evidence that a financial asset is impaired. If there is objective evidence that impairment loss has occurred, the carrying amount of the asset is reduced through the use of an allowance account and the amount of loss is recognised as current period expense.

Notes to the financial statements (continued)

3. Significant accounting judgments, estimates and assumptions (continued)

Estimates and assumptions (continued)

Management believes that allowance for uncollectable amounts of GEL 2,401,065 (2016: GEL 533,825) is the best estimate of possible losses from impairment of trade receivable (Note 14).

Provisions for tax accruals

On 4 December 2015 the Company received a draft act of tax inspection where additional taxes and penalties for years 2010-2014 were assessed by the Revenue Service of Georgia in the amount of GEL 7,284,431. The Company made an accrual of GEL 1,340,392 as its best estimate of probable economic outflows related to this assessment (Note 19).

4. Going concern

As at 31 December 2017 the Company has net current liabilities of GEL 4,470,196. The major components of current liabilities are trade payables and dividend payable to the Parent of GEL 3,741,820 and GEL 4,108,884, respectively, and the interest payable accrued on the interest-bearing loans and borrowings to the related party Petrotrans Limited with the amount of GEL 280,735. As at 31 December 2017 the net current position with third parties was positive GEL 74,583.

The management obtained the letters from the Parent signed on 28 February and 14 March 2018 whereby the Parent confirms not to request the repayment of trade payable and/or dividend payable amount if such repayment will be detrimental to the Company. In addition, the agreement between the Company and the Petrotrans Limited was signed, whereby interest payable will be netted off with receivable amounts due from the related party. Total value of such sub-ordinated obligations as at 31 December 2017 amounted to GEL 8,131,439.

The financial statements are prepared on the basis that the Company will continue to be a going concern and will realize its assets and discharge its liabilities in the ordinary course of business. This basis of preparation presumes that the payment of current liabilities towards entity under common control and the Parent will not be requested at least until 31 March 2019 if such repayment will be detrimental to the Company.

Batumi Sea Port LLC

Notes to the financial statements (continued)

5. Revenue

	2017	2016
	GEL	GEL
Port dues and services (a)	24,473,149	24,749,986
Dry-cargo terminal (b)	12,700,412	14,936,101
Rent income (Note 21.2)	2,925,123	3,047,867
Storage and penalties	15,054	160,889
Passengers terminal	10,777	20,743
Other income	368,521	327,704
	40,493,036	43,243,290

- (a) Port dues and services include the revenue charged to the vessels for services rendered. They include: port entrance fee, berth due, mooring due, towage for shifting, sanitary service, water delivery and others.
- (b) The terminal is intended for loading/discharging dry-cargo from the vessels with deadweight up to sixty thousand tons. Terminal generally specialises in processing of bulk and general cargo. The cargo operations are carried out by portal cranes.

6. Cost of sales

	2017	2016
	GEL	GEL
Employee benefits	11,982,224	10,844,889
Depreciation (Note 11)	6,041,763	6,049,481
Rent expenses (Note 21.1)	3,534,784	2,280,226
Repair and maintenance	2,399,984	1,159,553
Materials	2,347,369	2,355,835
Property and land taxes	1,257,098	1,156,164
Fuel cost	1,022,196	896,520
Security	822,041	840,060
Insurance	668,724	604,786
Electricity expenses	428,676	396,470
Bad debt expense (Note 14)	—	350,108
Other	331,666	322,714
	30,836,525	27,256,806

7. General and administrative expenses

	2017	2016
	GEL	GEL
Employee benefits	4,360,613	4,278,195
Bad debt expense (Note 14)	1,885,143	—
Professional services	349,098	497,085
Software support	210,773	196,735
Travel	101,841	209,486
Utilities	72,745	74,540
Insurance	45,706	40,156
Communication	30,468	37,213
Depreciation (Note 11)	6,847	2,809
Other	507,337	236,317
	7,570,571	5,572,536

Batumi Sea Port LLC

Notes to the financial statements (continued)

8. Finance income and costs

Finance income

Gain from restructuring of dividend payable	754,696	–
Interest income from finance lease (Note 21.3)	462,390	442,651
Interest income on bank deposit	67,372	181,819
Interest income on loans issued to related parties (Note 20)	–	337,430

2017	2016
GEL	GEL
754,696	–
462,390	442,651
67,372	181,819
–	337,430
1,284,458	961,900

Finance costs

Interest expense on loans and borrowings from related parties (Note 20)	268,587	1,175
---	---------	-------

268,587	1,175
268,587	1,175

9. Other non-operating income and expenses

9.1 Other non-operating income

Income from sale of black oil	8,926,152	–
Income from sale of diesel fuel	5,784,603	–
Income from reimbursement of tax expenses (b)	311,331	1,967,792
Gain on disposal of property, plant and equipment	–	28,604
Other	143,155	276,061

2017	2016
GEL	GEL
8,926,152	–
5,784,603	–
311,331	1,967,792
–	28,604
143,155	276,061
15,165,241	2,272,457

9.2 Other non-operating expenses

Cost of black oil sold	8,414,919	–
Cost of diesel fuel sold	5,783,114	–
Tax expenses (b)	338,055	1,982,407
Loss on disposal of property, plant and equipment	68,107	–
Charity expenses	90,017	394,485
Provision accrued due to tax inspection (Note 19)	–	1,194,028
Cost of improvements made to leased property	–	327,550
Other loss	197,984	326,439

2017	2016
GEL	GEL
8,414,919	–
5,783,114	–
338,055	1,982,407
68,107	–
90,017	394,485
–	1,194,028
–	327,550
197,984	326,439
14,892,196	4,224,909

(a) Tax expenses incurred and reimbursed are amount of property taxes paid to tax authorities on behalf of the third party – BICT that was later reimbursed to the Company.

Batumi Sea Port LLC

Notes to the financial statements (continued)

10. Income taxes

In June 2016, amendments to the Georgian tax law in respect of corporate income tax became enacted. The amendments became effective from 1 January 2017 for all Georgian companies except the banks, insurance companies and microfinance organization, for which the effective date is 1 January 2019. Under the new regulation, corporate income tax is levied on profit distributed as dividends to the shareholders that are individuals or non-residents of Georgia, rather than on profit earned. The amount of tax payable on a dividend distribution is calculated as 15/85 of the amount of net distribution. Dividends distributions from 2017 year between Georgian resident companies is not subject to corporate income tax. However as per the Paragraph 103 of the Clause 309 of the Georgian tax Code, the distribution of the profit of periods from 2008 - 2016 years to resident company that is outstanding as at 1 January 2017 is also considered as profit distribution which is taxed respectively. The companies are able to offset corporate income tax liability arising from dividend distributions out of profits earned in 2008-2016 by the amount of corporate income tax paid for the respective period under the current regulation. Following the enactment of the amendments, as at 31 December 2016 the Company reversed in full its deferred tax assets and liabilities based on IAS 12 *Income Taxes* requirement to measure deferred taxes at 0% tax rate applicable for undistributed profits starting from 1 January 2017. During 2016 the Company distributed profits earned before 2016 as dividends. As at 1 January 2017 such dividend payable comprised GEL 10,500,000. In 2017 the Company recognized income tax charge on distributed profits (dividends) in amount of GEL 333,826 in the statement of comprehensive income. In 2016 the Company recognized income tax benefit resulting from reversal of deferred tax assets and liabilities in amount of GEL 5,719,003 in profit or loss and benefit of GEL 10,947,248 in other comprehensive income (to the extent that it related to items previously recognised in other comprehensive income).

The major components of income tax expense for the years ended 31 December 2017 and 2016 are:

	2017 GEL	2016 GEL
Income tax charged to the profit for the year		
Deferred tax benefit relating to origination and reversal of temporary differences (a)	–	(5,719,003)
Reassessment of current income tax for prior periods	20,405	–
Current income tax charge	333,826	2,342,452
Total income tax charge/(benefit) to the profit of the year	354,231	(3,376,551)
Income tax benefit to other comprehensive income		
Revaluation of property, plant and equipment (a)	–	(10,947,248)
Total income tax benefit to other comprehensive income	–	(10,947,248)

The effective income tax rate differs from the statutory income tax rates. Reconciliation between tax charge/(benefit) based on statutory rates with actual is as follows:

	2017 GEL	2016 GEL
Net dividends/profit before tax	10,500,000	11,069,430
Statutory tax rate	15/85	15%
Theoretical income tax expense at the statutory rate	1,852,941	1,660,415
Offset against income tax paid related to 2008-2016	(1,519,115)	–
Reassessment of current income tax for prior periods	20,405	–
Effect of change in income tax legislation	–	(5,476,853)
Interest income from resident banks	–	(27,273)
Provision accrued due to tax inspection	–	179,104
Other non-deductible expenses	–	288,056
Income tax charge/(benefit)	354,231	(3,376,551)

Batumi Sea Port LLC

Notes to the financial statements (continued)

11. Property, plant and equipment

	Land	Land improvement	Buildings and constructions	Ships	Electrical equipment	Furniture	Construction in progress	Total
Gross book value								
At 1 January 2016	45,413,749	1,508,080	51,528,873	18,031,572	32,639,042	777,611	1,409,744	151,308,671
Additions	—	—	—	—	—	—	11,558,290	11,558,290
Transfer from construction in progress	—	—	2,326,395	314,930	1,961,766	—	(4,603,091)	—
Disposals	—	—	—	—	(87,754)	(28)	—	(87,782)
Transfer (a)	—	(401,167)	(5,261,164)	(5,218,874)	(6,835,515)	(476,535)	—	(18,193,255)
Revaluation (through revaluation reserve)	12,855,076	2,310,335	6,600,325	926,724	8,858,057	—	10,729	31,561,246
Reversal of previously recorded impairment	(50,368)	81,853	218,426	(52,394)	711,571	(1,577)	(8,574)	898,937
Balance at 31 December 2016	58,218,457	3,499,101	55,412,855	14,001,958	37,247,167	299,471	8,367,098	177,046,107
Additions	—	—	—	—	—	—	6,974,717	6,974,717
Transfer from construction in progress	—	—	9,935,027	1,260,000	2,602,460	4,381	(13,801,868)	—
Disposals	—	—	(450)	—	(176,392)	(143)	(6,073)	(183,058)
At 31 December 2017	58,218,457	3,499,101	65,347,432	15,261,958	39,673,235	303,709	1,533,874	183,837,766
Depreciation and impairment								
At 1 January 2016	—	299,872	3,832,496	3,738,211	5,193,307	352,482	—	13,416,368
Depreciation charge	—	131,269	1,729,407	1,795,755	2,267,390	128,469	—	6,052,290
Disposals	—	—	—	—	(83,878)	(17)	—	(83,895)
Transfer (a)	—	(401,167)	(5,261,164)	(5,218,874)	(6,835,515)	(476,535)	—	(18,193,255)
At 31 December 2016	—	29,974	300,739	315,092	541,304	4,399	—	1,191,508
Depreciation charge	—	125,712	1,393,263	1,556,725	2,939,891	33,019	—	6,048,610
Disposals	—	—	(75)	—	(9,323)	—	—	(9,398)
At 31 December 2017	—	155,686	1,693,927	1,871,817	3,471,872	37,418	—	7,230,720
Net book value at 31 December 2017	58,218,457	3,343,415	63,653,505	13,390,141	36,201,363	266,291	1,533,874	176,607,046
Net book value at 31 December 2016	58,218,457	3,469,127	55,112,116	13,686,866	36,705,863	295,072	8,367,098	175,854,599

(a) This transfer relates to the accumulated depreciation as at the revaluation date that was eliminated against the gross carrying amount of the revalued assets.

Notes to the financial statements (continued)

11. Property, plant and equipment (continued)

As at 31 December 2017 The Company's property, plant and equipment is sequestered by the Revenue Service, as a result of pending tax dispute case with the Company (Note 21.4). The Company engaged independent external appraiser to perform impairment test of its non-financial assets as at 31 July 2017. As part of the calculation of the recoverable amount of the Company's assets, the appraiser calculated the discounted cash flow model under the income approach. The value in use of property, plant and equipment has been defined as the value of business adjusted for the fair value of net working capital and non-specialized fixed assets. Forecasting cash flows is based on financial budgets approved by senior management covering 2017-2030 years period, and publicly available macroeconomic information. The appraiser used the management's following estimates and assumptions in the calculation of discounted cash flow model: discount rate 13.4% and long-term growth rate 1.9%. As a result of analysis the carrying value of the fixed assets of the Company is approximated to their recoverable value, therefore no impairment was recorded in the financial statements.

The figure under the discounted cash flow model is most sensitive to the changes in the following inputs:

- ▶ 5% transshipment volume decrease results in decrease of value in use by GEL 11,870,050;
- ▶ 0.5% increase in WACC results in decrease of value in use by GEL 8,237,488.

If property, plant and equipment was measured using the cost model, the carrying amounts as at 31 December 2017 would be GEL 76,051,801 (2016: GEL 72,587,507).

12. Intangible assets

	Software	License	Usufruct on land	Total
	GEL	GEL	GEL	GEL
Cost				
At 1 January 2016	92,293	91,092	–	183,385
Additions	–	88,556	731,488	820,044
At 31 December 2016	92,293	179,648	731,488	1,003,429
Additions	–	527,846	–	527,846
Elimination of accumulated amortization	(35,018)	–	–	(35,018)
At 31 December 2017	57,275	707,494	731,488	1,496,257
Amortisation and impairment				
At 1 January 2016	52,120	1,518	–	53,638
Amortisation	16,307	30,026	13,633	59,966
At 31 December 2016	68,427	31,544	13,633	113,604
Amortisation	10,252	40,699	23,371	74,322
Elimination of accumulated amortization	(35,018)	–	–	(35,018)
At 31 December 2017	43,661	72,243	37,004	152,908
Net book value at 31 December 2017	13,614	635,251	694,484	1,343,349
Net book value at 31 December 2016	23,866	148,104	717,855	889,825

During 2016, the Company signed the usufruct agreement with the "National Agency of State Property" related to transferring the ownership right on the 1,182 square meter of non-agricultural land with the building on it located on seaport area for 39 years. In return, the Company paid for certain public works with a value of GEL 731,488.

Batumi Sea Port LLC

Notes to the financial statements (continued)

13. Inventories

As at 31 December 2017 inventories consisted of following:

	2017	2016
	GEL	GEL
Oil and Fuel	1,057,740	6,421,529
Spare parts at net realisable value	866,650	843,671
Other inventory	31,356	8,826
	1,955,746	7,274,026

14. Trade receivables

As at 31 December 2017 trade receivables consisted of following:

	2017	2016
	GEL	GEL
Trade receivables	6,445,626	3,269,019
Allowance for trade receivables	(2,401,065)	(533,825)
	4,044,561	2,735,194

Trade receivables are non-interest bearing and are generally on 30-90 day terms.

At 31 December 2017 trade receivables of an initial value of GEL 2,401,065 were individually impaired and fully provided for (2016: GEL 533,825).

Reconciliation of change in allowance amount is as follows:

	Individually impaired GEL
At 1 January 2016	166,232
Charge for the year	350,108
Foreign exchange loss, net	17,485
At 31 December 2016	533,825
Charge for the year	1,885,143
Foreign exchange gain, net	(17,903)
At 31 December 2017	2,401,065

As at 31 December, the ageing analysis of trade receivables is as follows:

	Total	Neither past-due nor impaired	Past due but not impaired			
			<30 days	30-90 days	90-120 days	>120 days
2017	4,044,561	3,338,114	545,583	116,434	27,387	17,043
2016	2,735,194	176,665	1,798,760	655,919	8,337	95,513

Batumi Sea Port LLC

Notes to the financial statements (continued)

15. Current taxes, other than income tax

As at 31 December taxes prepaid other than income tax consisted of following:

	2017	2016
	GEL	GEL
VAT asset, net	12,701,976	13,447,492
Property tax	467,074	522,726
	13,169,050	13,970,218

As at 31 December taxes payable other than income tax consisted of following:

	2017	2016
	GEL	GEL
Withholding tax	5,880,253	6,166,064
Personal income tax	3,171,063	2,725,144
Other tax liabilities	41,774	13,147
	9,093,090	8,904,355

16. Cash and cash equivalents

As at 31 December, cash and cash equivalents consisted of following:

	2017	2016
	GEL	GEL
Cash in bank accounts	1,359,702	2,147,190
	1,359,702	2,147,190

Cash at banks earn interest based on agreed bank deposit rates. Current accounts earn interest at the respective current accounts rates (GEL: 6-9%, USD: 0.25-3%, EUR: 0.5%).

17. Equity

Charter capital

Charter capital of the Company at 31 December 2017 and 2016 was established as GEL 30,391,470 and is fully owned by the State of Georgia.

Pursuant to an Exclusive Management Agreement signed and as later amended, all management rights over the Company and rights to all of its profits are held by the Parent for 49 years and expire in 2055.

Revaluation reserve

The asset revaluation reserve is used to record increases in the fair value of property, plant and equipment and decreases to the extent that such decrease relates to an increase on the same asset previously recognised in equity. The reserve cannot be used to pay dividends.

Notes to the financial statements (continued)

17. Equity (continued)

Retained earnings

Based on Exclusive Management Rights, the holder of these rights is eligible to receive profits from the operations of the Company only during the period of Exclusive Management Rights, that is from 22 July 2006 till 22 July 2055. From retained earnings as at 31 December 2017, GEL 35,938,233 relates to profit earned by the Company prior to 22 July 2006 and thus is not distributable as dividends to the Parent.

18. Trade payables

As at 31 December trade payables consisted of following:

	2017 GEL	2016 GEL
Payables for non-current assets	1,229,625	2,021,280
Other payables	5,660,534	548,453
	6,890,159	2,569,733

19. Provisions

	Unused vacation	Taxes (Note 21.4)	Total
At 31 December 2015	131,087	146,364	277,451
Charge for the year	56,365	1,194,028	1,250,393
At 31 December 2016	187,452	1,340,392	1,527,844
Charge for the year	12,291	—	12,291
Reversal during the period	(57,735)	—	(57,735)
At 31 December 2017	142,008	1,340,392	1,482,400

20. Related party disclosures

20.1 Operating transactions

The following table provides the total amount of transactions that have been entered into with related parties for the relevant financial year:

Transactions and balances with related parties from operating activities	Purchases from related parties (a)	Revenue from related parties (b)	Amounts owed by related parties*	Amounts owed to related parties**
2017	3,139,187	2,141,994	2,983,908	3,741,820
The Parent				
2016				
The Parent	1,386,987	2,820,647	111,670	—

* Amounts owed by related parties are recorded as part of trade receivables and are not impaired (Note 14).

** Amounts owed to related parties are recorded as part of trade payables (Note 18).

(a) The Company leases tugboats Tamara 1 and Tamara 2 from its Parent (Note 21.1). In addition, the Company also received the transshipment services of the purchased diesel fuel and black oil from the Parent (Note 9.2).

(b) The Company leases berths 1, 2 and 3 as well as the off-shore mooring (Note 21.3) and renders port services to the Parent.

Notes to the financial statements (continued)

20. Related party disclosures (continued)

20.2 Financing transactions

Finance lease issued to related parties	Finance income	Amounts owed by related parties
2017		
The Parent (Note 21.3)	367,102	3,847,405
2016		
The Parent (Note 21.3)	361,007	4,102,435

Loans issued to related parties	Interest rate	Currency	Interest income	Amounts owed by related parties
2016				
The Parent (a)	15.5%	GEL	337,430	—

- a) The loan issued to the Parent was offset by the Company's declaring the dividends to the Parent and was fully settled in 2016.

Loans received from related parties	Interest rate	Currency	Interest expense	Amounts owed to related parties
Entities under common control				
2017				
Petrotrans Ltd (b)	3%	USD	268,587	280,735
2016				
Petrotrans Ltd	3%	USD	1,175	7,147,535

- b) Loan from Petrotrans Ltd, entity under common control was obtained to finance purchasing of diesel fuel and black oil for future reselling purposes. Loan bears an annual interest rate of 3%. The principal of the loan was fully repaid in 2017. The remaining balance GEL 280,735 represents the interest payable.

20.3 Dividends

As at 31 December 2017 total dividend payable to the Parent comprised GEL 7,688,000 before discount. Based on agreement between the parties the balance is to be covered in equal monthly instalments starting from October 2017 till October 2019. Dividend payable was divided into non-current and current portions and the respective discount of GEL 745,696 was accrued in the statement of comprehensive income. As at 31 December 2017 non-current and current portions of dividend payable to the Parent amounted to GEL 2,824,420 and GEL 4,108,884, respectively.

20.4 Transactions with key management personnel

Key management personnel of the Company comprised of 5 individuals in 2017 (2016: 6). Their total remuneration comprised of salaries, bonuses and reimbursed accommodation costs amounted to GEL 1,213,050 in 2017 (2016: GEL 1,224,337).

Notes to the financial statements (continued)

21. Commitments and contingencies

21.1 Operating lease commitments – Company as lessee

The Company has entered into two significant lease arrangements as a lessee.

The BOT Lease

On 21 May 2013, the Company rented two vessels (tugboats) Tamara I and Tamara II from the Parent. Renting fee for Tamara I and Tamara II amounts to GEL 65,000 (including VAT) and GEL 60,000 (including VAT) per month respectively. On 11 January 2017 the Company signed the addendum to the lease agreement according to which monthly rental fee for tugboats amounts GEL 143,903 (including VAT) and GEL 136,487 (including VAT) for Tamara 1 and Tamara 2 respectively. The lease agreement expires on 31 December 2018.

The Georgian Locomotive Company lease

The Company rents two locomotives (HME-3) from the Georgian Locomotive Company for a fixed fee of USD 105 (excluding VAT) per hour of the use of one locomotive. The agreement was extended till 31 December 2018.

Future minimum rentals payable from these lease arrangements as at 31 December 2017 and 31 December 2016 are as follows:

	Rent of tugboats GEL	Rent of locomotives GEL	Total GEL
As at 31 December 2017			
Within one year	2,851,429	702,399	3,553,828
After one year but not more than five years	2,851,429	702,399	3,553,828
	5,702,858	1,404,798	7,107,656
	Rent of tugboats GEL	Rent of locomotives GEL	Total GEL
As at 31 December 2016			
Within one year	2,911,489	833,428	3,744,917
After one year but not more than five years	2,911,489	833,428	3,744,917
	5,822,978	1,666,856	7,489,834

Operating rent expense for 2017 and 2016 comprised of the following:

	2017 GEL	2016 GEL
Rent of tugboats	2,770,010	1,271,186
Rent of locomotives	690,293	923,325
Other rents	74,481	85,715
	3,534,784	2,280,226

Batumi Sea Port LLC

Notes to the financial statements (continued)

21. Commitments and contingencies (continued)

21.2 Operating lease commitments – Company as lessor

The Company has entered into significant operating lease arrangement as a lessor.

BICT Lease

In April 2007 the Company agreed to lease out berths 4, 5, 6, a ferry terminal, certain machinery and equipment and a land plot of 13.6 hectare to BICT for 48 years, expiring on 30 June 2055. The Company has allocated lease payments between finance lease and operating lease elements in proportion to fair values of leasehold interests in each element. Annual payments of operating lease portion is USD 540,767 till November 2020 and USD 740,767 for remaining periods till the maturity of the lease – November 2055.

Future minimum rentals receivable under non-cancellable operating lease as at 31 December 2017 and 31 December 2016 are as follows:

	BICT lease
	<i>GEL</i>
As at 31 December 2017	
Within one year	1,401,775
After one year but not more than five years	6,211,948
More than five years	64,967,283
	72,581,006
	BICT lease
	<i>GEL</i>
As at 31 December 2016	
Within one year	1,431,301
After one year but not more than five years	6,254,565
More than five years	66,662,478
	74,348,344

Operating rent revenue for 2017 and 2016 comprised of the following:

	2017	2016
	<i>GEL</i>	<i>GEL</i>
Rent of berths to BICT	2,108,035	1,908,359
Rent of cranes and barge	476,699	781,021
Other rents	340,389	358,487
	2,925,123	3,047,867

Notes to the financial statements (continued)

21. Commitments and contingencies (continued)

21.3 Finance lease commitments – Company as lessor

The Company has entered into two significant finance lease arrangements as a lessor.

The BOT Lease

On 18 October 1999 the Company entered into lease agreement with the Parent to rent berths 1, 2, 3 and offshore mooring for a period of 10 years with the lessee's right of prolongation for further 10 years. The longest term of lease shall not exceed 99 years. The useful lives for the berths were determined as 14 years as at 31 October 2016 until 31 October 2030. The Company is to receive an annual minimum rent fee of USD 211,525 (GEL 548,315, excluding VAT) and variable rent fee of USD 0.2 (GEL 0.52 at exchange rate as of 31 December 2017) per each ton of products transferred through the leased berths. On 18 October 2009 the lease arrangement was prolonged for additional 10 years on the same terms and without change in the rental tariff. These berths are of such a specialised nature that only the Parent can use them without significant investment or modification. The Company accounts for this lease as a finance lease. Variable rent fee is accounted as contingent rent under revenue.

BICT Finance Lease

The Company has finance lease with Batumi International Container Terminal on hire of out berths 4, 5, 6 (Note 21.2).

Future minimum lease payments under finance leases together with the present value of the net minimum lease payments are as follows:

	BOT lease	BICT lease	Total
	<i>GEL</i>	<i>GEL</i>	<i>GEL</i>
As at 31 December 2017			
Within one year	548,316	103,669	651,985
After one year but not more than five years	2,193,260	396,434	2,589,694
More than five years	3,838,206	3,270,582	7,108,788
Total minimum lease payments	6,579,782	3,770,685	10,350,467
Less amounts representing finance charges	(2,732,399)	(3,106,705)	(5,839,104)
Present value of minimum lease payments	3,847,383	663,980	4,511,363
	BOT lease	BICT lease	Total
	<i>GEL</i>	<i>GEL</i>	<i>GEL</i>
As at 31 December 2016			
Within one year	500,621	100,653	601,274
After one year but not more than five years	2,002,479	404,784	2,407,263
More than five years	4,004,957	3,440,666	7,445,623
Total minimum lease payments	6,508,057	3,946,103	10,454,160
Less amounts representing finance charges	(2,405,622)	(3,273,337)	(5,678,959)
Present value of minimum lease payments	4,102,435	672,766	4,775,201

Batumi Sea Port LLC

Notes to the financial statements (continued)

21. Commitments and contingencies (continued)

21.3 Finance lease commitments – Company as lessor (continued)

Interest income accrued on finance lease for 2017 and 2016 comprised of the following:

	BOT lease	BICT lease	Total
	<i>GEL</i>	<i>GEL</i>	<i>GEL</i>
2017			
Interest income from finance lease	367,102	95,288	462,390
2016			
Interest income from finance lease	361,007	81,644	442,651

Land leased under BICT lease included certain infrastructure owned by the Georgian Railway LLC (the Facility). In accordance with the terms of the lease agreement the Company had the obligation to remove the Facility upon BICT's request if it interfered with BICT's operations. Considering the fact that timing and amount of costs associated with such removal was impossible to estimate, the Company did not consider these costs during initial recognition of lease agreement and elected to expense such costs as incurred.

In 2011 the Company received a note from the BICT to remove the Facility. The Company bought a land plot from the Parent and completed the construction of a new facility for the Georgian Railway. The Company has spent GEL 1,493,595 for the above mentioned work and has fully expensed the amount till 1 January 2014.

In 2013 Company purchased land plot underlying the new facility for GEL 491,304 from the Parent. The construction will be transferred to Georgian Railway in 2018, after which the Company will initiate the removal of the Facility.

When new facility will be transferred to the Georgian Railway LLC, it will be subject to taxation by VAT.

Prior to 2016 the Company incurred further costs of GEL 1,294,395 on the repairs of property leased to BICT. No further costs incurred in 2016 and 2017. The obligation to do such repairs was subject to the arbitration between the parties and was incurred by the Company as a result of the resolution of the arbitration case.

21.4 Tax contingencies

The Company has accrued provisions based on the management's best estimates. Georgian tax and customs legislation is subject to varying interpretations and changes which can occur frequently. Management's interpretation of such legislation as applied to the transactions and activities of the Company may be challenged by the relevant state authorities. As such, significant additional taxes, penalties and interests may be assessed.

Batumi Sea Port LLC

Notes to the financial statements (continued)

21. Commitments and contingencies (continued)

21.4 Tax contingencies (continued)

The Company was inspected by the Revenue Service (RS). The inspection covered the period starting from 1 January 2010 up to 1 January 2015 for Value Added Tax, Personal Income Tax, Reverse Charge Value Added Tax and Import duties and from 2010 to 2013 year for Corporate Income Tax and Personal Income Tax. On 4 December 2015, the RS issued tax audit act for years 2010-2014. Under the act, the RS accrued additional taxes, penalties and fines, which amounted to GEL 7,284,431. The Company did not agree with the above taxes, penalties and fines imposed by the RS and appealed the RS's decision to the Ministry of Finance of Georgia. On 23 September 2016, the Ministry of Finance issued its decision, based on which part of the accruals of GEL 2,009,000 should be revisited by the audit department. As a result, the audit department issued its decisions on 11 May and 13 September 2017. As per decisions, the major part of the principal and fines & penalties were cancelled, and the amount of GEL 879,000 still remained as a case of dispute. The decision was further appealed in the Ministry of Finance. The Company expects the results of the appeal to be available during 2018.

As for the remaining part of accruals, not subject to revisit by the audit department, the Company appealed the amount in the Civil Court of Kutaisi and expects the results of the appeal to be available during 2018.

Management assessed the probability of the favorable outcome of each position included in the tax inspection report and believes that the likelihood of outflow of any economic benefit in excess of accrued provision of GEL 1,340,392 (GEL 1,194,028 accrued in 2016 and GEL 146,364 accrued in 2015) is not likely.

21.5 Operating commitments

Based on requirements of the Management Agreement, the Company is to secure annual transshipments of not less than 6,000,000 tons through Batumi Sea Port.

In the case the Company fails to tranship 6,000,000 tons, the Proprietor (the State) has right to claim following fines from the Parent:

- ▶ Up to 1 million tons of volume shortfall – USD 0.1 (ten cents) per ton;
- ▶ From 1 to 2 million tons of volume shortfall – USD 0.2 (twenty cents) per ton;
- ▶ Above 2 million tons of volume shortfall – USD 1 per ton.

Failures to ensure transshipment of 4,000,000 tons of cargo for any consecutive two years period may be considered a significant breach, which may result in request to terminate the Management Agreement, which may create numerous risks to the Parent including possible termination of rights over the Company. During 2017 the actual transshipments through Batumi Sea Port did not reach the minimum requirements of 6,000,000 tons and amounted 5,855,900 tons, hence the Parent accrued provision for penalties in the amount of USD 14,410.

22. Financial risk management objectives and policies

The Company's principal financial liabilities comprise trade payables, the interest bearing loans and borrowings and dividends payable. The Company has trade receivables and cash and current accounts that arrive directly from its operations. The Company is exposed to credit risk, liquidity risk and foreign currency risk.

Notes to the financial statements (continued)

22. Financial risk management objectives and policies (continued)**(i) Credit risk**

The Company's exposure to market risk is not significant since it does not have significant assets or liabilities for which value of future cash flows will fluctuate because of changes in market prices.

The Company has no floating rate financial instruments.

The Company's senior management oversees the management of these risks. The Company's financial risk-taking activities are very limited. The Company has no derivative activities for risk management or other purposes.

The Company's policies for managing each of these risks are summarised below.

Credit risk is the risk that counterparty will not meet its obligations under a financial instrument or customer contract, leading to a financial loss. The Company is exposed to credit risk from its operating activities (primarily for trade receivables) and from its financing activities, including deposits with banks and financial institutions.

Trade receivables

Trade and other receivables balance comprises of balances with Parent and of smaller balances with third parties which are repaid within a maximum of 30-90 days after origination.

Receivable from the Parent was recorded following agreement on rent of berths and oil transshipment fee. Amounts receivable from the Parent as at 31 December 2017 comprised GEL 2,983,908 (2016: GEL 111,670).

The maximum exposure to credit risk at the reporting date is the carrying value of trade receivables amounting to GEL 4,044,561 (2016: GEL 2,735,194).

(ii) Liquidity risk

The Company monitors its risk to a shortage of funds by analysing expected cash outflows and inflows for period of less than one month, one to three months, three months to one year, and one to five years.

The Company's objective is to maintain a balance between continuity of funding and flexibility through the use of related party's loans.

	Less than 3 months	3 to 12 months	1 to 5 years	Total
	<i>GEL</i>	<i>GEL</i>	<i>GEL</i>	<i>GEL</i>
2017				
Interest-bearing loans and borrowings (Note 20.2)	280,735	—	—	280,735
Trade and other payables	7,583,309	—	—	7,583,309
Dividend payable (Note 20.3)	1,092,000	3,276,000	3,320,000	7,688,000
	8,956,044	3,276,000	3,320,000	15,552,044
2016				
Interest-bearing loans and borrowings (Note 20.2)	—	7,147,535	—	7,147,535
Trade and other payables	3,302,845	—	—	3,302,845
Dividend payable	1,400,000	9,100,000	—	10,500,000
	4,702,845	16,247,535	—	20,950,380

Notes to the financial statements (continued)

22. Financial risk management objectives and policies (continued)

(iii) Foreign currency sensitivity

The foreign currency risk is the risk that the fair value of the future cash flows of a financial instrument will fluctuate because of changes in foreign exchange rates.

The following table demonstrates the sensitivity to a reasonably possible change in US dollar exchange rate, with all other variables held constant, of the Company's profit before tax (due to changes in the fair value of monetary assets and liabilities). The Company's exposure to foreign currency changes for all other currencies is not material.

	Change in USD rate	Effect on profit before tax
2017	+13.50%	1,514,172
	-9.50%	(1,065,529)
2016	+14.00%	332,352
	-7.00%	(166,176)

(iv) Fair value

Management believes that the fair values of the financial assets and liabilities of the Company are not significantly different from their carrying amounts at the reporting date due to their short-term nature. All financial assets and liabilities for which fair values is measured or disclosed are categorised within level 3 hierarchy.

23. Non-cash transactions

Financing and investing activities that did not require the use of cash or cash equivalents were as follows in the years ended 31 December 2017 and 2016:

	2017 GEL	2016 GEL
Dividends distributed (Note 20.3) (a)	–	7,346,420
Movement in payables for property, plant and equipment (b)	(791,655)	1,429,807
Prepayments for non-current assets (c)	141,938	27,791
Decrease in revaluation reserve of sold property, plant and equipment (d)	(81,734)	
Loans issued to related parties netted of with income tax (d)	–	16,736

(a) In 2016, part of the dividends payables were offset with intercompany loan to the Parent in the amount of GEL 5,760,242 and with intercompany trade receivables in the amount of GEL 1,586,178.

(b) In 2016, amounts payable for the purchase of property, plant and equipment are recorded as part of trade payables. In 2017, repayment of prior year trade payables are recorded in purchase of property, plant and equipment.

(c) Additions to property, plant and equipment include prepayments for non-current assets.

(d) In 2017, some spare parts of the Company's property, plant and equipment were disposed and respective revaluation reserve balances were removed.

(e) In 2016, income tax expense accrued on finance income on loans issued to related parties was paid by the BOT, which was offset with intercompany loan to the parent in the amount of GEL 16,736.

Batumi Sea Port LLC

Notes to the financial statements (continued)

24. Changes in liabilities arising from financing activities

	1 January 2017	Cash flows	Foreign exchange loss	Finance costs/ (income)	31 December 2017
Interest-bearing loans and borrowings	7,147,535	(7,407,222)	271,835	268,587	280,735
Dividend payable	10,500,000	(2,812,000)	—	(754,696)	6,933,304
Total liabilities from financing activities	17,647,535	(10,219,222)	271,835	(486,109)	7,214,039

	1 January 2016	Cash flows	Foreign exchange gain	Finance costs / (income)	Dividend declared	31 December 2016
Interest-bearing loans and borrowings	4,831	7,167,004	(25,475)	1,175	—	7,147,535
Dividend payable	—	—	—	—	10,500,000	10,500,000
Total liabilities from financing activities	4,831	7,167,004	(25,475)	1,175	10,500,000	17,647,535

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

ლევან ყიფიანი

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სრული შემოსავლის ანგარიშგება.....	3
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	4
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	5
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	6
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები.....	7-53

ლევან ყაჩაღი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ ხელმძღვანელობასა და პარტნიორებს

მოსაზრება

ჩავატარეთ შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან და ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფას“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტს წარვმართავდით აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ას“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებითაა აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებლები ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის“ (შემდგომში „IESBA კოდექსი“) შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

ლევან ყიფიშვილი

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა შეაფასოს, აქვს თუ არა კომპანიას უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში.

უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე. ასს-ის მიხედვით აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. არსებითი უზუსტობის რისკი, რომელიც გამოწვეულია თაღლითობით, უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი, რომელიც გამოწვეულია შეცდომით, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარმოდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.

ჩვენს *ყაჩაღი*

- 17
- ▶ ვაფასებთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ აღრიცხვისთვის ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან დაკავშირებით, შეძლებს თუ არა კომპანია გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
 - ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურასა და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს ფინანსური ანგარიშგება შესაბამის ოპერაციებსა და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფდეს სამართლიან წარდგენას.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს, რომლებსაც აუდიტის პროცესში გამოვავლენთ.

რუსლან ხოროშვილი

შპს „იუაი საქართველოს“ სახელით

თბილისი, საქართველო

16 მარტი, 2018 წ.

ბიზან ყიფჩიძე

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

	შენიშვნები	2017 ლარი	2016 ლარი
შემოსავალი	5	40,493,036	43,243,290
გაყიდული საქონლის თვითღირებულება	6	(30,836,525)	(27,256,806)
საერთო მოგება		9,656,511	15,986,484
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	7	(7,570,571)	(5,572,536)
ძირითად საშუალებებზე აღრიცხული გაუფასურების შემობრუნება	11	–	898,937
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული მოგება		2,085,940	11,312,885
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი	8	1,284,458	961,900
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	8	(268,587)	(1,175)
კურსთაშორისი სხვაობიდან მიღებული წმინდა (ზარალი)/შემოსულობა		(227,180)	748,272
სხვა არასაოპერაციო შემოსავალი	9.1	15,165,241	2,272,457
სხვა არასაოპერაციო ხარჯები	9.2	(14,892,196)	(4,224,909)
დასაბეგრი მოგება		3,147,676	11,069,430
მოგების გადასახადის (ხარჯი)/სარგებელი	10	(354,231)	3,376,551
წლის მოგება		2,793,445	14,445,981
სხვა სრული შემოსავალი, რომლის შემდეგ პერიოდზე მოგებად ან ზარალად რეკლასიფიცირებაც არ ხდება	11	–	31,561,246
ძირითადი საშუალებების გადაფასება			
საგადასახადო კანონმდებლობაში შესული ცვლილების გამო ძირითადი საშუალებების გადაფასებაზე მოგების გადასახადის აღრიცხული ეფექტის შემობრუნება	10	–	10,947,248
წლის სხვა სრული შემოსავალი, წმინდა, რომლის შემდეგ პერიოდებზე მოგებად ან ზარალად რეკლასიფიცირებაც არ ხდება		–	42,508,494
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი, წმინდა		2,793,445	56,954,475

ხელმოწერილი და გამოსაცემად ნებადართულია 2018 წლის 16 მარტს შემდეგი პირების მიერ:

გენერალური დირექტორის მოვალეობის შემსრულებელი

ილიას მუკატოვ

მთავარი ბუღალტერი

მალხაზ მგელაძე

7-53 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

თავისუფალი

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

	შენიშვნები	2017 ლარი	2016 ლარი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	11	176,607,046	175,854,599
არამატერიალური აქტივები	12	1,343,349	889,825
საოპერაციო იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანება		3,111,312	2,731,731
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანება	21.3	3,859,378	4,173,927
გრძელვადიანი აქტივებში გადახდილი ავანსები		169,729	27,791
სულ გრძელვადიანი აქტივები		185,090,814	183,677,873
მოკლევადიანი აქტივები			
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	13	1,955,746	7,274,026
სავაჭრო დებიტორული ანგარიშები	14	4,044,561	2,735,194
წინასწარ გადახდილი გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	15	13,169,050	13,970,218
საოპერაციო იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანების მიმდინარე ნაწილი	21.2	1,401,775	1,431,301
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანების მიმდინარე ნაწილი	21.3	651,985	601,274
გადახდილი ავანსები		54,478	31,893
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	16	1,359,702	2,147,190
სულ მიმდინარე აქტივები		22,637,297	28,191,096
სულ აქტივები		207,728,111	211,868,969
კაპიტალი და ვალდებულებები			
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	17	30,391,470	30,391,470
გაუნაწილებელი მოგება		46,849,483	41,425,925
გადაფასების რეზერვი		100,555,245	103,267,092
სულ კაპიტალი		177,796,198	175,084,487
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
გადასახდელი დივიდენდი	20.3	2,824,420	–
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		2,824,420	–
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება	18	6,890,159	2,569,733
პროცენტიანი სესხები და გადასახდელი ანგარიშები	20.2	280,735	7,147,535
გადასახდელი დივიდენდის მიმდინარე ნაწილი	20.3	4,108,884	10,500,000
მიღებული ავანსები		637,560	428,483
მოგების გადასახადის დავალიანება		3,921,515	4,973,420
საგადასახადო დავალიანება, მოგების გადასახადის გარდა	15	9,093,090	8,904,355
სხვა დავალიანება		693,150	733,112
ანარიცხები	19	1,482,400	1,527,844
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		27,107,493	36,784,482
სულ ვალდებულებები		29,931,913	36,784,482
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		207,728,111	211,868,969

7-53 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ქაჯან ვისიტაი

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	გადაფასების რეზერვი	სულ საკუთარი კაპიტალი
	ლარი	ლარი	ლარი	ლარი
ნაშთი 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	30,391,470	43,280,984	62,303,978	135,976,432
წლის მოგება	-	14,445,981	-	14,445,981
წლის სხვა სრული შემოსავალი, წმინდა	-	-	42,508,494	42,508,494
წლის სრული შემოსავალი	-	14,445,981	42,508,494	56,954,475
დივიდენდები (20.3 შენიშვნა)	-	(17,846,420)	-	(17,846,420)
გადაფასების რეზერვის ცვთის გადატანა	-	1,545,380	(1,545,380)	-
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	30,391,470	41,425,925	103,267,092	175,084,487
წლის მოგება	-	2,793,445	-	2,793,445
გაყიდული ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვის შემცირება	-	-	(81,734)	(81,734)
გადაფასების რეზერვის ცვთის გადატანა	-	2,630,113	(2,630,113)	-
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	30,391,470	46,849,483	100,555,245	177,796,198

7-53 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების
განუყოფელი ნაწილია.

ლევან ყოსბიძე

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

	შენიშვნები	2017 ლარი	2016 ლარი
საოპერაციო საქმიანობა			
დასაბეგრი მოგება		3,147,676	11,069,430
არაფულადი კორექტირება დასაბეგრი მოგების წმინდა ფულადი ნაკადებთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით			
ძირითადი საშუალებების ცვეთა	11	6,048,610	6,052,290
არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია		74,322	59,966
ძირითადი საშუალებებზე აღრიცხული გაუფასურების შემობრუნება	11	-	(898,937)
ძირითადი საშუალებების გასვლიდან მიღებული ზარალი/(შემოსულობა)	9	68,107	(28,604)
უიმედო დავალიანების ხარჯი	14	1,885,143	350,108
მოძრაობა ანარიცხებში	19	(45,444)	1,250,393
ფინანსურ და საინვესტიციო საქმიანობაში კურსთაშორისი სხვაობიდან მიღებული წმინდა ზარალი/(შემოსულობა)		379,213	(388,482)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი	8	(1,284,458)	(961,900)
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	8	268,587	1,175
საბრუნავი გაბიტალის კორექტირებები			
ცვლილება სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებში		5,318,280	(6,244,152)
ცვლილება სავაჭრო დებიტორულ ანგარიშებში		(3,194,510)	(3,057,989)
ცვლილება წინასწარ გადახდილ გადასახადებში, მოგების გადასახადის გარდა		801,168	(2,024,021)
ცვლილება საოპერაციო იჯარასთან დაკავშირებულ დებიტორულ დავალიანებაში		(350,055)	(729,102)
ცვლილება გადახდილ ავანსებში		(22,585)	9,537
ცვლილება სავაჭრო კრედიტორულ დავალიანებაში		3,528,771	2,904,016
ცვლილება მიღებულ ავანსებში		209,077	35,949
ცვლილება საგადასახადო დავალიანებაში, მოგების გადასახადის გათვალისწინების გარეშე		188,735	1,228,779
ცვლილება სხვა კრედიტორულ დავალიანებაში		(39,962)	(87,429)
		16,980,675	8,541,027
გადახდილი მოგების გადასახადი		(1,406,136)	(2,046,926)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		15,574,539	6,494,101
საინვესტიციო საქმიანობა			
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(6,325,000)	(13,015,888)
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(527,846)	(820,044)
ძირითადი საშუალებების რეალიზაციით მიღებული შემოსავალი		23,819	32,491
შემოსავალი ფინანსურ იჯარიდან		621,057	586,127
საბანკო ანაზრებებზე მიღებული პროცენტი		67,372	181,819
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(6,140,598)	(13,035,495)
ფინანსური საქმიანობა			
სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშების დაფარვა		(15,203,062)	-
გადახდილი დივიდენდი		(2,812,000)	-
გადახდილი პროცენტი		-	(4,736)
აღებული სესხები და თამასუქები		7,795,840	7,171,740
ფინანსურ საქმიანობაში (გამოყენებული) / საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(10,219,222)	7,167,004
ფულადი სახსრების წმინდა (კლება)/ზრდა		(785,281)	625,610
წმინდა კურსთაშორისი სხვაობა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(2,207)	(90,817)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 1 იანვრის მდგომარეობით		2,147,190	1,612,397
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბრის მდგომარეობით		1,359,702	2,147,190

მნიშვნელოვანი არაფულადი ოპერაციებისთვის იხ. 23-ე შენიშვნა.

7-53 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ბათუმი

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

1. ინფორმაცია კომპანიის შესახებ

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“ (შემდგომში „კომპანია“) დაარსდა 2000 წელს, როგორც სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული კომპანია, რომელსაც ფლობდა და აკონტროლებდა საქართველოს მთავრობა.

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის კომპანიაზე კონტროლს ახორციელებს შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალი“ (შემდგომში „ბათუმის ნავთობტერმინალი“ ან „მშობელი კომპანია“) 2006 წლის 22 ივლისის ხელშეკრულებით კომპანიის სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული 100 პროცენტი წილის ექსკლუზიური მართვის უფლების 49 წლის ვადით შეძენის შესახებ.

ყაზახეთში რეგისტრირებული კომპანია სს „ყაზტრანსოილი“ (შემდგომში „ყაზტრანსოილი“) ბათუმის ნავთობტერმინალისა და ამ უკანასკნელის დობილი კომპანია „პეტროტრანს ლიმიტედის“ აქციათა 100 პროცენტი წილის მფლობელია.

კომპანიის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე არის ყაზახეთის სახელმწიფო ფონდი „სამრუკ კაზინა“, რომელსაც ფლობს და აკონტროლებს ყაზახეთის რესპუბლიკის მთავრობა.

კომპანია ფლობს და მართავს საქართველოში, ქალაქ ბათუმში მდებარე მრავალფუნქციურ საზღვაო ნავსადგურს (შემდგომში „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“). ბათუმის საზღვაო ნავსადგური მოიცავს ნავთობტერმინალებს, საკონტეინერო ტერმინალს, სანავისადგომო კომპლექსს ბორნების მომსახურებისათვის, მშრალი ტვირთების ტერმინალს და სამგზავრო ტერმინალებს. მშრალი ტვირთებისა და სამგზავრო ტერმინალებს, ასევე სანავსადგურო მომსახურებას კომპანია მართავს. ნავთობტერმინალი, საკონტეინერო ტერმინალი და ბორნების გადასასვლელები იჯარით არის გადაცემული სხვა ოპერატორებზე (21-ე შენიშვნა).

კომპანიის იურიდიული მისამართია ბაქოს ქ. 15, ბათუმი, საქართველო.

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები

2.1 მომზადების საფუძველი

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია საერთაშორისო ბუღალტრული სტანდარტების საბჭოს (IASB) მიერ გამოცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულებით აღრიცხვის წესით, გარდა იმ ძირითადი საშუალებებისა, რომლებიც შეფასებულია გადაფასების მეთოდით.

ხელმოწერა

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

2.2 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები

ქვემოთ მოცემული სააღრიცხვო პოლიტიკა წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ ყველა პერიოდზე ვრცელდება.

(ა) უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქართულ ლარში, რომელიც კომპანიის სამუშაო ვალუტაა. ლარში წარმოდგენილი ყოველგვარი ფინანსური ინფორმაცია დამრგვალებულია ათასამდე, თუ სხვა რამე არ არის მითითებული. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები თავდაპირველად აღირიცხება ლარში, რომლის კონვერტაციაც ხდება ოპერაციის აღიარების დღეს არსებული სპოტ გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტებში გამოხატული ფულადი აქტივები და ვალდებულებები გადაყვანილია საანგარიშგებო თარიღისთვის ლარის სპოტ გაცვლითი კურსის შესაბამისად. ყველა სხვაობა შეტანილია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

იმ არაფულადი მუხლების გადაანგარიშება, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, ხდება თავდაპირველი გარიგების დღეს არსებული გაცვლითი კურსით.

(ბ) შემოსავლის აღიარება

შემოსავლების ასახვა ხორციელდება იმ შემთხვევაში, როდესაც კომპანიაში ეკონომიკური სარგებელის შემოდილების ალბათობა მაღალია. ამასთან, შესაძლებელია შემოსავლების სარწმუნოდ შეფასება მიუხედავად იმისა, თუ როდის მიიღება გადახდა. შემოსავლების შეფასება ხდება მიღებული ან მისაღები ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულებით, გადახდის ხელშეკრულებით განსაზღვრული ვადების გათვალისწინებით და გადასახადებისა და მოსაკრებლების გამოკლებით. კომპანიამ დაასკვნა, რომ შემოსავლებთან დაკავშირებულ ყველა გარიგებაში გამოდის პრინციპალის სახით, რადგან იგი ძირითადი მოვალეა ყველა ასეთ გარიგებაში, აქვს ფასდადების მხრივ თავისუფლება და ატარებს საკრედიტო რისკებს.

შემოსავლების აღიარებამდე დაკმაყოფილებული უნდა იქნეს აღიარების შემდეგი სპეციალური კრიტერიუმები.

მომსახურების გაწევა

მომსახურების გაწევის შედეგად მიღებული შემოსავლების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც მომსახურება გაწეულია და არსებობს კლიენტის მიმართ მოთხოვნის უფლება.

ისეთი მომსახურების შემთხვევაში, რომელიც საანგარიშგებო თარიღისთვის სრულად არ არის გაწეული, მაგალითად, როდესაც გემების მომსახურება საანგარიშგებო თარიღისთვის ჯერ კიდევ მიმდინარეობს, შემოსავლის აღიარება ხდება მომსახურების გარკვეული ეტაპის დასრულების მითითებით. მომსახურების დასრულებული ეტაპი ფასდება გაწეული სამუშაოების ფიზიკური შედეგის შეფასებით, როგორცაა დამუშავებული ტვირთის მოცულობა, მთლიან ტვირთთან შედარებით.

ბათუმი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

2.2 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

საიჯარო შემოსავალი

საოპერაციო იჯარიდან მიღებული საიჯარო შემოსავალი აღირიცხება დარიცხვის წრფივი მეთოდით იჯარის ვადაზე და, თავისი საოპერაციო ხასიათის გამო, სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აისახება შემოსავლის ნაწილში.

საქონლის რეალიზაცია

საქონლის რეალიზაციიდან შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც საქონლის საკუთრებასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი რისკებისა და სარგებლის გადაცემა ხდება მყიდველზე, ჩვეულებრივ, საქონლის ჩაბარებისთანავე. საქონლის რეალიზაციით მიღებული შემოსავლების შეფასება ხდება მიღებული ან მისაღები ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულებით, დაბრუნებული თანხებისა და რეზერვების, სავაჭრო ფასდათმობის და მოცულობის გამო ფასდაკლების გამოკლებით.

საპროცენტო შემოსავალი

ამორტიზებადი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში საპროცენტო შემოსავალი აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ახორციელებს ფულადი სახსრების სავარაუდო შემოდინებების დისკონტირებას ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი ვადის ან უფრო ხანმოკლე პერიოდზე, საჭიროების შემთხვევაში, ფინანსური აქტივის წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. საპროცენტო შემოსავლები სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აისახება ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლების ნაწილში.

(გ) გადასახადები

მიმდინარე მოგების გადასახადი

საწარმოების მიერ მიღებული წლიური მოგება, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, 2017 წლის 1 იანვრიდან არ იბეგრება საქართველოში (მე-10 შენიშვნა). მოგების გადასახადით დაიბეგრება დივიდენდების სახით იმ აქციონერებზე განაწილებული მოგება, რომლებიც არიან ფიზიკური პირები ან არარეზიდენტები საქართველოში, რომელიც დაანგარიშდება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. დივიდენდების გადახდით წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება, როგორც ვალდებულება და ხარჯი იმ პერიოდში, რომელშიც დივიდენდები გამოცხადდა, მიუხედავად იმისა, თუ ფაქტობრივად რომელი თარიღით ან რომელ პერიოდში მოხდა დივიდენდების გადახდა. გარკვეულ შემთხვევებში დასაშვებია დარიცხული საგადასახადო დავალიანებიდან გამოქვითვები, რომლებიც აღირიცხება, როგორც შესაბამისი განაწილებასთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ხარჯის შემცირება. საქართველოს საგადასახადო სისტემის თავისებურებიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებულ საწარმოებს არ წარმოეშობათ გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები. კომპანიის აქციონერებისთვის დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებით დაკავებული გადასახადი საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში აღიარებულია კაპიტალიდან გამოქვითვის სახით.

ქაფი-ნ ყიხუი

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

2.2 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ასევე ითვალისწინებს მოგების გადასახადით გარკვეული ოპერაციების დაბეგვრას, რომლებიც შეიძლება ჩაითვალოს მოგების განაწილებად (მაგალითად, არასაბაზრო ფასებით აღრიცხული გარიგებები, ბიზნესსაქმიანობასთან დაუკავშირებელი ხარჯები, ან საქონლისა და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება). ამგვარი გარიგებების დაბეგვრა აღირიცხება საოპერაციო გადასახადების ანალოგიურად და გაცხადდება, როგორც სხვა გადასახადები მოგება-ზარალის ანგარიშგების სხვა არასაოპერაციო ხარჯებში.

დამატებული ღირებულების გადასახადი

შემოსავლების, ხარჯებისა და აქტივების აღიარება ხდება დამატებული ღირებულების გადასახადის თანხის გამოკლებით, გარდა იმ შემთხვევებისა:

- ▶ როდესაც აქტივების ან მომსახურების შესყიდვაზე დარიცხული დამატებული ღირებულების გადასახადი არ ექვემდებარება საგადასახადო ორგანოსგან დაბრუნებას, დამატებული ღირებულების გადასახადის აღიარება მოხდება აქტივის შესყიდვაზე გაწეულ დანახარჯებში ან ხარჯის მუხლში, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე;
- ▶ როდესაც დებიტორული და კრედიტორული დავალიანება მოიცავს დამატებული ღირებულების გადასახადს.

საგადასახადო ორგანოსგან მიღებული ან მისთვის გადასახდელი დამატებითი ღირებულების გადასახადის წმინდა თანხა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აისახება, როგორც წინასწარ გადახდილი გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა, ან როგორც საგადასახადო დავალიანება, მოგების გადასახადის გარდა.

(დ) აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლე- და გრძელვადიანად

კომპანია აქტივებსა და ვალდებულებებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოადგენს მათი მოკლე-და გრძელვადიანად კლასიფიკაციის საფუძველზე. აქტივი მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ან გადაწყვეტილია მისი გაყიდვა ან მოხმარება ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ მოსალოდნელია ისი რეალიზება ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ აქტივი წარმოადგენს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს, თუ არ არის შეზღუდული მისი გადაცვლა ან გამოყენება ვალდებულების დასაფარად მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ.

ყველა დანარჩენი აქტივი გრძელვადიანია.

ხურო ყიფილი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

2.2 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ვალდებულება მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი დაფარვა ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ ფლობის ძირითადი მიზანია გაჭრობა;
- ▶ დასაფარია ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ ვალდებულების დაფარვის მინიმუმ თორმეტი თვით გადავადების უპირობო უფლება არ არსებობს.

ყველა დანარჩენ ვალდებულებას კომპანია „გრძელვადიანის“ კატეგორიას მიაკუთვნებს.

(ე) ფინანსური ინსტრუმენტები – თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება

ფინანსური ინსტრუმენტი არის ნებისმიერი კონტრაქტი, რომელიც ერთი საწარმოსთვის წარმოშობს ფინანსურ აქტივს, ხოლო მეორესთვის – ფინანსურ ვალდებულებას ან წილობრივ ინსტრუმენტს.

(ი) ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური აქტივები შემდეგ კატეგორიებს მიეკუთვნება: მოგებასა და ზარალში ასახული და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები, სესხები და მისაღები ანგარიშები, დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები, გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები, ან წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები საჭიროების შემთხვევაში ჰეჯირებისთვის. ფინანსური აქტივების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და, იმ აქტივების შემთხვევაში, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით და ასახული მოგებაში ან ზარალში, ამას ემატება გარიგებასთან დაკავშირებული ხარჯები.

ფინანსური აქტივების ისეთი ყიდვა-გაყიდვა, როდესაც საჭიროა აქტივების ჩაბარება ნორმატიული აქტებით ან ბაზარზე დამკვიდრებული პრაქტიკით (გარიგების სტანდარტული პროცედურა) გათვალისწინებულ ვადაში აღირიცხება გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც კომპანია იღებს აქტივის შესყიდვის ან გაყიდვის ვალდებულებას.

ყველა ის ფინანსური აქტივი, რომელსაც კომპანია ფლობს 2017 წლის და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მიეკუთვნება მისაღები ანგარიშების კატეგორიას და მოიცავს სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებას, ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებს.

ჩიკოძე ყიფიძე

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

2.2 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

შემდგომი შეფასება

ფინანსური აქტივების შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია მათ შემდგომ კლასიფიკაციაზე:

სესხები და მისაღები ანგარიშები არის არაწარმოებული ფინანსური აქტივები, ფიქსირებული ან განსაზღვრული გადახდებით, რომლებიც არ არის კოტირებული აქტიურ ბაზარზე. სესხებისა და მისაღები ანგარიშების შეფასება თავდაპირველად სამართლიანი ღირებულებით ხდება. თავდაპირველი შეფასების შემდეგ ასეთი ფინანსური აქტივების შემდგომი შეფასება ხორციელდება ამორტიზებული ღირებულების შესაბამისად, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით (EIR), გაუფასურების გამოკლებით. ამორტიზებული ღირებულება გამოიანგარიშება შესყიდვის ყოველგვარი დისკონტის ან პრემიის, აგრეთვე იმ საზღაურების თუ დანახარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული ცვეთა აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლების ნაწილში. გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აისახება, როგორც ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარების შეწყვეტა (ანუ კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშიდან ამოღება) ხდება შემდეგ შემთხვევებში:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების ვადა;
- ▶ კომპანიამ დათმო აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის მიღებული თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; ან (ა) კომპანიამ გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

თუ კომპანიამ გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან გააფორმა ამაზე ხელშეკრულება, იგი აფასებს, შეინარჩუნა თუ არა ან რამდენად შეინარჩუნა ამ აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკები და სარგებელი. თუ კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, და ასევე არ გადასცა აქტივზე კონტროლი, კომპანია აგრძელებს გადაცემული აქტივის აღიარებას ამ აქტივში მისი მონაწილეობის შენარჩუნების გამო. ასეთ შემთხვევაში კომპანია მასთან დაკავშირებულ ვალდებულებასაც აღიარებს. გადაცემული აქტივი და მასთან დაკავშირებული ვალდებულება ფასდება კომპანიის მიერ დატოვებული უფლება-მოვალეობების საფუძველზე.

უწყვეტი გამოყენება, რომელსაც აქვს გადაცემულ აქტივზე ერთგვარი გარანტიის ფორმა, ფასდება აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და იმ მაქსიმალური თანხას შორის, რომლის გადახდაც შესაძლოა კომპანიას დასჭირდეს, უმცირესით.

ბათუმი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

2.2 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

კომპანია თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის აფასებს ფინანსური აქტივის ან ფინანსური აქტივების ჯგუფის გაუფასურების რაიმე ობიექტური ნიშნის არსებობას. გაუფასურებასთან საქმე გვაქვს მაშინ, როდესაც აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მომხდარი ერთი ან მეტი მოვლენა („ზარალის დადგომის შემთხვევა“) გავლენას ახდენს ფინანსური აქტივიდან ან ფინანსური აქტივების ჯგუფიდან მისაღები ფულადი სახსრების მომავალში მოსალოდნელი ნაკადებზე, რომელთა სარწმუნოდ განსაზღვრაც შესაძლებელია. გაუფასურების არსებობის ობიექტური ნიშანი შეიძლება იყოს ის ფაქტი, რომ მევალე ან მევალეთა ჯგუფი განიცდის მნიშვნელოვან ფინანსურ სირთულეებს, არღვევს სესხის პროცენტის ან ძირითადი თანხის გადახდის ვალდებულებას, არსებობს გაკოტრების ან სხვა სახის ფინანსური რეორგანიზაციის მაღალი ალბათობა და ხელთ არსებული მონაცემები მიუთითებს ფულადი სახსრების მოსალოდნელი მომავალი ნაკადების შემცირებაზე. მაგალითად, როგორცაა ცვლილებები ვადაგადაცილებული გადახდების დონეში ან ეკონომიკურ პირობებში, რომლებსაც უკავშირდება ვალდებულებების შეუსრულებლობა.

გაუფასურების ნებისმიერი ზარალის დადგენილი თანხა აღირიცხება, როგორც სხვაობა აქტივების საბალანსო ღირებულებასა და სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის (მოსალოდნელი სამომავლო საკრედიტო ზარალის გამოკლებით, რომელსაც ჯერ ადგილი არ ჰქონია). მოსალოდნელი სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულება დისკონტირებულია ფინანსური აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით.

აქტივის საბალანსო ღირებულება მცირდება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის მეშვეობით და დანაკარგის თანხის აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. საპროცენტო შემოსავალი (ასახული ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლის სახით სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში) კვლავაც ერიცხება შემცირებულ საბალანსო ღირებულებას იმ განაკვეთით, რომელიც გამოიყენება სამომავლო ფულადი ნაკადების დისკონტირებისთვის გაუფასურების შედეგად განცდილი ზარალის შესაფასებლად. სესხები, მათთან დაკავშირებულ რეზერვთან ერთად ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც მომავალში მათი ამოღების რეალური პერსპექტივა არ არსებობს და ყველა უზრუნველყოფის საგანი რეალიზებულია ან გადაცემულია კომპანიისთვის. თუ მომდევნო წლის განმავლობაში გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი გაიზრდება ან შემცირდება გაუფასურების აღიარების შემდგომი მოვლენის გამო, მანამდე აღიარებული გაუფასურების ზარალი იზრდება ან მცირდება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის კორექტირებით. თუ სამომავლო ჩამოწერის ამოღება მოხერხდება, იგი გატარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგების ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული ხარჯების ნაწილის კრედიტში.

ბათუმი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

2.2 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ii) ფინანსური ვალდებულებები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

თავდაპირველი შეფასებისას ფინანსური ვალდებულებები ნაწილდება შემდეგ კატეგორიებში: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგებასა და ზარალში ასახული ფინანსური ვალდებულებები, სესხები და გადასახდელი ანგარიშები, დებიტორული დავალიანება ან წარმოებული ვალდებულებები, რომლებიც განკუთვნილია ჰეჯირების ინსტრუმენტებად ეფექტური ჰეჯირების განხორციელების დროს.

ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და, სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშებისა და დებიტორული დავალიანების შემთხვევაში, აკლდება მათთან უშუალოდ დაკავშირებული გარიგების დანახარჯები.

კომპანიის ყველა ფინანსური ვალდებულება 2017 წლის და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მიეკუთვნება სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშების კატეგორიას და მოიცავს სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებას და პროცენტიან სესხებსა და გადასახდელ ანგარიშებს.

შემდგომი შეფასება

ფინანსური ვალდებულებების შეფასება დამოკიდებულია მათ კლასიფიკაციაზე:

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშების შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება ხდება სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში ვალდებულების აღიარების შეწყვეტის დროს, აგრეთვე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით დარიცხული ამორტიზაციის პროცესში.

ამორტიზებული ღირებულება გამოიანგარიშება შესყიდვის ყოველგვარი დისკონტის ან პრემიის, აგრეთვე იმ საზღაურების თუ დანახარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული ცვეთა აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯების სახით.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება. როდესაც ხდება არსებული ფინანსური ვალდებულების ჩანაცვლება სხვა ვალდებულებით იმავე კრედიტორის წინაშე არსებითად განსხვავებული პირობების ან ისეთი მნიშვნელოვნად შეცვლილი პირობების საფუძველზე, ასეთი ჩანაცვლება ან ცვლილება განიხილება, როგორც საწყისი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა და ახალი ვალდებულების აღიარება. შესაბამის საბალანსო ღირებულებებს შორის სხვაობა აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

ქეთევან ყაჩაღიძე

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

2.2 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(iii) ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ურთიერთგაქვითება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, თუ არსებული კანონი იძლევა აღიარებული თანხების ურთიერთგაქვითვის უფლებას და არსებობს აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგაქვითვის ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულებების დაფარვის სურვილი.

(iv) ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

კომპანია ფინანსურ ინსტრუმენტებს სამართლიანი ღირებულებით აფასებს თითოეული საბალანსო ანგარიშის შედგენის თარიღისთვის.

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება იმ დაშვებას ეყრდნობა, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგება შედგება:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე; ან
- ▶ მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

მთავარი ან ყველაზე სახარბიელო ბაზარი კომპანიისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს.

აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით.

არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

კომპანია ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძევა, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებს საბაზრო მონაცემებს და მინიმალურად – არასაბაზრო მონაცემებს.

ჩიუგუ ყიფიშვილი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

2.2 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია ან წარმოდგენილია ფინანსურ ანგარიშგებაში, დაჯგუფებულია სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე, რომელიც მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შეფასებებისას:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკორექტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე.
- ▶ დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა.
- ▶ დონე 3 – ღირებულებითი შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის განსაზღვრა.

კომპანია განსაზღვრავს ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, კომპანიამ განსაზღვრა აქტივებისა და ვალდებულებების კლასები მათი დანიშნულების, მახასიათებლების და რისკების, ასევე სამართლიანი ღირებულების ზემოაღნიშნულ იერარქიაში მათი დონის საფუძველზე.

(გ) მშობელი კომპანიისთვის ფულადი დივიდენდებისა და არაფულადი განაწილება

კომპანია აღიარებს ვალდებულებას, მოახდინოს ფულადი ან არაფულადი განაწილება მშობელი კომპანიისთვის, როდესაც განაწილება ნებადართულია და აღარ არის კომპანიის გადაწყვეტილების საგანი. მეწარმეთა შესახებ საქართველოს კანონის მე-8 მუხლის მიხედვით, მოგების განაწილება ნებადართულია მაშინ, როდესაც მტკიცდება პარტნიორთა და აქციონერთა საერთო კრების მიერ მიღებული დადგენილებით. შესაბამისი თანხის აღიარება პირდაპირ კაპიტალში ხდება.

არაფულადი განაწილება ფასდება გასანაწილებელი აქტივების სამართლიანი ღირებულებით და სამართლიანი ღირებულების გადაფასების აღიარება პირდაპირ კაპიტალში ხდება.

არაფულადი აქტივების განაწილებისას ყოველგვარი სხვაობა ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და განაწილებული აქტივების საბალანსო ღირებულებას შორის აღიარებულია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

ჩიკაძე ყაჩიძე

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

2.2 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ზ) ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გადაფასების თარიღის შემდეგ აღიარებული გაუფასურების ზარალი. შეფასება ხდება საკმარისი სიზშირით, რომ გადაფასებული აქტივის სამართლიანი ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს მისი საბალანსო ღირებულებისგან.

როდესაც ძირითადი საშუალებების მნიშვნელოვანი ნაწილის პერიოდული შეცვლა ხდება აუცილებელი, კომპანია ასეთ ნაწილებს აღიარებს დამოუკიდებელ აქტივად კონკრეტული სასარგებლო გამოყენების ვადით და შესაბამისად არიცხავს ცვეთას. ყველა დანარჩენი შეკეთებისა და ტექნიკური მომსახურების ხარჯის აღიარება ხდება მათი დადგომისთანავე სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებაა.

გადაფასების ყოველგვარი ნამეტი მიეკუთვნება აქტივების გადაფასების რეზერვს და შედის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების კაპიტალის ნაწილში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც იგი შეაბრუნებს ამავე აქტივის გადაფასების შედეგად შემცირებულ ღირებულებას, რომელიც მანამდე ხარჯად იყო აღიარებული. ასეთ შემთხვევაში ღირებულების გაზრდის აღიარება ხდება გადაფასების შედეგად მიღებული შემოსულობის სახით. გადაფასების დეფიციტის აღიარება ხდება ხარჯის სახით გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც იგი გაქვითავს ამავე აქტივზე არსებულ ნამეტს, რაც აღიარებულია აქტივის გადაფასების რეზერვში.

აქტივების გადაფასების რეზერვიდან წლიური გადატანა გაუნაწილებელ მოგებაზე ხდება აქტივების გადაფასებული საბალანსო ღირებულების ცვეთასა და აქტივების თავდაპირველი ღირებულების ცვეთას შორის სხვაობით. გარდა ამისა, გადაფასების თარიღისთვის აკუმულირებული ცვეთა ჩამოიწერება აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულებიდან და წმინდა ღირებულების გადაანგარიშება ხდება აქტივის გადაფასებული ღირებულების მისაღებად. გასხვისებისას, გაყიდულ, იჯარით გაცემულ ან ლიკვიდირებულ კონკრეტულ აქტივთან დაკავშირებული ნებისმიერი გადაფასების რეზერვი გადაიტანება გაუნაწილებელ მოგებაზე.

ივანე ყიფიანი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

2.2 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ცვეთა გამოითვლება ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით აქტივების სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადაზე (წლებზე) შემდეგნაირად:

	სასარგებლო გამოყენების ვალები
შენობა-ნაგებობები	50-მდე
ელექტროაღჭურვილობა	50-მდე
გემები	25-მდე
ავთვი	5-20
მიწის გაუმჯობესება	5-30

აქტივების ცვეთა იწყება მათი შეძენის თვიდან, ან, კომპანიის მიერ აშენებული აქტივების შემთხვევაში, აქტივის დასრულებისა და ექსპლუატაციაში მიღების თვიდან. მიწას ცვეთა არ ერიცხება.

თავდაპირველად აღიარებული ამა თუ იმ ძირითადი საშუალებისა და მისი ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ნაწილის აღიარება წყდება მისი გასხვისების დროს ან მაშინ, როდესაც მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარაა მოსალოდნელი. აქტივის აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი (რომელიც გამოითვლება, როგორც გასხვისებიდან მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა) შედის სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, როდესაც ხდება აქტივის აღიარების შეწყვეტა.

ძირითადი საშუალებების ნარჩენი ღირებულება, სასარგებლო გამოყენების ვადა და ცვეთის დარიცხვის მეთოდები გადაისინჯება ყოველწლიურად და, საჭიროების შემთხვევაში, კორექტირდება შესაბამისად.

(თ) იჯარა

იმის განსაზღვრა, შეთანხმება წარმოადგენს (ან შეიცავს) თუ არა იჯარას, ხდება იჯარის დასაწყისში, შეთანხმების არსიდან გამომდინარე. შეთანხმება წარმოადგენს ან მოიცავს იჯარას, თუ მისი შესრულება დამოკიდებულია გარკვეული აქტივის (ან აქტივების) გამოყენებაზე და შეთანხმება ასახავს აქტივის (ან აქტივების) გამოყენების უფლებას მაშინაც კი, თუ ეს აქტივი (ან აქტივები) მკაფიოდ არ არის მითითებული შეთანხმებაში.

კომპანია, როგორც მოიჯარე

აქტივის კლასიფიცირება ხდება იჯარის საწყისი თარიღით ფინანსურ ან საოპერაციო იჯარად. იჯარა, რომელიც გადასცემს საკუთრებასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და სარგებელს კომპანიას, კლასიფიცირდება ფინანსურ იჯარად.

ლევან ყაჩაღი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

2.2 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური იჯარა კაპიტალიზდება იჯარის დაწყებისთანავე იჯარის საწყისი თარიღისთვის საიჯარო ქონების სამართლიან ღირებულებასა და მინიმალური საიჯარო გადასახადის დღევანდელ ღირებულებას შორის უმცირესით. საიჯარო გადასახადები ნაწილდება ფინანსურ დანახარჯებსა და საიჯარო ვალდებულების შემცირებას შორის იმგვარად, რომ წარმოიქმნას მუდმივი საპროცენტო განაკვეთი ვალდებულების დარჩენილ ნაშთზე. ფინანსური ხარჯების აღიარება ხდება ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯების სახით სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

იჯარით გადაცემული აქტივი ცვდება მისი სასარგებლო გამოყენების მთლიანი ვადის განმავლობაში. ამის მიუხედავად, თუ ნაკლებ სავარაუდოა კომპანიის მიერ საიჯარო ვადის ბოლოსთვის საკუთრების შეძენა, აქტივი ცვდება სავარაუდო სასარგებლო გამოყენების ვადასა და საიჯარო ვადას შორის უმცირესი ვადის განმავლობაში.

საოპერაციო იჯარა არის ისეთი ტიპის იჯარა, რომელიც არ შეიძლება ჩაითვალოს ფინანსურ იჯარად. საოპერაციო იჯარის გადასახდელების აღიარება ხდება საოპერაციო ხარჯად სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში იჯარის ვადაზე დარიცხვის წრფივი მეთოდით.

კომპანია, როგორც მოიჯარე

იჯარას, რომლის დროსაც კომპანია არ გადასცემს აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა რისკსა და სარგებელს, საოპერაციო იჯარად კლასიფიცირდება. საოპერაციო იჯარის პირობებზე მოლაპარაკებისას გაწეული თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები საიჯარო აქტივების საბალანსო ღირებულებას ემატება და მათი აღიარება ხდება იჯარის ვადაზე იმავე წესით, როგორითაც საიჯარო შემოსავლისა. პირობითი საიჯარო ქირის აღიარება ხდება შემოსავლის სახით იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მისი მიღება.

(ი) არამატერიალური აქტივები

ცალკეული არამატერიალური აქტივი პირველადი აღიარებისას აღირიცხება თვითღირებულებით. საწარმოთა გაერთიანებისას შეძენილი არამატერიალური აქტივების ღირებულება წარმოადგენს მათ სამართლიან ღირებულებას შესყიდვის თარიღისათვის.

ჯგუფის შიგნით წარმოქმნილი არამატერიალური აქტივების კაპიტალიზაცია, გარდა კაპიტალიზებული კვლევა-განვითარების ხარჯებისა, არ ხდება და შესაბამისი ხარჯი აისახება იმ პერიოდის მოგებაში ან ზარალში, რომლის განმავლობაშიც ეს ხარჯი გაიწია.

არამატერიალური აქტივების სასარგებლო გამოყენების ვადა განსაზღვრული ვადით ფასდება და მაქსიმალური ვადა 39 წელია.

შეზღუდული სასარგებლო ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზება ხდება ეკონომიკური მომსახურების ვადის პერიოდში და გაუფასურების ოდენობის დასადგენად გადაფასდება მაშინ, როდესაც რამე მიანიშნებს ამ არამატერიალური აქტივის შესაძლო გაუფასურებაზე.

ბიჯან ყაჩაღი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

2.2 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ამორტიზაციის პერიოდი და მეთოდი სასარგებლო გამოყენების შეზღუდული ვადის მქონე არამატერიალური აქტივის შემთხვევაში მინიმუმ ყოველი ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს გადაისინჯება. მოსალოდნელი სასარგებლო გამოყენების ვადის ან აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელი ათვისების ცვლილება აღირიცხება ამორტიზაციის პერიოდის ან მეთოდის შესაბამისად შეცვლით და განიხილება, როგორც სააღრიცხვო შეფასებებში მომხდარი ცვლილება. შეზღუდული ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ხარჯის აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში არამატერიალური აქტივების ფუნქციების შესაბამის ხარჯის კატეგორიაში.

კომპანია არ ფლობს სასარგებლო გამოყენების შეუზღუდავი ვადის მქონე არამატერიალურ აქტივებს.

არამატერიალური აქტივების აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული შემოსულობა ან ზარალი ფასდება, როგორც გასხვისების შედეგად მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა და მისი აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში, როდესაც აქტივის აღიარება წყდება.

(ვ) გარიგებები საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ პირებთან

საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ პირებთან ყველა გარიგება ფასდება თვითღირებულებით, თუ სხვა რამეს არ ითვალისწინებს ფასს, მაგალითად ფასს (IFRS) 2 „წილობრივი გადახდა“ ან ბასს (IAS) 39 „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“. იმ შემთხვევაში, თუ გარიგებები არ შეიცავს საზღაურს, მაშინ მათი ღირებულება ნულით ფასდება.

(ლ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

ანგარიშგების ყოველი თარიღისთვის კომპანია აფასებს, არსებობს თუ არა აქტივის გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ან როდესაც აქტივის წლიური შემოწმება საჭირო მისი გაუფასურების დასადგენად, კომპანია აფასებს აქტივის აღდგენით ღირებულებას. აქტივის აღდგენითი ღირებულება არის აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გასვლასთან დაკავშირებული ხარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და აქტივის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. აქტივის აღდგენითი ღირებულება განისაზღვრება ცალკეული აქტივისთვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც აქტივიდან არ ხდება ფულადი სახსრების შემოდიდება, რომლებიც მეტწილად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებიდან ან აქტივების ჯგუფიდან მიღებული ფულადი სახსრებისგან. როდესაც აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება გადააჭარბებს მის აღდგენით ღირებულებას, აქტივი ითვლება გაუფასურებულად და ჩამოიწერება მის აღდგენით ღირებულებამდე.

ჩიკოე ყიჩიკიძე

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

2.2 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

გამოყენების ღირებულების შესფასებლად სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დაბეგვრამდელი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს. აქტივის გასვლასთან დაკავშირებული ხარჯით შემცირებული სამართლის ღირებულების გამოთვლა ხდება ბოლოდროინდელი საბაზრო გარიგებების გათვალისწინებით. თუ ასეთი გარიგებების განსაზღვრა ვერ ხერხდება, შეფასების სხვა შესაფერისი მეთოდი გამოიყენება. ეს გამოთვლები დასაბუთდება შეფასების კოეფიციენტებით, აქციათა კოტირებული ფასებით საფონდო ბირჟაზე რეგისტრირებული კომპანიების შემთხვევაში და სამართლიანი ღირებულების სხვა ხელმისაწვდომი მაჩვენებლებით.

კომპანია გაუფასურებას დეტალური ბიუჯეტებისა და ფინანსური პროგნოზების საფუძველზე გამოითვლის. ასეთი ბიუჯეტები და ფინანსური პროგნოზები ჩვეულებრივ ცამეტწლიან პერიოდს მოიცავს. გრძელვადიანი ზრდის ტემპი გამოითვლება და გამოიყენება ცამეტი წლის შემდგომი ფულადი ნაკადების პროგნოზირებისთვის.

უწყვეტი საქმიანობის გაუფასურების ზარალი აღიარებულია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ხარჯების კატეგორიებში გაუფასურებული აქტივის ფუნქციის შესაბამისად, გარდა მანამდე გადაფასებული ქონებისა, რომლის გადაფასებაც აისახა სხვა სრულ შემოსავალში. ასეთ შემთხვევაში გაუფასურების აღიარებაც სხვა სრულ შემოსავალში მოხდება ნებისმიერი მანამდე მომხდარი გადაფასების თანხამდე.

(მ) სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებებს შორის უმცირესით.

მასალები, სათადარიგო ნაწილები და სხვა მოხმარების საგნები ფასდება შესყიდვის ხარჯით და შეიცავს ტრანსპორტირებისა და ჩატვირთვა-გადმოტვირთვის ხარჯებს.

წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება გამოითვლება, როგორც ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში სავარაუდო გასაყიდ ფასს გამოკლებული დასრულების და რეალიზაციის ხარჯი. სასაქონლო-მატერიალური მარაგები ხარჯებად ტარდება „პირველი შემოსული პირველი გადის“ მეთოდით.

(ნ) ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები შედგება ბანკში და სალაროში ნაღდი ფულის ნაშთისგან. ნაღდი ფული ბანკში გულისხმობს პროცენტთან მიმდინარე ანგარიშებს.

ბათუმი საზღვაო ნავსადგური

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

2.2 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ო) ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას აქვს მიმდინარე (იურიდიული ან კონსტრუქციული) ვალდებულებები წარსულში მომხდარი მოვლენების გამო, ვალდებულებების შესასრულებლად მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება და ვალდებულებების მოცულობის მეტ-ნაკლები სიზუსტით შეფასება არის შესაძლებელი. ანარიცხებთან დაკავშირებული ხარჯები წარმოდგენილია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ნებისმიერი ანაზღაურების გამოკლებით.

2.3 ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში და განმარტებით შენიშვნებში

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და მათი ინტერპრეტაცია

მიღებული სააღრიცხვო პოლიტიკა შეესაბამება წინა ფინანსური წლის პოლიტიკას გარდა შემდეგი ახალი და შეცვლილი ფასს და ფაისკ ინტერპრეტაციებისა, რომლებიც 2017 წლის 1 იანვრიდან შევიდა ძალაში:

- ▶ ცვლილებები ბასს 7-ში „ფულადი ნაკადების ანგარიშგება“: განმარტებითი შენიშვნების ინიციატივა;
- ▶ ცვლილებები ბასს (IAS) 12-ში „მოგებიდან გადასახადები: გადავადებული საგადასახადო აქტივების აღიარება არარეალიზებულ ზარალთან მიმართებით“;
- ▶ ცვლილებები ფასს (IFRS) 12-ში „სხვა საწარმოში მონაწილეობის განმარტებითი შენიშვნები: ფასს 12-ში განმარტებითი შენიშვნების მოთხოვნების განმარტება“.

ამ ახალი და შეცვლილი სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღებას არსებითი გავლენა არ მოუხდენია კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობასა თუ შედეგებზე.

2.4 სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ძალაში ჯერ არ შესულა

სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღის მდგომარეობით ჯერ ძალაში არ შესულა, მოცემულია ქვემოთ. კომპანია ამ სტანდარტების მიღებას შემდგომ დაგეგმავს აპირებს მათი ძალაში შესვლისთანავე.

ბათუმის საზღვაო ნავსადგური

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

2.4 სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ძალაში ჯერ არ შესულა (გაგრძელება)

ფასს (IFRS) 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“

2014 წლის ივლისში, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭომ (ბასსს) გამოსცა ფასს 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ ბოლო ვერსია, რომელიც ანაცვლებს ბასსს 39-ს „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“ და ფასს 9-ის ყველა წინა ვერსიას. ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტების პროექტის ბუღალტრული აღრიცხვის სამივე ასპექტს აერთიანებს: კლასიფიკაცია და შეფასება, გაუფასურება და ჰეჯირების აღრიცხვა. ფასს 9 ძალაშია 2018 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, ამასთან დაშვებულია უფრო ადრე გამოყენებაც. გარდა ჰეჯირების აღრიცხვისა, სავალდებულოა რეტროსპექტული გამოყენება, მაგრამ შედარებადი ინფორმაციის წარმოდგენა სავალდებულო არ არის. ჰეჯირების აღრიცხვის შემთხვევაში, მოთხოვნები, როგორც წესი, პერსპექტიულად გამოიყენება, გარკვეული იშვიათი გამონაკლისებით.

კომპანია აპირებს ახალი სტანდარტის მიღებას მისი ძალაში შესვლის სავალდებულო თარიღისთვის და არ გადაიანგარიშებს შედარებად ინფორმაციას. ზოგადად, კომპანია არ ელის, რომ ფასს 9-ის მიღების შემდეგ მას მნიშვნელოვანი გავლენა ექნება კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ინდივიდუალურ ანგარიშგებაზე და საკუთარ კაპიტალზე.

(ა) კლასიფიკაცია და შეფასება

ფასს 9-ის მიღება იმოქმედებს კომპანიის ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციასა და შეფასებაზე, მაგრამ გავლენას არ იქონიებს კომპანიის ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციასა და შეფასებაზე. სავაჭრო დებიტორულ ანგარიშებს კომპანია ფლობს იმისათვის, რომ მიიღოს ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული ფულადი სახსრები და მოსალოდნელია, რომ დებიტორული ანგარიშები წარმოშობს მხოლოდ ძირითადი თანხის დაფარვასთან დაკავშირებულ ფულად ნაკადებს. ამრიგად, კომპანია მოელოს, რომ ეს აქტივები ფასს 9-ის მიხედვითაც ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება. კომპანიამ გააანალიზა ამ ინსტრუმენტებისთვის დამახასიათებელი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები და დაასკვნა, რომ ისინი აკმაყოფილებს ფასს 9-ის მიხედვით ამორტიზებული ღირებულებით შეფასების კრიტერიუმებს. ამიტომ ამ ინსტრუმენტების ხელახლა კლასიფიკაცია სავალდებულო არ არის.

(ბ) გაუფასურება

ფასს 9-ის მიხედვით, კომპანიას ევალება მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების აღრიცხვა თავის ყველა სავალო ფასიან ქაღალდზე, სესხსა და სავაჭრო დებიტორულ ანგარიშზე, 12 თვიანი პერიოდისთვის ან მათი მთლიანი ვადისთვის. კომპანია გამოიყენებს გამარტივებულ მიდგომას და აღრიცხავს ყველა სავაჭრო დებიტორულ ანგარიშზე მოსალოდნელ ზარალს მათი მთლიანი ვადის განმავლობაში. კომპანია არ მოელოს მნიშვნელოვან გავლენას თავის კაპიტალზე. მისი სესხები და მისაღები ანგარიშები არ არის უზრუნველყოფილი, მაგრამ გავლენის მასშტაბის დასადგენად იგი ჩაატარებს დამატებით დეტალურ ანალიზს, რომელიც გაითვალისწინებს ყველა გონივრულ და დამხმარე ინფორმაციას, საპროგნოზო ელემენტების ჩათვლით.

ქაჯან ყიჩქიძე

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

2.4 სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ძალაში ჯერ არ შესულა (გაგრძელება)

(გ) ჰეჯირების აღრიცხვა

კომპანიას ამ ეტაპზე არ აქვს ჰეჯირების ურთიერთობა, ამიტომ იგი არ მოელის, რომ ფასს 9-ის გამოყენება მასზე რამე გავლენას მოახდენს.

ფასს (IFRS) 15 „შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან“

ფასს 15 გამოიცა 2014 წლის მაისში და განსაზღვრავს ხუთეტაპიან მოდელს, რომელიც გამოიყენება კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან მიღებული შემოსავლების ასახვისთვის. ფასს 15-ის მიხედვით, შემოსავლების აღიარება მოხდება იმ ანაზღაურების ოდენობით, რომელსაც საწარმო მოელის კლიენტისთვის საქონლის ან მომსახურების მიწოდების სანაცვლოდ.

შემოსავლების ახალი სტანდარტი ჩაანაცვლებს ფასს-ის მიხედვით შემოსავლების აღიარების ყველა არსებულ წესს. სრული რეტროსპექტული გამოყენება ან მოდიფიცირებული რეტროსპექტული გამოყენება სავალდებულოა 2018 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. დასაშვებია უფრო ადრე გამოყენებაც. კომპანია აპირებს ახალი სტანდარტის მიღებას მისი ძალაში შესვლის თარიღისთვის სრული რეტროსპექტული მეთოდის გამოყენებით. 2017 წლის განმავლობაში კომპანიამ ჩაატარა ფასს 15-ის დეტალური ანალიზი, რომლის შედეგადაც, კომპანიის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე მნიშვნელოვანი გავლენა არ გამოვლენილა.

კომპანიის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს მშრალი ტვირთის ტრანზიტული გადაზიდვა და სანავსადგურო მომსახურება, მათ შორის დასაწყობება, ბუქსირება, რეიდზე დგომა, მომსახურების მონიტორინგი და ა. შ. თითოეულ კლიენტთან ფორმდება ერთი ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულება, რომელშიც ცალ-ცალკე მიეთითება ტარიფები კომპანიის მიერ გაწეული თითოეული ტიპის მომსახურებისთვის.

(ა) მომსახურების გაწევა

მშრალი ტვირთის ტრანზიტული გადაზიდვითა და სანავსადგურო მომსახურებით მიღებული შემოსავლის აღიარება ხდება მომსახურების გაწევის დაწყების შემდეგ დროის გარკვეულ მომენტში, რეალურად გაწეული მომსახურების მოცულობის საფუძველზე შესაბამისი სახელშეკრულებო ტარიფის გამოყენებით. ფასს 15-ის მიღება სავარაუდოდ გავლენას არ მოახდენს კომპანიის მიერ შემოსავლების აღიარების პრინციპებზე.

(ბ) წარდგენისა და განმარტებითი შენიშვნების მოთხოვნები

ფასს 15-ში უფრო დეტალურად არის ასახული წარდგენისა და განმარტებითი შენიშვნების მოთხოვნები, ვიდრე ახლანდელ ფასს-ში. წარდგენის მოთხოვნები საგრძნობლად განსხვავდება არსებული პრაქტიკისგან, თუმცა, კომპანიის მიერ მიღებული შემოსავლის სპეციფიკური ხასიათის გამო, კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაში განმარტებითი შენიშვნების მოცულობის მნიშვნელოვანი ზრდა მოსალოდნელი არ არის.

ჩიკოზა ყიფილი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

2.4 სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

ფასს (IFRS) 16 „იჯარა“

ფასს (IFRS) 16 გამოიცა 2016 წლის იანვარში და ანაცვლებს ბასს (IAS) 17-ს „იჯარა“, ფაისკ (IFRIC) 4-ს „როგორ განვსაზღვროთ, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას“, იმკ (SIC) 15-ს „საოპერაციო იჯარა – სტიმულირება“ და იმკ (SIC) 27-ს „გარიგებების შინაარსის შეფასება, რომელიც შეიცავს იჯარის სამართლებრივ ფორმას“. ფასს (IFRS) 16-ში მოცემულია იჯარის აღიარების, შეფასების, წარდგენისა და განმარტებითი შენიშვნების პრინციპები და მოიჯარისგან მოითხოვს ყველა იჯარის აღრიცხვას საბალანსო უწყისზე ბასს (IAS) 17-ის მიხედვით, ფინანსური იჯარის აღრიცხვის ანალოგიურად. სტანდარტი ითვალისწინებს აღიარების ორ გამოწვევის მოიჯარეებისთვის – „დაბალი ღირებულები მქონე“ აქტივების (მაგ. პერსონალური კომპიუტერები) იჯარა და მოკლევადიანი იჯარა (ე. ი. იჯარა 12-თვიანი ან ნაკლები ვადით). საიჯარო ხელშეკრულების ძალაში შესვლის თარიღისთვის, მოიჯარე აღიარებს ვალდებულებას საიჯარო გადასახადის გადახდის თაობაზე (ე. ი. საიჯარო ვალდებულება) და აქტივს, რომელიც წარმოადგენს უფლებას შესაბამისი აქტივის გამოყენებაზე იჯარის ვადის განმავლობაში (ე. ი. აქტივის გამოყენების უფლება). მოიჯარეები ვალდებულები არიან ცალკე აღიარონ საიჯარო ვალდებულების საპროცენტო ხარჯი და აქტივის გამოყენების უფლების საამორტიზაციო ხარჯი.

მოიჯარე ასევე ვალდებულია გარკვეული მოვლენების დადგომის შემთხვევაში (მაგ. იჯარის ვადის შეცვლა, სამომავლო საიჯარო გადასახადებში ცვლილება მათი განსაზღვრისთვის გამოყენებული ინდექსის ან განაკვეთის ცვლილების გამო) ხელახლა შეაფასოს საიჯარო ვალდებულება. მოიჯარე ზოგადად საიჯარო ვალდებულების ხელახლა შეფასების თანხას აღიარებს, როგორც აქტივის გამოყენების უფლების კორექტირებას.

მეიჯარის აღრიცხვა ფასს 16-ის მიხედვით არსებითად არ განსხვავდება ბასს 17-ის თანახმად არსებული პრაქტიკისგან. მეიჯარე გააგრძელებს ყველა იჯარის კლასიფიცირებას იმავე პრინციპით, როგორც ბასს 17-ის მიხედვით და გამიჯნავს ორი ტიპის იჯარას: საოპერაციოს და ფინანსურს.

ფასს 16-ით როგორც მოიჯარეებს, ისე მეიჯარეებს ავალდებულებს უფრო დეტალური განმარტებითი შენიშვნების წარმოდგენას, ვიდრე ეს ბასს 17-ის თანახმად ხდებოდა.

ფასს 16 ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ნებადართულია ნაადრევი გამოყენება, თუმცა საწარმოს მიერ ფასს 15-ის გამოყენებაზე ადრე არაა. მოიჯარემ შეიძლება გადაწყვიტოს სტანდარტის გამოყენება მთლიანად რეტროსპექტული ან მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომით. სტანდარტის გარდამავალი დებულებები გარკვეულ შეღავათებს ითვალისწინებს. კომპანია განაგრძობს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ფასს 16-ის პოტენციური გავლენის შეფასებას.

ქეთევან ყიფიანი

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

2.4 სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

ყოველწლიური გაუმჯობესებები 2014-2016 წ.წ. ციკლი (გამოშვებული 2016 წლის დეკემბერში)

ფაისკ (IFRIC) ინტერპრეტაცია 22 „უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები და წინასწარი გადახდა“

ინტერპრეტაციის თანახმად, წინასწარ გადახდასთან დაკავშირებული არაფულადი აქტივის ან არაფულადი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტისას შესაბამისი აქტივის, ხარჯის ან შემოსავლის (ან მისი ნაწილის) თავდაპირველი აღიარების დროს გამოყენებული სპოტ სავალუტო კურსის განსაზღვრისას ოპერაციის თარიღად ჩათვლება ის თარიღი, რომლითაც საწარმო თავდაპირველად აღიარებს წინასწარი გადახდით მიღებულ არაფულად აქტივს ან არაფულად ვალდებულებას. თანხის არაერთი წინასწარი გადახდის ან მიღების შემთხვევაში, საწარმომ თანხის თითოეული წინასწარი გადახდისთვის ან მიღებისთვის ცალკე უნდა განსაზღვროს ოპერაციის თარიღი. საწარმოებმა ეს ცვლილებები მთლიანად რეტროსპექტულად უნდა გამოიყენონ.

ან საწარმოს შეუძლია ინტერპრეტაცია პერსპექტიულად გამოიყენოს ყველა აქტივისთვის, ხარჯისა და შემოსავლისთვის, რომლებიც აღიარებულია:

- (i) იმ საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისიდან, რომელშიც საწარმო პირველად იყენებს ინტერპრეტაციას; ან
- (ii) წინა საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისიდან, რომელიც წარმოდგენილია შედარებადი ინფორმაციის სახით იმ საანგარიშგებო პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებებში, რომელშიც საწარმო პირველად იყენებს ინტერპრეტაციას.

ინტერპრეტაცია ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ინტერპრეტაციის ნაადრევი გამოყენება ნებადართულია და უნდა მოხდეს მისი გაცხადება. თუმცა, ვინაიდან კომპანიის არსებული პრაქტიკა შეესაბამება ინტერპრეტაციას, კომპანია არ მოელის, რომ ის რამე გავლენას მოახდენს თავის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ქვემოთ მოცემულია სხვა ცვლილებები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა, და რომლებიც კომპანიაზე არ ვრცელდება:

- ▶ ცვლილებები ფასს (IFRS) 10-სა და ბასს (IAS) 28-ში „აქტივების გაყიდვა ან კაპიტალში შეტანა ინვესტორსა და მის მეკავშირე ან ერთობლივ საწარმოს შორის“;
- ▶ ფასს (IFRS) 2 „წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდის კლასიფიკაცია და შეფასება“ – ცვლილებები ფასს 2-ში;
- ▶ ფასს (IFRS) 17 „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“;
- ▶ „საინვესტიციო ქონების გადაცემა“ – ცვლილებები ბასს (IAS) 40-ში;
- ▶ ფასს (IFRS) 1 ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება – „მოკლევადიანი გამონაკლისების გაუქმება მათთვის, ვინც ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებს პირველად იყენებს“ (ყოველწლიური გაუმჯობესებები 2014-2016 წ.წ. ციკლი (გამოშვებული 2016 წლის დეკემბერში));

ხაიკა ყიფიძე

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

2.4 სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

- ▶ ბასს (IAS) 28 „ინვესტიციები მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში“ – განმარტება, რომ ინვესტიციის ობიექტების სამართლიანი ღირებულებით შეფასება მოგებაში ან ზარალში ასახვით თითოეული ინვესტიციის შემთხვევაში ინდივიდუალურად უნდა მოხდეს;
- ▶ ფასს 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ გამოყენება ფასს 4-თან ერთად „სადაზღვევო კონტრაქტები“ – ცვლილებები ფასს 4-ში;
- ▶ ფაისკ (IFRIC) 23-ის ინტერპრეტაცია „მოგების გადასახადით დაბეგვრასთან დაკავშირებული გაურკვევლობა“.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობის მხრიდან მოითხოვს გარკვეულ გადაწყვეტილებებს, შეფასებებსა და დაშვებებს, რაც გავლენას ახდენს ანგარიშგებაში წარმოდგენილი შემოსავლის, ხარჯების, აქტივებისა და ვალდებულებების ოდენობაზე და ასევე პირობითი ვალდებულებების გაცხადებაზე. ამ დაშვებებისა და შეფასებების სუბიექტური ხასიათის გამო შეიძლება მნიშვნელოვანი კორექტირებების შეტანა გახდეს საჭირო მომავალი პერიოდების აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში.

მოსაზრებები

ქვემოთ წარმოდგენილია კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარების პროცესში ხელმძღვანელობის მიერ გამოთქმული მოსაზრებები, რომლებიც ყველაზე მეტად მოქმედებს ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე:

ფინანსური იჯარა – კომპანია, როგორც მეიჯარე

კომპანიას მშობელ კომპანიასთან გაფორმებული აქვს საიჯარო ხელშეკრულებები 1-ელ, მე-2, მე-3 ნავმისადგომებსა და სარეიდო სადგომზე. კომპანიამ ამ ხელშეკრულებების პირობების შეფასების შედეგად დაასკვნა, რომ იგი გადასცემს ამ ქონების საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა მნიშვნელოვან რისკსა და სარგებელს მოიჯარეს და აღნიშნულ კონტრაქტებს ფინანსური იჯარის სახით აღრიცხავს (21-ე შენიშვნა).

ლევან ყაჩაღი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

მოსაზრებები (გაგრძელება)

კომპანიას კიდევ ერთი საიჯარო ხელშეკრულება აქვს დადებული შპს „ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალთან“ მე-4, მე-5, მე-6 ნავმისადგომების, საბორნე ტერმინალის, გარკვეული მანქანა-დანადგარებისა და აღჭურვილობის, ასევე 13.6 ჰექტარი მიწის ნაკვეთის იჯარით გადაცემაზე. საიჯარო შეთანხმება 2007 წლის აპრილში გაფორმდა 48 წლიანი ვადით, რომელიც 2055 წლის 30 ივნისს იწურება. კომპანიამ ამ შეთანხმებების პირობების შეფასების შედეგად დაადგინა, რომ მას მოიჯარისთვის გადაცემული აქვს ამ ქონების საკუთრებასთან დაკავშირებული ყველა მნიშვნელოვანი რისკი და სარგებელი, გარდა მიწის ნაკვეთისა. შესაბამისად, კომპანიამ საიჯარო გადასახდელები გადაანაწილა ფინანსურ და საოპერაციო იჯარების ელემენტებს შორის, თითოეული ელემენტის იჯარის უფლებით ფლობის სამართლიანი ღირებულებების პროპორციულად (21-ე შენიშვნა).

იჯარების კლასიფიკაციასთან დაკავშირებული განსჯა გავლენას ახდენს მათი აღრიცხვაზე და შეიძლება ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე არსებითად იმოქმედოს.

შეფასებები და დაშვებები

მომავალთან დაკავშირებით გაკეთებული ძირითადი დაშვებები და შეფასებები და ასევე სხვა განუსაზღვრელობები საანგარიშო თარიღისათვის, რომელთა გამოც მომავალ ფინანსურ წელს შეიძლება საჭირო გახდეს მნიშვნელოვანი კორექტირების შეტანა აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში, აღწერილია ქვემოთ. კომპანიამ თავისი დაშვებებისა და შეფასებების საფუძველად გამოიყენა ის ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომი იყო ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს. თუმცა არსებული გარემოებები და დაშვებები მომავალ მოვლენებთან დაკავშირებით შეიძლება შეიცვალოს ბაზარზე ან გარემოებებში ისეთი ცვლილებების გამო, რომლებიც არ ექვემდებარება კომპანიის კონტროლს. ასეთი ცვლილებები დაშვებებში აისახება მათი დადგომისთანავე.

ძირითადი საშუალებების გაუფასურება

შემოწმდა კომპანიის ძირითადი საშუალებების გაუფასურება 2017 წლის 31 ივლისის მდგომარეობით. გაუფასურების შემოწმებაში გამოყენებული მნიშვნელოვანი შეფასებები წარმოდგენილია მე-11 შენიშვნაში.

დებიტორული დავალიანების რეზერვი

კომპანია ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის აფასებს, არსებობს თუ არა ფინანსური აქტივის გაუფასურების ობიექტური ნიშნები. ასეთი ობიექტური მტკიცებულების არსებობის შემთხვევაში, აქტივის საბალანსო ღირებულება მცირდება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის მეშვეობით და დანაკარგის თანხა აისახება მიმდინარე პერიოდის ხარჯებში.

ქაიჯან ყაჩაღი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სადარიცხო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

ხელმძღვანელობის შეფასებით 2,401,065 ლარის (2016 წ.: 533,825 ლარი) ოდენობის უიმედო თანხების რეზერვი ყველაზე მეტი სიზუსტით ასახავს სავაჭრო დებიტორული ანგარიშების გაუფასურებით გამოწვეულ შესაძლო დანაკარგებს (მე-14 შენიშვნა).

დარიცხული გადასახადის ანარიცხები

2015 წლის 4 დეკემბერს კომპანიამ მიიღო საგადასახადო შემოწმების აქტის პროექტი, რომლითაც საქართველოს შემოსავლების სამსახურის მიერ გათვალისწინებული იყო 7,284,431 ლარის ოდენობის დამატებითი გადასახადები და ჯარიმა 2010-2014 წლებისთვის. ამ შეფასებასთან დაკავშირებით შესაძლო ეკონომიკური გადინების მაქსიმალური სიზუსტით ვარაუდის შედეგად კომპანიამ 1,340,392 ლარი დარიცხა (მე-19 შენიშვნა).

4. ფუნქციონირებადი საწარმო

კომპანიის წმინდა მიმდინარე ვალდებულებები 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 4,470,196 ლარს შეადგენდა. მიმდინარე ვალდებულებების ძირითად კომპონენტებს წარმოადგენს სავაჭრო კრედიტორული დავალიანებები 3,741,820 ლარის ოდენობით და მშობელი კომპანიისთვის გადასახდელი დივიდენდი 4,108,884 ლარის ოდენობით, ასევე დაკავშირებული მხარის „პეტროტრანს ლიმიტედისთვის“ გადასახდელი პროცენტიან სესხებსა და გადასახდელ ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტი 280,735 ლარის ოდენობით. 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის წმინდა მიმდინარე პოზიცია მესამე მხარეების მიმართ დადებითი იყო და შეადგენდა 74,583 ლარს.

ხელმძღვანელობამ მოიპოვა მშობელი კომპანიის მიერ 2018 წლის 28 თებერვალსა და 14 მარტს ხელმოწერილი წერილები, სადაც მშობელი კომპანია ადასტურებს, რომ არ მოითხოვს სავაჭრო კრედიტორული დავალიანების და/ან გადასახდელი დივიდენდის დაფარვას, თუ აღნიშნულით ზიანი მიადგება კომპანიას. ამასთან, გაფორმდა ხელშეკრულება კომპანიასა და „პეტროტრანს ლიმიტედს“ შორის, რომლის თანახმადაც გადასახდელი საპროცენტო დავალიანება გაიქვითება დაკავშირებული მხარისგან მისაღებ თანხებთან. ამ სუბორდინირებული ვალდებულებების მთლიანი ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 8,131,439 ლარს შეადგენდა.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია იმ დაშვების საფუძველზე, რომ კომპანია მომავალშიც დარჩება ფუნქციონირებად საწარმოდ და მოახდენს თავისი აქტივების რეალიზაციასა და ვალდებულებების დაფარვას ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში. მომზადების საფუძველი ახდენს დაშვებას, რომ საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმო და მშობელი კომპანია არ მოითხოვს მიმდინარე ვალდებულებების გადახდას, მინიმუმ, 2019 წლის 31 მარტამდე თუ ეს კომპანიას ზიანს მიაყენებს.

ლევან ყაშიშვილი

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

5. შემოსავალი

	2017	2016
	ლარი	ლარი
სანავსადგურო მოსაკრებელი და მომსახურების ღირებულება (ა)	24,473,149	24,749,986
მშრალი ტვირთების ტერმინალი (ბ)	12,700,412	14,936,101
შემოსავალი იჯარიდან (21.2 შენიშვნა)	2,925,123	3,047,867
ტვირთის შენახვა და ჯარიმები	15,054	160,889
სამგზავრო ტერმინალი	10,777	20,743
სხვა შემოსავალი	368,521	327,704
	40,493,036	43,243,290

- (ა) სანავსადგურო მოსაკრებელი და მომსახურების ღირებულება მოიცავს შემოსავალს გემებისთვის გაწეული მომსახურებიდან. ისინი მოიცავს შემდეგს: ნავსადგურში შემოსვლის მოსაკრებელი, ნავმისადგომის მოსაკრებელი, სარეიდო სადგომის მოსაკრებელი, ბუქსირით მომსახურების, სანიტარული მომსახურების, წყლით მომარაგების და სხვ. ღირებულება.
- (ბ) ტერმინალი განკუთვნილია სამოცი ათას ტონამდე წონის ტვირთამწეობის გემებიდან მშრალი ტვირთის გადმოტვირთვისთვის. ტერმინალი სპეციალიზებულია ნაყარი და გენერალური ტვირთების დამუშავებაზე. დატვირთვა-გადმოტვირთვითი სამუშაოები ხორციელდება პორტალური ამწეების მეშვეობით.

6. გაყიდული საქონლის თვითღირებულება

	2017	2016
	ლარი	ლარი
დაქირავებულ მომუშავეთა გასამრჯელოები	11,982,224	10,844,889
ცვეთა (მე-11 შენიშვნა)	6,041,763	6,049,481
იჯარის ხარჯი (21.1 შენიშვნა)	3,534,784	2,280,226
შეკეთება და ტექნიკური მომსახურება	2,399,984	1,159,553
მასალები	2,347,369	2,355,835
ქონებისა და მიწის გადასახადი	1,257,098	1,156,164
საწვავის ხარჯი	1,022,196	896,520
დაცვა-უსაფრთხოება	822,041	840,060
დაზღვევა	668,724	604,786
ელექტროენერგიის ხარჯი	428,676	396,470
უიმედო დავალიანების ხარჯი (მე-14 შენიშვნა)	—	350,108
სხვა	331,666	322,714
	30,836,525	27,256,806

ბათუმის საზღვაო ნავსადგური

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

7. ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები

	2017	2016
	ლარი	ლარი
დაქირავებულ მომუშავეთა გასამრჯელოები	4,360,613	4,278,195
უიმედო დავალიანების ხარჯი (მე-14 შენიშვნა)	1,885,143	–
პროფესიული მომსახურება	349,098	497,085
პროგრამული მხარდაჭერა	210,773	196,735
მგზავრობის ხარჯები	101,841	209,486
კომუნალური ხარჯები	72,745	74,540
დაზღვევა	45,706	40,156
საკომუნიკაციო ხარჯები	30,468	37,213
ცვეთა (მე-11 შენიშვნა)	6,847	2,809
სხვა	507,337	236,317
	7,570,571	5,572,536

8. ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლები და გაწეული დანახარჯები

	2017	2016
	ლარი	ლარი
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი		
გადასახდელი დივიდენდის რესტრუქტურიზაციის შედეგად მიღებული შემოსულობა	754,696	–
საპროცენტო შემოსავალი ფინანსური იჯარიდან (21.3 შენიშვნა)	462,390	442,651
საპროცენტო შემოსავალი საბანკო ანაზარზე	67,372	181,819
დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხებიდან საპროცენტო შემოსავალი (მე-20 შენიშვნა)	–	337,430
	1,284,458	961,900
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები		
დაკავშირებული მხარეებისგან მიღებული სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშების საპროცენტო ხარჯი (მე-20 შენიშვნა)	268,587	1,175
	268,587	1,175

ბათუმი ქ. ჩხიშვილი

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

9. სხვა არასაოპერაციო შემოსავალი და ხარჯები

9.1 სხვა არასაოპერაციო შემოსავალი

	2017	2016
	ლარი	ლარი
მაზუთის გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	8,926,152	-
დიზელის საწვავის გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	5,784,603	-
საგადასახადო ხარჯების ანაზღაურებიდან მიღებული შემოსავალი (ზ)	311,331	1,967,792
ძირითადი საშუალებების გასვლიდან მიღებული შემოსულობა	-	28,604
სხვა	143,155	276,061
	15,165,241	2,272,457

9.2 სხვა არასაოპერაციო ხარჯები

	2017	2016
	ლარი	ლარი
გაყიდული მაზუთის თვითღირებულება	8,414,919	-
გაყიდული დიზელის საწვავის თვითღირებულება	5,783,114	-
საგადასახადო ხარჯები (ზ)	338,055	1,982,407
ძირითადი საშუალებების ჩამოწერასთან დაკავშირებული დანაკარგები	68,107	-
ქველმოქმედებაზე გაწეული ხარჯები	90,017	394,485
საგადასახადო შემოწმების შედეგად დარიცხული ანარიცხები (მე-19 შენიშვნა)	-	1,194,028
საიჯარო ქონების გაუმჯობესების ხარჯი	-	327,550
სხვა დანაკარგები	197,984	326,439
	14,892,196	4,224,909

(ა) გაწეული და ანაზღაურებული საგადასახადო ხარჯები წარმოადგენს საგადასახადო ორგანოებისთვის მესამე მხარის – ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალის სახელით გადახდილ ქონების გადასახადებს, რომელიც შემდეგ კომპანიას აუნაზღაურდა.

ბათუმის საზღვაო ნავსადგური

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

10. მოგების გადასახადი

2016 წლის ივნისში საქართველოს საგადასახადო კანონში ცვლილებები შევიდა მოგების გადასახადთან დაკავშირებით. ცვლილებები ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 იანვრიდან და გავრცელდა საქართველოში მოქმედ ყველა კომპანიაზე, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, რომლებისთვისაც ძალაში შესვლის თარიღი 2019 წლის 1 იანვრით განისაზღვრა. ახალი ნორმატიული აქტების თანახმად, მოგების გადასახადით იბეგრება დივიდენდების სახით იმ აქციონერებზე განაწილებული მოგება, რომლებიც არიან ფიზიკური პირები ან არარეზიდენტები საქართველოში, და არა მიღებული მოგება. დივიდენდების განაწილებაზე გადასახადის ოდენობა გამოითვლება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. 2017 წლიდან საქართველოს რეზიდენტ კომპანიებს შორის დივიდენდების განაწილება არ იბეგრება მოგების გადასახადით. თუმცა, საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 103-ე ნაწილის თანახმად, 2008-2016 წლებში მიღებული და 2017 წლის 1 იანვრისთვის გაუნაწილებელი მოგების განაწილება რეზიდენტი კომპანიისთვის ასევე ითვლება მოგების განაწილებად და, შესაბამისად, იბეგრება. კომპანიებს უფლება აქვთ, ჩაითვალონ 2008-2016 წლებში მიღებული მოგებიდან განაწილებულ დივიდენდებთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ვალდებულება, არსებული ნორმატიული აქტების მიხედვით შესაბამისი პერიოდისთვის გადახდილი მოგების გადასახადის ოდენობით. ცვლილებების ამოქმედების შემდეგ, 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიამ მთლიანად შემოაბრუნა თავისი გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები ბასს 12-ის „მოგებიდან გადასახადები“ შესაბამისად, რათა გადავადებული გადასახადები შეაფასოს 0%-იანი საგადასახადო განაკვეთით, რომელიც მოქმედებს გაუნაწილებელ მოგებაზე 2017 წლის 1 იანვრიდან. 2016 წლის განმავლობაში კომპანიამ დივიდენდების სახით გაანაწილა 2016 წლამდე მიღებული მოგება. 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, გადასახდელი დივიდენდი 10,500,000 ლარს შეადგენდა. 2017 წელს კომპანიამ აღიარა განაწილებულ მოგებაზე (დივიდენდებზე) დარიცხული მოგების გადასახადი 333,826 ლარის ოდენობით სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. 2016 წელს კომპანიამ აღიარა გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების შემოზრუნების შედეგად მიღებული 5,719,003 ლარის მოგების გადასახადის სარგებელი მოგებაში ან ზარალში და 10,947,248 ლარის სარგებელი სხვა სრულ შემოსავალში (იმდენად, რამდენადაც ის უკავშირდებოდა სხვა სრულ შემოსავალში მანამდე აღიარებულ მუხლებს).

ბათუმი საზღვაო ნავსადგური

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

10. მოგების გადასახადი (გაგრძელება)

2017 წლისა და 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის მოგების გადასახადის ხარჯის ძირითადი კომპონენტები იყო:

	2017 ლარი	2016 ლარი
წლის მოგებაზე დარიცხული მოგების გადასახადი		
დროებითი სხვაობების წარმოქმნასა და გაუქმებასთან დაკავშირებული გადავადებული საგადასახადო სარგებელი (ა)	-	(5,719,003)
მიმდინარე მოგების გადასახადის გადაფასება წინა პერიოდებისთვის	20,405	-
მიმდინარე მოგების გადასახადის ხარჯი	333,826	2,342,452
წლის მოგებაზე დარიცხული მოგების გადასახადის ხარჯი/(სარგებელი), სულ	354,231	(3,376,551)
სხვა სრულ შემოსავალზე დარიცხული მოგების გადასახადის სარგებელი ძირითადი საშუალებების გადაფასება (ა)	-	(10,947,248)
სხვა სრულ შემოსავალზე დარიცხული მოგების გადასახადის სარგებელი, სულ	-	(10,947,248)

მოგების გადასახადის ეფექტური განაკვეთი განსხვავდება კანონმდებლობით გათვალისწინებული მოგების გადასახადის განაკვეთისგან. ქვემოთ შეჯერებულია გადასახადის ხარჯი/(სარგებელი) კანონმდებლობით გათვალისწინებული განაკვეთების მიხედვით:

	2017 ლარი	2016 ლარი
წმინდა დივიდენდები/დასაბეგრი მოგება	10,500,000	11,069,430
კანონმდებლობით გათვალისწინებული გადასახადის განაკვეთი	15/85	15%
თეორიული მოგების გადასახადის ხარჯი კანონმდებლობით		
გათვალისწინებული გადასახადის განაკვეთით	1,852,941	1,660,415
2008-2016 წლებში გადახდილ მოგების გადასახადთან გაქვითვა	(1,519,115)	-
მიმდინარე მოგების გადასახადის გადაფასება წინა პერიოდებისთვის	20,405	-
საგადასახადო კანონმდებლობაში შესული ცვლილების ეფექტი	-	(5,476,853)
საპროცენტო შემოსავალი რეზიდენტი ბანკებიდან	-	(27,273)
საგადასახადო შემოწმების შედეგად დარიცხული ანარიცხები	-	179,104
სხვა გამოუქვითავი ხარჯები	-	288,056
მოგების გადასახადის ხარჯი/(სარგებელი)	354,231	(3,376,551)

ქეთევან ყახიშვილი

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

11. ძირითადი საშუალებები

	მიწა	მიწის გაუმჯობესება	შენობები და ნაგებობები	გემები	ელექტრო აღჭურვილობა	ავტო ავტო	მშენებლობა დაუმთავრებელი	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება								
2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	45,413,749	1,508,080	51,528,873	18,031,572	32,639,042	777,611	1,409,744	151,308,671
შემოსვლები	–	–	–	–	–	–	11,558,290	11,558,290
დაუმთავრებელი მშენებლობიდან გადატანა	–	–	2,326,395	314,930	1,961,766	–	(4,603,091)	–
გასვლები	–	–	–	–	(87,754)	(28)	–	(87,782)
შიდა გადაცემა (ა)	–	(401,167)	(5,261,164)	(5,218,874)	(6,835,515)	(476,535)	–	(18,193,255)
გადაფასება (გადაფასების რეზერვში ასახვით)	12,855,076	2,310,335	6,600,325	926,724	8,858,057	–	10,729	31,561,246
აღრიცხული გაუფასურების შემოზღუდვა	(50,368)	81,853	218,426	(52,394)	711,571	(1,577)	(8,574)	898,937
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	58,218,457	3,499,101	55,412,855	14,001,958	37,247,167	299,471	8,367,098	177,046,107
შემოსვლები	–	–	–	–	–	–	6,974,717	6,974,717
დაუმთავრებელი მშენებლობიდან გადატანა	–	–	9,935,027	1,260,000	2,602,460	4,381	(13,801,868)	–
გასვლები	–	–	(450)	–	(176,392)	(143)	(6,073)	(183,058)
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	58,218,457	3,499,101	65,347,432	15,261,958	39,673,235	303,709	1,533,874	183,837,766
ცვეთა და გაუფასურება								
2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	–	299,872	3,832,496	3,738,211	5,193,307	352,482	–	13,416,368
ცვეთის დანარიცხი	–	131,269	1,729,407	1,795,755	2,267,390	128,469	–	6,052,290
გასვლები	–	–	–	–	(83,878)	(17)	–	(83,895)
შიდა გადაცემა (ა)	–	(401,167)	(5,261,164)	(5,218,874)	(6,835,515)	(476,535)	–	(18,193,255)
2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	–	29,974	300,739	315,092	541,304	4,399	–	1,191,508
ცვეთის დანარიცხი	–	125,712	1,393,263	1,556,725	2,939,891	33,019	–	6,048,610
გასვლები	–	–	(75)	–	(9,323)	–	–	(9,398)
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	–	155,686	1,693,927	1,871,817	3,471,872	37,418	–	7,230,720
წმინდა საბალანსო ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	58,218,457	3,343,415	63,653,505	13,390,141	36,201,363	266,291	1,533,874	176,607,046
წმინდა საბალანსო ღირებულება 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	58,218,457	3,469,127	55,112,116	13,686,866	36,705,863	295,072	8,367,098	175,854,599

(ა) აღნიშნული შიდა გადაცემა უკავშირდება გადაფასების თარიღისთვის დაგროვილ ცვეთას, რომელიც გაიქცეოდა გადაფასებული აქტივების საერთო საბალანსო ღირებულებასთან.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

11. ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის ძირითადი საშუალებებზე რეგისტრირებული იყო აკრძალვა შემოსავლების სამსახურის მიერ კომპანიასთან მიმდინარე საგადასახადო დავის შედეგად (21.4 შენიშვნა). კომპანიის ხელმძღვანელობამ დაიქირავა დამოუკიდებელი შემფასებელი არაფინანსური აქტივების 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაუფასურების შესამოწმებლად. კომპანიის აქტივების აღდგენითი ღირებულების გამოთვლასთან ერთად, შემფასებელმა ასევე გაიანგარიშა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოდელი შემოსავლის მეთოდის გამოყენებით. ძირითადი საშუალებების გამოყენების ღირებულება განისაზღვრა, როგორც ბიზნესის ღირებულება, რომელიც დაკორექტირებულია წმინდა საბრუნავი კაპიტალის და არასპეციალიზებული ძირითადი საშუალებების სამართლიანი ღირებულების შესაბამისად. ფულადი ნაკადების პროგნოზი ემყარება უფროსი ხელმძღვანელობის მიერ 2017-2030 წლების პერიოდისთვის დამტკიცებულ ფინანსურ ბიუჯეტებს და საჯაროდ ხელმისაწვდომ მაკროეკონომიკურ ინფორმაციას. დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოდელის გაანგარიშებისას შემფასებელმა ხელმძღვანელობის შემდეგი შეფასებები და დაშვებები გამოიყენა: დისკონტირების განაკვეთი 13.4% და გრძელვადიანი ზრდის განაკვეთი 1.9%. ანალიზის შედეგად აღმოჩნდა, რომ კომპანიის ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულება თითქმის ემთხვევა მათ აღდგენით ღირებულებას, ამიტომ გაუფასურება არ ასახულა ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოდელით მიღებული რიცხვი ყველაზე მგრძნობიარე შემდეგი ამოსავალი მონაცემების მიმართაა:

- ▶ გადაზიდვის მოცულობის 5%-იანი შემცირება იწვევს გამოყენების ღირებულების 11,870,050 ლარით შემცირებას;
- ▶ კაპიტალის საშუალო შეწონილი ღირებულების 0.5%-იანი ზრდა იწვევს გამოყენების ღირებულების 8,237,488 ლარით შემცირებას.

ძირითადი საშუალებები თვითღირებულების მოდელის გამოყენებით რომ შეფასებულიყო, მათი საბალანსო ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის 76,051,801 ლარი იქნებოდა (2016 წ.: 72,587,507 ლარი).

ლევან ყიფიანი

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

12. არამატერიალური აქტივები

	პროგრამული უზრუნველყოფა	ლიცენზიები	უზუფრუქტი მიწაზე	სულ
	ლარი	ლარი	ლარი	ლარი
თვითღირებულება				
2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	92,293	91,092	–	183,385
შემოსვლები	–	88,556	731,488	820,044
2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	92,293	179,648	731,488	1,003,429
შემოსვლები	–	527,846	–	527,846
დაგროვილი ამორტიზაციის ჩამოწერა	(35,018)	–	–	(35,018)
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	57,275	707,494	731,488	1,496,257
ამორტიზაცია და გაუფასურება				
2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	52,120	1,518	–	53,638
ამორტიზაცია	16,307	30,026	13,633	59,966
2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	68,427	31,544	13,633	113,604
ამორტიზაცია	10,252	40,699	23,371	74,322
დაგროვილი ამორტიზაციის ჩამოწერა	(35,018)	–	–	(35,018)
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	43,661	72,243	37,004	152,908
წმინდა საბალანსო ღირებულება				
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	13,614	635,251	694,484	1,343,349
წმინდა საბალანსო ღირებულება				
2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	23,866	148,104	717,855	889,825

2016 წლის განმავლობაში, კომპანიამ გააფორმა უზუფრუქტის ხელშეკრულება სახელმწიფო ქონების ეროვნულ სააგენტოსთან საზღვაო პორტის მიდამოებში 1,182 კვ. მ. ფართის არასასოფლო-სამეურნეო მიწასა და მასზე დამაგრებულ შენობაზე საკუთრების უფლების 39 წლით გადაცემაზე. სანაცვლოდ, კომპანიამ დაფარა საზოგადოებრივ სამუშაოსთან დაკავშირებული გარკვეული ხარჯები 731,488 ლარის ოდენობით.

ქიზან ყიფილი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

13. სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებში შედიოდა:

	2017	2016
	ლარი	ლარი
ნავთობი და საწვავი	1,057,740	6,421,529
წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებით შეფასებული სათადარიგო ნაწილები	866,650	843,671
სხვა სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	31,356	8,826
	<u>1,955,746</u>	<u>7,274,026</u>

14. სავაჭრო დებიტორული დავალიანება

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებაში შედიოდა:

	2017	2016
	ლარი	ლარი
სავაჭრო დებიტორული ანგარიშები	6,445,626	3,269,019
დებიტორული დავალიანების რეზერვი	(2,401,065)	(533,825)
	<u>4,044,561</u>	<u>2,735,194</u>

სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებას პროცენტი არ ერიცხება და მათი ვადა, როგორც წესი, 30-90 დღეა.

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის 2,401,065 ლარის თავდაპირველი ღირებულების მქონე დებიტორული ანგარიშები იყო ინდივიდუალურად გაუფასურებული და სრულად დარეზერვებული (2016 წ.: 533,825 ლარი).

რეზერვის თანხაში ცვლილების შეჯერება შემდეგნაირად მოხდა:

	ინდივიდუალურად გაუფასურებული ლარი
2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	166,232
დარიცხვა წლის განმავლობაში	350,108
კურსთაშორისი სხვაობიდან მიღებული წმინდა ზარალი	17,485
2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	<u>533,825</u>
დარიცხვა წლის განმავლობაში	1,885,143
კურსთაშორისი სხვაობიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა	(17,903)
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	<u>2,401,065</u>

ქაჯაძე ყაჩაღი

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

14. სავაჭრო დებიტორული დავალიანება (გაგრძელება)

31 დეკემბრის მდგომარეობით, სავაჭრო დებიტორული დავალიანების ანალიზი ხანდაზმულობის ვადების მიხედვით ასეთია:

	სულ	არც	ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული			
		ვადაგადაცილებული, არც გაუფასურებული	<30 დღე	30-90 დღე	90-120 დღე	>120 დღე
2017	4,044,561	3,338,114	545,583	116,434	27,387	17,043
2016	2,735,194	176,665	1,798,760	655,919	8,337	95,513

15. მიმდინარე გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა

31 დეკემბრის მდგომარეობით, წინასწარ გადახდილი გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა მოიცავდა შემდეგს:

	2017	2016
	ლარი	ლარი
ანაზღაურებადი დღგ, წმინდა	12,701,976	13,447,492
ქონების გადასახადი	467,074	522,726
	<u>13,169,050</u>	<u>13,970,218</u>

31 დეკემბრის მდგომარეობით, საგადასახადო დავალიანება, მოგების გადასახადის გარდა, მოიცავდა შემდეგს:

	2017	2016
	ლარი	ლარი
დაკავებული გადასახადი	5,880,253	6,166,064
საშემოსავლო გადასახადი	3,171,063	2,725,144
სულ საგადასახადო დავალიანება	<u>41,774</u>	<u>13,147</u>
	<u>9,093,090</u>	<u>8,904,355</u>

16. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

31 დეკემბრის მდგომარეობით ფულადი სახსრები და ფულადი სახსრების ეკვივალენტები მოიცავდა შემდეგს:

	2017	2016
	ლარი	ლარი
ნაღდი ფულის ნაშთი საბანკო ანგარიშებზე	1,359,702	2,147,190
	<u>1,359,702</u>	<u>2,147,190</u>

ნაღდი ფულის ნაშთს ბანკში ერიცხება პროცენტი საბანკო ანაზღაურებულ შეთანხმებული განაკვეთების შესაბამისად. მიმდინარე ანგარიშებზე პროცენტი ირიცხება მიმდინარე ანგარიშების შესაბამისი განაკვეთებით (ლარი: 6-9%, აშშ დოლარი: 0.25-3%, ევრო: 0.5%).

ხაიუნ ყაჩაი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

17. საკუთარი კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი

კომპანიის საწესდებო კაპიტალი 2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრისთვის 30,391,470 ლარს შეადგენდა და მას სრულად ფლობს საქართველოს მთავრობა.

ექსკლუზიური მართვის შესახებ გაფორმებული და მოგვიანებით შეცვლილი ხელშეკრულების თანახმად, კომპანიის მართვის ყველა უფლება, ასევე უფლება მთელ მის მოგებაზე 49 წლით აქვს გადაცემული მშობელ კომპანიას და ვადა ეწურება 2055 წელს.

გადაფასების რეზერვი

აქტივების გადაფასების რეზერვი გამოიყენება ძირითადი საშუალებების სამართლიანი ღირებულების ზრდის აღრიცხვისთვის, და ასევე შემცირების აღრიცხვისთვის იმდენად, რამდენადაც ღირებულების შემცირება უკავშირდება ღირებულების ზრდას იმავე აქტივზე, რომელიც მანამდე კაპიტალში იყო აღიარებული. რეზერვის გამოყენება დივიდენდების გადასახდელად არ შეიძლება.

გაუნაწილებელი მოგება

ექსკლუზიური მართვის უფლებების მიხედვით, ამ უფლებების მფლობელს შეუძლია მიიღოს მოგება კომპანიის საქმიანობიდან მხოლოდ ექსკლუზიური მართვის უფლებების მოქმედების ვადის განმავლობაში, ანუ 2006 წლის 22 ივლისიდან 2055 წლის 22 ივლისამდე. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გაუნაწილებელი მოგებიდან 35,938,233 ლარი მიეკუთვნება კომპანიის მიერ 2006 წლის 22 ივლისამდე მიღებულ მოგებას და ამიტომ არ ექვემდებარება დივიდენდების სახით განაწილებას მშობელ კომპანიაზე.

18. სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება

31 დეკემბრის მდგომარეობით, სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება მოიცავდა შემდეგს:

	2017	2016
	ლარი	ლარი
გრძელვადიან აქტივებთან დაკავშირებული დავალიანება	1,229,625	2,021,280
სხვა დავალიანება	5,660,534	548,453
	<u>6,890,159</u>	<u>2,569,733</u>

ბათუმი ქობულაძე

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

19. ანარიცხები

	გამოუყენებელი შვებულება	გადასახადები (21.4 შენიშვნა)	სულ
2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	131,087	146,364	277,451
დარიცხვა წლის განმავლობაში	56,365	1,194,028	1,250,393
2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	187,452	1,340,392	1,527,844
დარიცხვა წლის განმავლობაში	12,291	–	12,291
შემობრუნება პერიოდის განმავლობაში	(57,735)	–	(57,735)
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	142,008	1,340,392	1,482,400

20. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები

20.1 საოპერაციო საქმიანობასთან დაკავშირებული გარიგებები

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში მოცემულია იმ გარიგებების მთლიანი თანხა, რომლებიც დაკავშირებულ მხარეებთან შესაბამის ფინანსურ წელს განხორციელდა:

დაკავშირებულ მხარეებთან გარიგებები და ნაშთები საოპერაციო საქმიანობაში	შესყიდვები დაკავშირებული მხარეებისგან (ა)	შემოსავალი დაკავშირებული მხარეებისგან (ბ)	დაკავშირებული დასახადებისგან მისაღები თანხები*	ვალდებულებები დაკავშირებული მხარეების მიმართ**
2017 მშობელი კომპანია	3,139,187	2,141,994	2,983,908	3,741,820
2016 მშობელი კომპანია	1,386,987	2,820,647	111,670	–

* დაკავშირებული მხარეებისგან მისაღები თანხები აღირიცხება სავაჭრო დებიტორული ანგარიშების ნაწილში და არ არის გაუფასურებული (მე-14 შენიშვნა).

** ვალდებულებები დაკავშირებული მხარეების მიმართ აღირიცხება სავაჭრო დებიტორული დავალიანების ნაწილში (მე-18 შენიშვნა).

(ა) კომპანიას იჯარით აქვს აღებული საბუქსირო გემები „თამარა 1“ და „თამარა 2“ მშობელი კომპანიისგან (21.1 შენიშვნა). გარდა ამისა, კომპანიამ მიიღო შესყიდული დიზელისა და მაზუტის გადაზიდვის მომსახურება მშობელი კომპანიისგან (9.2 შენიშვნა).

(ბ) კომპანიას მშობელი კომპანიისთვის იჯარით აქვს გადაცემული 1-ლი, მე-2, მე-3 ნავმისადგომები და აგრეთვე სარეიდო სადგომი (21.3 შენიშვნა) და მას სანავსადგურო მომსახურებას უწევს.

ბათუმი

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

20. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

20.2 ფინანსური გარიგებები

დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული ფინანსური იჯარა	საფინანსო საქმიანობა შემოსავალი	დაკავშირებული მხარეებისგან მისაღები თანხები
---	---------------------------------------	---

2017

მშობელი კომპანია (21.3 შენიშვნა)

367,102

3,847,405

2016

მშობელი კომპანია (21.3 შენიშვნა)

361,007

4,102,435

დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხები	საპროცენტო განაკვეთი	ვალუტა	საპროცენტო შემოსავალი	დაკავშირებული მხარეებისგან მისაღები თანხები
--	-------------------------	--------	--------------------------	---

2016

მშობელი კომპანია (ა)

15.5%

ლარი

337,430

–

ა) სესხი გაიქცეოდა კომპანიის მიერ მშობელი კომპანიისთვის დივიდენდების გამოცხადებით და სრულად დაიფარა 2016 წელს.

დაკავშირებული მხარეებისგან მიღებული სესხები	საპროცენტო განაკვეთი	ვალუტა	საპროცენტო ხარჯი	ვალდებულებები დაკავშირებული მხარეების მიმართ
--	-------------------------	--------	---------------------	---

საერთო კონტროლს

დაქვემდებარებული საწარმოები

2017

შპს „პეტროტრანსი“ (ბ)

3%

აშშ დოლარი

268,587

280,735

2016

შპს „პეტროტრანსი“

3%

აშშ დოლარი

1,175

7,147,535

ბ) საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოსგან – შპს „პეტროტრანსისგან“ – დიზელის საწვავისა და მაზუტის შემდგომი გადაყიდვის მიზნით შესყიდვის დასაფინანსებლად მიღებული სესხი. სესხის წლიური საპროცენტო განაკვეთი 3%-ია. სესხის ძირითადი თანხა სრულად დაიფარა 2017 წელს. დარჩენილი ნაშთი 280,735 ლარის ოდენობით წარმოადგენს გადასახდელ პროცენტს.

20.3 დივიდენდები

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მშობელი კომპანიის მიმართ გადასახდელი დივიდენდი სულ 7,688,000 ლარს შეადგენდა დისკონტირებამდე. მხარეთა შორის გაფორმებული ხელშეკრულების საფუძველზე ნაშთი უნდა დაიფაროს თანაბარი ყოველთვიური შენატანებით 2017 წლის ოქტომბრიდან 2019 წლის ოქტომბრამდე პერიოდში. გადასახდელი დივიდენდი დაიყო გრძელვადიან და მიმდინარე ნაწილებად და შესაბამისი დისკონტი – 745,696 ლარი – აისახა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მშობელი კომპანიისთვის გადასახდელი გრძელვადიანი დივიდენდი შეადგენდა 2,824,420 ლარს, ხოლო მიმდინარე – 4,108,884 ლარს.

თეიმურაზ ყიფშიძე

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

20. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

20.4 გარიგებები უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობასთან

კომპანიის ხელმძღვანელობის ზედა რგოლი 2017 წელს 5 პირისგან შედგებოდა (2016 წ.: 6). 2017 წელს მათი მთლიანი ანაზღაურება მოიცავდა ხელფასებს, პრემიებს და დაბინავების ხარჯებს 1,213,050 ლარის ოდენობით (2016 წ.: 1,224,337 ლარი).

21. პირობითი ვალდებულებები

21.1 საოპერაციო იჯარასთან დაკავშირებული ვალდებულებები – კომპანია, როგორც მოიჯარე

კომპანიას, როგორც მოიჯარეს, ორი მნიშვნელოვანი საიჯარო ხელშეკრულება აქვს გაფორმებული.

ბათუმის ნავთობტერმინალის იჯარა

2013 წლის 21 მაისს კომპანიამ იჯარით მიიღო ორი გემი (საბუქსირო გემი) „თამარა 1“ და „თამარა 2“ მშობელი კომპანიისგან. „თამარა 1“-ის და „თამარა 2“-ის საიჯარო გადასახადი თვეში, შესაბამისად, 65,000 ლარი (დღგ-ის ჩათვლით) და 60,000 ლარია (დღგ-ის ჩათვლით). 2017 წლის 11 იანვარს კომპანიამ გააფორმა საიჯარო ხელშეკრულების დანართი, რომლის მიხედვითაც საბუქსირო გემების – „თამარა 1“-ის და „თამარა 2“-ის იჯარის საფასური თვეში, შესაბამისად, შეადგენს 143,903 ლარს (დღგ-ის ჩათვლით) და 136,487 ლარს (დღგ-ის ჩათვლით). საიჯარო ხელშეკრულების ვადა იწურება 2018 წლის 31 დეკემბერს.

„ქართული სალოკომოტივო კომპანიის“ იჯარა

კომპანიას „ქართული სალოკომოტივო კომპანიისგან“ იჯარით აქვს აღებული ორი ლოკომოტივი (HME-3) და მათში ფიქსირებულ თანხას – 105 აშშ დოლარს (დღგ-ის გარეშე) იხდის საათში. ხელშეკრულების ვადა 2018 წლის 31 დეკემბრამდე გაგრძელდა.

სამომავლო მინიმალური საიჯარო გადასახადები ამ საიჯარო ხელშეკრულებების თანახმად 2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

	საბუქსირო გემების იჯარა ლარი	ლოკომოტივების იჯარა ლარი	სულ ლარი
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით			
ერთი წლის განმავლობაში	2,851,429	702,399	3,553,828
ერთი წლის შემდეგ, მაგრამ არაუმეტეს ხუთი წლისა	2,851,429	702,399	3,553,828
	5,702,858	1,404,798	7,107,656

ხაიზა ყაჩაღი

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

21. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

21.1 საოპერაციო იჯარასთან დაკავშირებული ვალდებულებები – კომპანია, როგორც მოიჯარე (გაგრძელება)

	საბუქსირო გემების იჯარა	ლოკომოტივების იჯარა	სულ
	ლარი	ლარი	ლარი
2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით			
ერთი წლის განმავლობაში	2,911,489	833,428	3,744,917
ერთი წლის შემდეგ, მაგრამ არაუმეტეს ხუთი წლისა	2,911,489	833,428	3,744,917
	5,822,978	1,666,856	7,489,834

2017 და 2016 წლების საოპერაციო იჯარის ხარჯი მოიცავს შემდეგს:

	2017	2016
	ლარი	ლარი
საბუქსირო გემების იჯარა	2,770,010	1,271,186
ლოკომოტივების იჯარა	690,293	923,325
სხვა იჯარა	74,481	85,715
	3,534,784	2,280,226

21.2 საოპერაციო იჯარასთან დაკავშირებული ვალდებულებები – კომპანია, როგორც მეიჯარე

კომპანიას, როგორც მეიჯარეს, მნიშვნელოვანი საოპერაციო იჯარის ხელშეკრულება აქვს გაფორმებული.

ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალის იჯარა

2007 წლის აპრილში კომპანია დათანხმდა შპს „ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალისთვის“ მე-4, მე-5, მე-6 ნავმისადგომები, საბორნე ტერმინალის, გარკვეული მანქანა-დანადგარებისა და აღჭურვილობის, ასევე 13.6 ჰექტარის მიწის ნაკვეთის გადაცემაზე 48 წლიანი იჯარით, რომლის ვადაც 2055 წლის 30 ივნისს იწურება. კომპანიამ საიჯარო გადასახდელები გადაანაწილა ფინანსურ და საოპერაციო იჯარების ელემენტებს შორის, თითოეული ელემენტის იჯარის უფლებით ფლობის სამართლიანი ღირებულებების პროპორციულად. საოპერაციო იჯარის ნაწილზე წლიური გადახდები 2020 წლის ნოემბრამდე 540,767 აშშ დოლარს შეადგენს, ხოლო იჯარის ვადის ამოწურვამდე (2055 წლის ნოემბრამდე) დარჩენილი პერიოდების განმავლობაში 740,767 აშშ დოლარს.

ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალის იჯარა

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

21. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

21.2 საოპერაციო იჯარასთან დაკავშირებული ვალდებულებები – კომპანია, როგორც მიიჯარე (გაგრძელება)

2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის არაგაუქმებად საოპერაციო იჯარაზე მინიმალური სამომავლო მოთხოვნები:

	ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალის იჯარა ლარი
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	
ერთი წლის განმავლობაში	1,401,775
ერთი წლის შემდეგ, მაგრამ არაუმეტეს ხუთი წლისა	6,211,948
5 წელზე მეტი ხნის შემდეგ	64,967,283
	<u>72,581,006</u>
	ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალის იჯარა ლარი
2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	
ერთი წლის განმავლობაში	1,431,301
ერთი წლის შემდეგ, მაგრამ არაუმეტეს ხუთი წლისა	6,254,565
5 წელზე მეტი ხნის შემდეგ	66,662,478
	<u>74,348,344</u>

2017 და 2016 წლების საოპერაციო იჯარის შემოსავალი მოიცავს შემდეგს:

	2017 ლარი	2016 ლარი
ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალისთვის		
გადასახდელი ნავმისადგომების საიჯარო ქირა	2,108,035	1,908,359
ამწებების და ბარჟის საიჯარო ქირა	476,699	781,021
სხვა იჯარა	340,389	358,487
	<u>2,925,123</u>	<u>3,047,867</u>

ბათუმის საზღვაო ნავსადგური

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

21. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

21.3 ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული ვალდებულებები – კომპანია, როგორც მეიჯარე

კომპანიას, როგორც მეიჯარეს, ორი მნიშვნელოვანი ფინანსური იჯარის ხელშეკრულება აქვს გაფორმებული.

ბათუმის ნავთობტერმინალის იჯარა

1999 წლის 18 ოქტომბერს კომპანიამ მშობელ კომპანიასთან გააფორმა საიჯარო ხელშეკრულება 1-ლი, მე-2, მე-3 ნავმისადგომების და სარეიდო სადგომის იჯარით გადაცემაზე 10 წლის ვადით. მოიჯარეს უფლება აქვს კიდევ 10 წლით გააგრძელოს ხელშეკრულება. იჯარის მაქსიმალურმა ვადამ არ უნდა გადააჭარბოს 99 წელს. 2016 წლის 31 ოქტომბრის მდგომარეობით ნავმისადგომების სასარგებლო გამოყენების ვადა განისაზღვრა 14 წლით, 2030 წლის 31 ოქტომბრამდე. კომპანია მიიღებს მინიმალურ წლიურ საიჯარო გადასახადს 211,525 აშშ დოლარის (548,315 ლარი) ოდენობით, დღგ-ის გარეშე და ცვალებად გადასახადს 0.2 აშშ დოლარის (0.52 ლარი 2017 წლის 31 დეკემბრის სავალუტო კურსით) ოდენობით იჯარით გადაცემულ ნავმისადგომებზე გადამუშავებული ტვირთის თითოეულ ტონაზე. 2009 წლის 18 ოქტომბერს საიჯარო ხელშეკრულება გაგრძელდა 10 წლით იმავე პირობებით და უცვლელი საიჯარო ტარიფით. ზემოთ აღნიშნული ნავმისადგომები იმდენად სპეციალიზებულია, რომ მათი გამოყენება მნიშვნელოვანი ინვესტიციებისა და განახლების გარეშე მხოლოდ მშობელ კომპანიას შეუძლია. კომპანია აღნიშნულ იჯარას აღრიცხავს ფინანსური იჯარის სახით. ცვალებადი საიჯარო გადასახადი აღრიცხება შემოსავლის მუხლში პირობითი საიჯარო ქირის სახით.

ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალის ფინანსური იჯარა

კომპანიას ფინანსური იჯარა აქვს გაფორმებული ბათუმის საკონტეინერო ტერმინალთან მე-4, მე-5, მე-6 ნავმისადგომებზე (21.2 შენიშვნა).

სამომავლო მინიმალური საიჯარო გადასახდელები ფინანსური იჯარის ფარგლებში, წმინდა მინიმალური საიჯარო გადასახდელების დღევანდელ ღირებულებასთან ერთად ასეთია:

	ბათუმის ნავთობტერმინალის იჯარა ლარი	ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალის იჯარა ლარი	სულ ლარი
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ერთი წლის განმავლობაში	548,316	103,669	651,985
ერთი წლის შემდეგ, მაგრამ არაუმეტეს ხუთი წლისა	2,193,260	396,434	2,589,694
5 წელზე მეტი ხნის შემდეგ	3,838,206	3,270,582	7,108,788
სულ მინიმალური საიჯარო გადასახდელები	6,579,782	3,770,685	10,350,467
გამოკლებული: ფინანსური ხარჯები	(2,732,399)	(3,106,705)	(5,839,104)
მინიმალური საიჯარო გადასახდელების დღევანდელი ღირებულება	3,847,383	663,980	4,511,363

თეთრეაძე ყ.საჩიძე

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

21. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

21.3 ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული ვალდებულებები – კომპანია, როგორც მეიჯარი (გაგრძელება)

	ბათუმის ნავთობტერმინალის იჯარა	ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალის იჯარა	სულ
	ლარი	ლარი	ლარი
2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით			
ერთი წლის განმავლობაში	500,621	100,653	601,274
ერთი წლის შემდეგ, მაგრამ არაუმეტეს ხუთი წლისა	2,002,479	404,784	2,407,263
5 წელზე მეტი ხნის შემდეგ	4,004,957	3,440,666	7,445,623
სულ მინიმალური საიჯარო გადასახდელები	6,508,057	3,946,103	10,454,160
გამოკლებული: ფინანსური ხარჯები	(2,405,622)	(3,273,337)	(5,678,959)
მინიმალური საიჯარო გადასახდელების დღევანდელი ღირებულება	4,102,435	672,766	4,775,201

2017 და 2016 წლების ფინანსურ იჯარაზე დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი ასეთი იყო:

	ბათუმის ნავთობტერმინალის იჯარა	ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალის იჯარა	სულ
	ლარი	ლარი	ლარი
2017			
საპროცენტო შემოსავალი ფინანსური იჯარიდან	367,102	95,288	462,390
2016			
საპროცენტო შემოსავალი ფინანსური იჯარიდან	361,007	81,644	442,651

აღნიშნული იჯარით გადაცემული მიწა მოიცავს შპს „საქართველოს რკინიგზის“ საკუთრებაში არსებულ გარკვეულ ინფრასტრუქტურას (შემდგომში „ობიექტები“). საიჯარო ხელშეკრულების თანახმად, კომპანია ვალდებული იყო ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალის მოთხოვნის შემთხვევაში მოეხდინა ამ ობიექტების დემონტაჟი, თუ ის ხელს შეუშლიდა ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალის ოპერაციებს. იმის გათვალისწინებით, რომ დემონტაჟისთვის საჭირო დროისა და ხარჯების შეფასება შეუძლებელი იყო, კომპანიამ არ გაითვალისწინა ეს ხარჯები საიჯარო ხელშეკრულების თავდაპირველი აღიარებისას და ასეთი ხარჯები გაწეულად ჩათვალა.

2011 წელს კომპანიამ ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალისგან მიიღო ობიექტების დემონტაჟის მოთხოვნა. კომპანიამ მშობელი კომპანიისგან შეისყიდა მიწის ნაკვეთი და დაასრულა ახალი ობიექტის მშენებლობა საქართველოს რკინიგზისთვის. 2014 წლის 1 იანვრამდე კომპანიას დახარჯული აქვს 1,493,595 ლარი აღნიშნულ სამუშაოებზე და მთლიანი თანხა გატარებული აქვს ხარჯებში.

ლევან ყაჩაღი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

21. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

21.3 ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული ვალდებულებები – კომპანია, როგორც მფიჯარე (გაგრძელება)

2013 წელს კომპანიამ მშობელი კომპანიისგან შეისყიდა ახალი ობიექტის მიმდებარე მიწის ნაკვეთი 491,304 ლარად. მშენებლობა გადაეცემა საქართველოს რკინიგზას 2018 წელს, რის შემდეგაც კომპანია დაიწყებს ობიექტის დემონტაჟს.

ამასთან, როდესაც ახალი ობიექტი გადაეცემა შპს „საქართველოს რკინიგზას“, ის დაექვემდებარება დღ-ით დაბეგვრას.

2016 წელს კომპანიამ 1,294,395 ლარის ოდენობით დამატებითი ხარჯი გასწია ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალისთვის იჯარით გადაცემული ქონების შეკეთებაზე. 2016 და 2017 წლებში დამატებითი დანახარჯები არ გაწეულა. შეკეთების ვალდებულება ექვემდებარებოდა მხარეთა შორის არბიტრაჟს და კომპანიამ ეს ვალდებულება იკისრა საარბიტრაჟო საქმეზე მიღებული გადაწყვეტილების შედეგად.

21.4 საგადასახადო პირობითი ვალდებულებები

კომპანიას აქვს დარიცხული ანარიცხები, რომელიც დაფუძნებულია ხელმძღვანელობის შემოღების დაგვარად ზუსტ შეფასებებზე. საქართველოს საგადასახადო და საბაჟო კანონმდებლობა ექვემდებარება სხვადასხვაგვარ ინტერპრეტაციებს, და შესაძლოა ხშირი იყოს ცვლილებები. ხელმძღვანელობის მიერ გარიგებებთან და საქმიანობასთან დაკავშირებული კანონმდებლობის ინტერპრეტაციები შეიძლება ექვემდებარებოდეს დააყენონ შესაბამისმა სახელმწიფო ორგანოებმა. ამის გამო კომპანიას შეიძლება დაეკისროს დამატებითი გადასახადები, ჯარიმები და საურავები.

კომპანიას ინსპექცია ჩაუტარა შემოსავლების სამსახურმა. ინსპექციამ მოიცვა 2010 წლის 1 იანვრიდან 2015 წლის 1 იანვრამდე პერიოდი და შეეხო დამატებული ღირებულების გადასახადს, საშემოსავლო გადასახადს, უკუდაბეგვრის დღ-ს და იმპორტის გადასახადს, და ასევე 2010 წლიდან 2013 წლამდე პერიოდი, სადაც შეეხო მოგების გადასახადს და საშემოსავლო გადასახადს. 2015 წლის 3 დეკემბერს შემოსავლების სამსახურმა შეადგინა საგადასახადო შემოწმების აქტი 2010-2014 წლებზე. აღნიშნული აქტის მიხედვით, შემოსავლების სამსახურმა დარიცხა 7,284,431 ლარის ოდენობის დამატებითი გადასახადები, ჯარიმები და საურავები. კომპანია არ დაეთანხმა შემოსავლების სამსახურის მიერ დაკისრებულ გადასახადებს, ჯარიმებსა და საურავებს და მისი გადაწყვეტილება საქართველოს ფინანსთა სამინისტროში გაასაჩივრა. 2016 წლის 23 სექტემბერს ფინანსთა სამინისტრომ გამოსცა გადაწყვეტილება, რომლის საფუძველზეც დარიცხული თანხების ნაწილი – 2,009,000 ლარი, უნდა გადაისინჯოს აუდიტის დეპარტამენტის მიერ. შედეგად, აუდიტის დეპარტამენტმა გამოსცა 2017 წლის 11 მაისითა და 13 სექტემბრით დათარიღებული გადაწყვეტილებები. გადაწყვეტილებების თანახმად, ძირითადი თანხის, ჯარიმებისა და საურავების დიდი ნაწილი გაუქმდა, ხოლო 879,000 ლარზე დავა კვლავ მიმდინარეობს. აღნიშნული გადაწყვეტილება ასევე გასაჩივრდა ფინანსთა სამინისტროში. კომპანიის მოლოდინით, გასაჩივრების შედეგები 2018 წლის განმავლობაში გახდება ცნობილი.

ჩაჯანა ყაჩაღი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

21. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

21.4 საგადასადო პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

დარიცხული თანხების დანარჩენ ნაწილთან დაკავშირებით, რომელიც არ ექვემდებარება გადასინჯვას აუდიტის დეპარტამენტის მიერ, კომპანიამ თანხის ოდენობა გაასაჩივრა ქუთაისის საპალაქო სასამართლოში და ელოდება, რომ გასაჩივრების შედეგები 2018 წლის განმავლობაში გახდება ცნობილი.

ხელმძღვანელობამ შეაფასა საგადასახადო შემოწმების ანგარიშში ასახული თითოეული პოზიციის დადებითი შედეგის ალბათობა და მიაჩნია, რომ არ არის მოსალოდნელი 1,340,392 ლარის დარიცხული ანარიცხების გარდა (1,194,028 ლარი დაირიცხა 2016 წელს და 146,364 ლარი დაირიცხა 2015 წელს) დამატებითი ეკონომიკური სარგებლობის გადინება.

21.5 საოპერაციო ვალდებულებები

მართვის ხელშეკრულების მოთხოვნების თანახმად, კომპანიამ უნდა უზრუნველყოს არანაკლებ 6,000,000 ტონის წლიური გადაზიდვები ბათუმის საზღვაო ნავსადგურზე.

იმ შემთხვევაში, თუ კომპანია ვერ შეძლებს 6,000,000 ტონის გადაზიდვას, მესაკუთრეს (სახელმწიფოს) უფლება აქვს, მშობელი კომპანიისგან შემდეგი ჯარიმების გადახდა მოითხოვოს:

- ▶ 1 მილიონ ტონამდე მოცულობის დანაკლისისთვის – 0.1 აშშ დოლარი (ათი ცენტ) 1 ტონაზე;
- ▶ 1-დან 2 მილიონ ტონამდე მოცულობის დანაკლისისთვის – 0.2 აშშ დოლარი (ოცი ცენტ) 1 ტონაზე;
- ▶ 2 მილიონ ტონაზე მეტი მოცულობის დანაკლისისთვის – 1 აშშ დოლარი 1 ტონაზე.

თუ ვერ მოხერხდება 4,000,000 ტონა ტვირთის გადაზიდვა ორი თანმიმდევრული წლის განმავლობაში, ეს ჩაითვლება სერიოზულ დარღვევად და გამოიწვევს მართვის ხელშეკრულების შეწყვეტის მოთხოვნას. აღნიშნული მთელ რიგ რისკებს შეუქმნის მშობელ კომპანიას, მათ შორის კომპანიაზე უფლებების შესაძლო ჩამორთმევის რისკს. 2017 წლის განმავლობაში რეალურმა გადაზიდვებმა ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის მეშვეობით არ მიაღწია 6,000,000 ტონის მიწინააღმდეგარ მოთხოვნას. შესაბამისად, მშობელმა კომპანიამ შექმნა 14,410 აშშ დოლარის ოდენობის ჯარიმის ანარიცხები.

22. ფინანსური რისკის მართვის მიზნები და პოლიტიკა

კომპანიის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები შედგება სავაჭრო კრედიტორული დავალიანებისგან, პროცენტისგან სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშებისგან და გადასახდელი დივიდენდებისგან. კომპანიას თავისი ოპერაციებიდან პირდაპირ იღებს დებიტორულ ანგარიშებს, ნაღდ ფულასა და მიმდინარე ანგარიშებს. კომპანიას აქვს საკრედიტო, ლიკვიდურობის და სავალუტო რისკები.

ქეთევან ყიფიძე

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

22. ფინანსური რისკის მართვის მიზნები და პოლიტიკა (გაგრძელება)

(i) საკრედიტო რისკი

კომპანიის საბაზრო რისკი უმნიშვნელოა, რადგანაც მას არ აქვს ისეთი მნიშვნელოვანი აქტივები ან ვალდებულებები, რომლებზეც სამომავლო ფულადი ნაკადების ოდენობა იმერყევებს საბაზრო ფასებში ცვლილებების გამო.

კომპანიას არ აქვს მცოცავი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ფინანსური ინსტრუმენტები.

კომპანიის ხელმძღვანელობა ზედამხედველობს ამ რისკების მართვას. კომპანია საკმაოდ შეზღუდულად ეწევა ისეთ საქმიანობას, რომლის დროსაც ფინანსური რისკის აღება მოუწევდა. იგი არ ეწევა წარმოებული ინსტრუმენტებით რაიმე საქმიანობას რისკის მართვის ან სხვა მიზნებისთვის.

კომპანიის რისკების მართვის პოლიტიკა მოცემულია ქვემოთ:

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ მომწოდებელი ვერ შეასრულებს ფინანსური ინსტრუმენტით ან კლიენტთან გაფორმებული ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს და ამით კომპანიას ფინანსური ზარალი მიაღებდა. კომპანიას საკრედიტო რისკი ემუქრება საოპერაციო საქმიანობის (ძირითადად სავაჭრო დებიტორული ანგარიშები) და ფინანსური საქმიანობის ნაწილში, ასევე ბანკებსა და ფინანსურ ინსტიტუტებში განთავსებული ანაბრებიდან გამომდინარე.

სავაჭრო დებიტორული ანგარიშები

სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანების ნაშთი მოიცავს მშობელი კომპანიის ნაშთებს და აგრეთვე მესამე მხარეების მომცრო ნაშთებს, რომლებიც წარმოქმნიდან მაქსიმუმ 30-90 დღის ვადაში იფარება.

მშობელი კომპანიის მიმართ მოთხოვნები აღირიცხა ნავმისადგომების იჯარისა და ნავთობის გადაზიდვის გასამრჯელოს შესახებ ხელშეკრულების მიხედვით. მშობელი კომპანიისგან მისაღები თანხები 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის შეადგენდა 2,983,908 ლარს (2016 წ.: 111,670 ლარი).

საკრედიტო რისკის მაქსიმალურ მოცულობას საანგარიშგებო თარიღისთვის წარმოადგენს დებიტორული ანგარიშების საბალანსო ღირებულება 4,044,561 ლარის ოდენობით (2016 წ.: 2,735,194 ლარი).

(ii) ლიკვიდურობის რისკი

კომპანია ფულადი სახსრების დეფიციტის რისკს აკონტროლებს ფულადი ნაკადების მოსალოდნელი გადინებისა და შემოდინების ანალიზით ერთ თვეზე ნაკლები, ერთიდან სამ თვემდე, სამი თვიდან ერთ წლამდე და ერთიდან ხუთ წლამდე პერიოდებისთვის.

ლევან ყიფიშვილი

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

22. ფინანსური რისკის მართვის მიზნები და პოლიტიკა (გაგრძელება)

(ii) ლიკვიდურობის რისკი (გაგრძელება)

კომპანიის მიზანია, დაკავშირებული მხარის სესხების გამოყენებით ბალანსის დაცვა დაფინანსების უწყვეტობის შენარჩუნებასა და მოქნილობას შორის.

	3 თვეზე ნაკლები ლარი	3-დან 12 თვემდე ლარი	1-დან 5 წლამდე ლარი	სულ ლარი
2017				
პროცენტუანი სესხები და გადასახდელი ანგარიშები (20.2 შენიშვნა)	280,735	–	–	280,735
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	7,583,309	–	–	7,583,309
გადასახდელი დივიდენდები (20.3 შენიშვნა)	1,092,000	3,276,000	3,320,000	7,688,000
	8,956,044	3,276,000	3,320,000	15,552,044
2016				
პროცენტუანი სესხები და გადასახდელი ანგარიშები (20.2 შენიშვნა)	–	7,147,535	–	7,147,535
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	3,302,845	–	–	3,302,845
გადასახდელი დივიდენდი	1,400,000	9,100,000	–	10,500,000
	4,702,845	16,247,535	–	20,950,380

(iii) სავალუტო რისკის მგრძნობელობა

სავალუტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამომავლო ფულადი ნაკადების სამართლიანი ღირებულება ცვალებადი იქნება სავალუტო კურსების მერყეობის გამო.

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში მოცემულია კომპანიის დასაბეგრი მოგების მგრძნობელობა აშშ დოლარის კურსის გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი ცვალებადობის მიმართ, როცა ყველა დანარჩენი ცვლადი მუდმივია (ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებაში მომხდარი ცვლილებების გამო). კომპანიის ყველა დანარჩენ ვალუტასთან დაკავშირებული რისკები არ არის არსებითი.

	აშშ დოლარის კურსის ცვლილება	ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე
2017	+13.50%	1,514,172
	-9.50%	(1,065,529)
2016	+14.00%	332,352
	-7.00%	(166,176)

ჩეაჯან ყაჩაღი

(ခုဝင်ဆက်ဥပဒေ) ပဝင်၍ပဋိပတ္တိ ပထမပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ရပိုင်ခွင့်ပေးရန် ပယ်ဖျက်ရမည်

ရဝှင်သင်္ကရဝှင်ယှပသ ပဌာပသယှဌာရ (၁၇)

[illegible]

၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့တွင် ပြည်ထောင်စုအဆင့် အသံဖမ်းရန် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး နောက်ပိုင်းတွင် ပြည်ထောင်စုအဆင့် အသံဖမ်းရန် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

2017	2016
განაწილებული დივიდენდები (ა)	-
ბირთვად წაშლად განაწილებული თანხების მობრუნება (ბ)	(791,655)
გაყიდულია მფლობელების მიერ განაწილებული აქტივების (გ)	141,938
შემცირებულია (დ)	(81,734)
მომზადებულია განაწილებული დივიდენდების განაწილების (ე)	-
16,736	1,429,807
2016	2017

[illegible]

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

24. ცვლილება ფინანსური საქმიანობით გამოწვეულ ვალდებულებებში

	1 იანვარი, 2017 წ.	ფულადი ნაკადები	კურსთაშორისი სხვაობიდან მიღებული ზარალი	ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ზარალები/ (შემოსავალი)	31 დეკემბერი, 2017 წ.
პროცენტიანი სესხები და გადასახდელი ანგარიშები	7,147,535	(7,407,222)	271,835	268,587	280,735
გადასახდელი დივიდენდი ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ვალდებულებები, სულ	10,500,000	(2,812,000)	–	(754,696)	6,933,304
	17,647,535	(10,219,222)	271,835	(486,109)	7,214,039

	1 იანვარი, 2016 წ.	ფულადი ნაკადები	კურსთაშორისი სხვაობიდან მიღებული შემოსულობა	ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ზარალები/ (შემოსავალი)	გამოცხადებული დივიდენდები	31 დეკემბერი, 2016 წ.
პროცენტიანი სესხები და გადასახდელი ანგარიშები	4,831	7,167,004	(25,475)	1,175	–	7,147,535
გადასახდელი დივიდენდი ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ვალდებულებები, სულ	–	–	–	–	10,500,000	10,500,000
	4,831	7,167,004	(25,475)	1,175	10,500,000	17,647,535

ლევან ყიფიანი

სანოტარო მოქმედების
რეგისტრაციის ნომერი

N180522944

სანოტარო მოქმედების
რეგისტრაციის თარიღი

10.05.2018 წ

სანოტარო მოქმედების
დასახელება

დოკუმენტის თარგმანზე დიპლომირებული მთარგმნელის
ხელმოწერის დამოწმება

ნოტარიუსი

თეა კიკუაშვილი

სანოტარო ბიუროს მისამართი

ქალაქი თბილისი, ლესელიძის ქ. #17

სანოტარო ბიუროს ტელეფონი

593235532, 2 93 30 83

სანოტარო მოქმედების
ინდივიდუალური ნომერი

90554302050618

სანოტარო მოქმედებისა და სანოტარო აქტის შესახებ ინფორმაციის (მისი შექმნის, შეცვლის და/ან გაუქმების შესახებ) მიღება-გადამოწმება შეგიძლიათ საქართველოს ნოტარიუსთა პალატის ვებ-გვერდზე: www.notary.ge ასევე შეგიძლიათ დარეკოთ ტელეფონზე: +995(32) 2 66 19 18

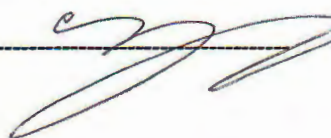
ორი ათას თვრამეტი წლის ათ მაისს მე, ნოტარიუსი თეა კიკუაშვილი, რომლის სანოტარო ბიურო მდებარეობს მისამართზე: ქ. თბილისი, ლესელიძის ქ. 17-ში, ვადასტურებ თარჯიმანი ქეთევან ყანჩაშვილის (დაბ. 14.09.1982, პირადი # 01003009915, გაც. სრს გლდანის სამსახურის მიერ 20.03.2009; მცხოვრები: ქ. თბილისი, მუხიანი, მე-4 ა მ/რ, კორპ.1, ბ.43, ბაკალავრის დიპლომი AB 0001886 გაც. 2003 წელს თბილისის ილია ჭავჭავაძის სახელობის ენისა და კულტურის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მიერ) ხელმოწერის ნამდვილობას. მე, ნოტარიუსმა გავაფრთხილე თარჯიმანი, რომ პასუხს აგებს თარგმანის სიზუსტეზე, რომელმაც დაადასტურა თარჯიმნობის გამომრიცხავი გარემოების არარსებობის შესახებ და რომ ჯეროვნად იცის ინგლისური ენა და უზრუნველყოფს თარგმანის სიზუსტეს.

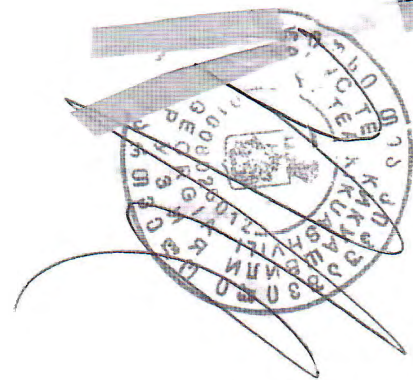
On the 10.05.2018 I, Tea Kikuashvili, the notary whose Notary Bureau is located at Tbilisi, 17, Leselidze Street, certify the authenticity of the signature of translator Ketevan Kanchashvili (born on 14.09.1982, personal number 01003009915 issued on 20.03.2009 by CRA Gldani Service; residing at: Mukhiani 4a micro district, Building 1, Apt. 43; Bachelor's diploma AB 0001886 issued in 2003 by Tbilisi Ilia Chavchavadze State University of Language and Culture). I warned the translator that she is responsible for the accuracy of the translation. She confirmed that she properly knows the English language and ensures accuracy of the translation.

გადახდილია 112-00 ლარი, თანახმად საქართველოს მთავრობის დადგენილების (29 დეკემბერი 2011 წ.) 31-ე მუხლისა, ასევე დღგ 20.16 ლარი თანახმად საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 169-ე მუხლისა. ასევე სარეგისტრაციო მოსაკრებელი 2-00 ლარი, (დღგ-ს ჩათვლით) თანახმად საქართველოს მთავრობის დადგენილების (29 დეკემბერი 2011 წ.) 39-ე მუხლისა. **ორი ეგზემპლარისთვის**

Fee paid 112-00 GEL, according to the Article 31st, resolution #507 dated 29.12.2011 adopted by Georgian Government about the fees, the rules of payment and approving the service terms determined for the Notary Chamber of Georgia and for the fulfillment of notary activities, also VAT 20.16 GEL, according to Article 169th of Georgian Tax Code (including VAT), also 2-00 GEL, according to the Article 39th resolution (dated 29.12.2011).

ნოტარიუსი

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგება

*2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად*

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სრული შემოსავლის ანგარიშგება.....	3
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	4
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	5
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	6
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები.....	7-53

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ ხელმძღვანელობასა და პარტნიორებს

მოსაზრება

ჩავატარეთ შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან და ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტს წარვმართავდით აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებითაა აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებლები ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის“ (შემდგომში „IESBA კოდექსი“) შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, აქვს თუ არა კომპანიას უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში.

უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე. ასს-ის მიხედვით აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. არსებითი უზუსტობის რისკი, რომელიც გამოწვეულია თაღლითობით, უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი, რომელიც გამოწვეულია შეცდომით, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარმოდგენას ან შიდა კონტროლის უგულვებელყოფას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავეგემოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.

- ▶ ვაფასებთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ აღრიცხვისთვის ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან დაკავშირებით, შეძლებს თუ არა კომპანია გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებდმა საწარმომ. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურასა და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს ფინანსური ანგარიშგება შესაბამის ოპერაციებსა და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფდეს სამართლიან წარდგენას.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს, რომლებსაც აუდიტის პროცესში გამოვაკლენთ.

რუსლან ხოროშვილი

შპს „იუაი საქართველოს“ სახელით

თბილისი, საქართველო

16 მარტი, 2018 წ.

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

	შენიშვნები	2017 ლარი	2016 ლარი
შემოსავალი	5	40,493,036	43,243,290
გაყიდული საქონლის თვითღირებულება	6	(30,836,525)	(27,256,806)
საერთო მოგება		9,656,511	15,986,484
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	7	(7,570,571)	(5,572,536)
ძირითად საშუალებებზე აღრიცხული გაუფასურების შემობრუნება	11	–	898,937
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული მოგება		2,085,940	11,312,885
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი	8	1,284,458	961,900
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	8	(268,587)	(1,175)
კურსთაშორისი სხვაობიდან მიღებული წმინდა (ზარალი)/შემოსულობა		(227,180)	748,272
სხვა არასაოპერაციო შემოსავალი	9.1	15,165,241	2,272,457
სხვა არასაოპერაციო ხარჯები	9.2	(14,892,196)	(4,224,909)
დასაბეგრი მოგება		3,147,676	11,069,430
მოგების გადასახადის (ხარჯი)/სარგებელი	10	(354,231)	3,376,551
წლის მოგება		2,793,445	14,445,981
სხვა სრული შემოსავალი, რომლის შემდეგ პერიოდზე მოგებად ან ზარალად რეკლასიფიცირებაც არ ხდება			
ძირითადი საშუალებების გადაფასება	11	–	31,561,246
საგადასახადო კანონმდებლობაში შესული ცვლილების გამო ძირითადი საშუალებების გადაფასებაზე მოგების გადასახადის აღრიცხული ეფექტის შემობრუნება	10	–	10,947,248
წლის სხვა სრული შემოსავალი, წმინდა, რომლის შემდეგ პერიოდებზე მოგებად ან ზარალად რეკლასიფიცირებაც არ ხდება		–	42,508,494
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი, წმინდა		2,793,445	56,954,475

ხელმოწერილი და გამოსაცემად ნებადართულია 2018 წლის 16 მარტს შემდეგი პირების მიერ:

გენერალური დირექტორის მოვალეობის შემსრულებელი

ილიას მუკატოვ

მთავარი ბუღალტერი

მალხაზ მგელაძე

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

	შენიშვნები	2017 ლარი	2016 ლარი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	11	176,607,046	175,854,599
არამატერიალური აქტივები	12	1,343,349	889,825
საოპერაციო იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანება		3,111,312	2,731,731
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანება	21.3	3,859,378	4,173,927
გრძელვადიან აქტივებში გადახდილი ავანსები		169,729	27,791
სულ გრძელვადიანი აქტივები		185,090,814	183,677,873
მოკლევადიანი აქტივები			
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	13	1,955,746	7,274,026
სავაჭრო დებიტორული ანგარიშები	14	4,044,561	2,735,194
წინასწარ გადახდილი გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	15	13,169,050	13,970,218
საოპერაციო იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანების მიმდინარე ნაწილი	21.2	1,401,775	1,431,301
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანების მიმდინარე ნაწილი	21.3	651,985	601,274
გადახდილი ავანსები		54,478	31,893
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	16	1,359,702	2,147,190
სულ მიმდინარე აქტივები		22,637,297	28,191,096
სულ აქტივები		207,728,111	211,868,969
კაპიტალი და ვალდებულებები			
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	17	30,391,470	30,391,470
გაუნაწილებელი მოგება		46,849,483	41,425,925
გადაფასების რეზერვი		100,555,245	103,267,092
სულ კაპიტალი		177,796,198	175,084,487
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
გადასახდელი დივიდენდი	20.3	2,824,420	–
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		2,824,420	–
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება	18	6,890,159	2,569,733
პროცენტებიანი სესხები და გადასახდელი ანგარიშები	20.2	280,735	7,147,535
გადასახდელი დივიდენდის მიმდინარე ნაწილი	20.3	4,108,884	10,500,000
მიღებული ავანსები		637,560	428,483
მოგების გადასახადის დავალიანება		3,921,515	4,973,420
საგადასახადო დავალიანება, მოგების გადასახადის გარდა	15	9,093,090	8,904,355
სხვა დავალიანება		693,150	733,112
ანარიცხები	19	1,482,400	1,527,844
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		27,107,493	36,784,482
სულ ვალდებულებები		29,931,913	36,784,482
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		207,728,111	211,868,969

7-53 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	გადაფასების რეზერვი	სულ საკუთარი კაპიტალი
	ლარი	ლარი	ლარი	ლარი
ნაშთი 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	30,391,470	43,280,984	62,303,978	135,976,432
წლის მოგება	–	14,445,981	–	14,445,981
წლის სხვა სრული შემოსავალი, წმინდა	–	–	42,508,494	42,508,494
წლის სრული შემოსავალი	–	14,445,981	42,508,494	56,954,475
დივიდენდები (20.3 შენიშვნა)	–	(17,846,420)	–	(17,846,420)
გადაფასების რეზერვის ცვეთის გადატანა	–	1,545,380	(1,545,380)	–
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	30,391,470	41,425,925	103,267,092	175,084,487
წლის მოგება	–	2,793,445	–	2,793,445
გაყიდული ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვის შემცირება	–	–	(81,734)	(81,734)
გადაფასების რეზერვის ცვეთის გადატანა	–	2,630,113	(2,630,113)	–
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	30,391,470	46,849,483	100,555,245	177,796,198

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

	შენიშვნები	2017 ლარი	2016 ლარი
საოპერაციო საქმიანობა			
დასაბეგრი მოგება		3,147,676	11,069,430
არაფულადი კორექტირება დასაბეგრი მოგების წმინდა ფულად ნაკადებთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით			
ძირითადი საშუალებების ცვეთა	11	6,048,610	6,052,290
არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია		74,322	59,966
ძირითად საშუალებებზე აღრიცხული გაუფასურების შემობრუნება	11	–	(898,937)
ძირითადი საშუალებების გასვლიდან მიღებული ზარალი/(შემოსულობა)	9	68,107	(28,604)
უიმედო დავალიანების ხარჯი	14	1,885,143	350,108
მოძრაობა ანარიცხებში	19	(45,444)	1,250,393
ფინანსურ და საინვესტიციო საქმიანობაში კურსთაშორისი სხვაობიდან მიღებული წმინდა ზარალი/(შემოსულობა)		379,213	(388,482)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი	8	(1,284,458)	(961,900)
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	8	268,587	1,175
საბრუნავი კაპიტალის კორექტირებები			
ცვლილება სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებში		5,318,280	(6,244,152)
ცვლილება სავაჭრო დებიტორულ ანგარიშებში		(3,194,510)	(3,057,989)
ცვლილება წინასწარ გადახდილ გადასახადებში, მოგების გადასახადის გარდა		801,168	(2,024,021)
ცვლილება საოპერაციო იჯარასთან დაკავშირებულ დებიტორულ დავალიანებაში		(350,055)	(729,102)
ცვლილება გადახდილ ავანსებში		(22,585)	9,537
ცვლილება სავაჭრო კრედიტორულ დავალიანებაში		3,528,771	2,904,016
ცვლილება მიღებულ ავანსებში		209,077	35,949
ცვლილება საგადასახადო დავალიანებაში, მოგების გადასახადის გათვალისწინების გარეშე		188,735	1,228,779
ცვლილება სხვა კრედიტორულ დავალიანებაში		(39,962)	(87,429)
		16,980,675	8,541,027
გადახდილი მოგების გადასახადი		(1,406,136)	(2,046,926)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		15,574,539	6,494,101
საინვესტიციო საქმიანობა			
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(6,325,000)	(13,015,888)
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(527,846)	(820,044)
ძირითადი საშუალებების რეალიზაციით მიღებული შემოსავალი		23,819	32,491
შემოსავალი ფინანსურ იჯარიდან		621,057	586,127
საბანკო ანაბრებზე მიღებული პროცენტი		67,372	181,819
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(6,140,598)	(13,035,495)
ფინანსური საქმიანობა			
სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშების დაფარვა		(15,203,062)	–
გადახდილი დივიდენდი		(2,812,000)	–
გადახდილი პროცენტი		–	(4,736)
აღებული სესხები და თამასუქები		7,795,840	7,171,740
ფინანსურ საქმიანობაში (გამოყენებული) / საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(10,219,222)	7,167,004
ფულადი სახსრების წმინდა (კლება)/ზრდა		(785,281)	625,610
წმინდა კურსთაშორისი სხვაობა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(2,207)	(90,817)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 1 იანვრის მდგომარეობით		2,147,190	1,612,397
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბრის მდგომარეობით		1,359,702	2,147,190

მნიშვნელოვანი არაფულადი ოპერაციებისთვის იხ. 23-ე შენიშვნა.

7-53 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

1. ინფორმაცია კომპანიის შესახებ

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“ (შემდგომში „კომპანია“) დაარსდა 2000 წელს, როგორც სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული კომპანია, რომელსაც ფლობდა და აკონტროლებდა საქართველოს მთავრობა.

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის კომპანიაზე კონტროლს ახორციელებს შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალი“ (შემდგომში „ბათუმის ნავთობტერმინალი“ ან „მშობელი კომპანია“) 2006 წლის 22 ივლისის ხელშეკრულებით კომპანიის სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული 100 პროცენტი წილის ექსკლუზიური მართვის უფლების 49 წლის ვადით შეძენის შესახებ.

ყაზახეთში რეგისტრირებული კომპანია სს „ყაზტრანსოილი“ (შემდგომში „ყაზტრანსოილი“) ბათუმის ნავთობტერმინალისა და ამ უკანასკნელის დობილი კომპანია „პეტროტრანს ლიმიტედის“ აქციათა 100 პროცენტი წილის მფლობელია.

კომპანიის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე არის ყაზახეთის სახელმწიფო ფონდი „სამრუკ კაზინა“, რომელსაც ფლობს და აკონტროლებს ყაზახეთის რესპუბლიკის მთავრობა.

კომპანია ფლობს და მართავს საქართველოში, ქალაქ ბათუმში მდებარე მრავალფუნქციურ საზღვაო ნავსადგურს (შემდგომში „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“). ბათუმის საზღვაო ნავსადგური მოიცავს ნავთობტერმინალებს, საკონტეინერო ტერმინალს, სანავმისადგომო კომპლექსს ბორნების მომსახურებისათვის, მშრალი ტვირთების ტერმინალს და სამგზავრო ტერმინალებს. მშრალი ტვირთებისა და სამგზავრო ტერმინალებს, ასევე სანავსადგურო მომსახურებას კომპანია მართავს. ნავთობტერმინალი, საკონტეინერო ტერმინალი და ბორნების გადასასვლელები იჯარით არის გადაცემული სხვა ოპერატორებზე (21-ე შენიშვნა).

კომპანიის იურიდიული მისამართია ბაქოს ქ. 15, ბათუმი, საქართველო.

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები

2.1 მომზადების საფუძველი

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია საერთაშორისო ბუღალტრული სტანდარტების საბჭოს (IASB) მიერ გამოცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულებით აღრიცხვის წესით, გარდა იმ ძირითადი საშუალებებისა, რომლებიც შეფასებულია გადაფასების მეთოდით.

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

2.2 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები

ქვემოთ მოცემული სააღრიცხვო პოლიტიკა წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ ყველა პერიოდზე ვრცელდება.

(ა) უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქართულ ლარში, რომელიც კომპანიის სამუშაო ვალუტაა. ლარში წარმოდგენილი ყოველგვარი ფინანსური ინფორმაცია დამრგვალებულია ათასამდე, თუ სხვა რამე არ არის მითითებული. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები თავდაპირველად აღირიცხება ლარში, რომლის კონვერტაციაც ხდება ოპერაციის აღიარების დღეს არსებული სპოტ გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტებში გამოხატული ფულადი აქტივები და ვალდებულებები გადაყვანილია საანგარიშგებო თარიღისთვის ლარის სპოტ გაცვლითი კურსის შესაბამისად. ყველა სხვაობა შეტანილია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

იმ არაფულადი მუხლების გადაანგარიშება, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, ხდება თავდაპირველი გარიგების დღეს არსებული გაცვლითი კურსით.

(ბ) შემოსავლის აღიარება

შემოსავლების ასახვა ხორციელდება იმ შემთხვევაში, როდესაც კომპანიაში ეკონომიკური სარგებელის შემოდინების ალბათობა მაღალია. ამასთან, შესაძლებელია შემოსავლების სარწმუნოდ შეფასება მიუხედავად იმისა, თუ როდის მიიღება გადახდა. შემოსავლების შეფასება ხდება მიღებული ან მისაღები ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულებით, გადახდის ხელშეკრულებით განსაზღვრული ვადების გათვალისწინებით და გადასახადებისა და მოსაკრებლების გამოკლებით. კომპანიამ დაასკვნა, რომ შემოსავლებთან დაკავშირებულ ყველა გარიგებაში გამოდის პრინციპალის სახით, რადგან იგი ძირითადი მოვალეა ყველა ასეთ გარიგებაში, აქვს ფასდადების მხრივ თავისუფლება და ატარებს საკრედიტო რისკებს.

შემოსავლების აღიარებამდე დაკმაყოფილებული უნდა იქნეს აღიარების შემდეგი სპეციალური კრიტერიუმები.

მომსახურების გაწევა

მომსახურების გაწევის შედეგად მიღებული შემოსავლების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც მომსახურება გაწეულია და არსებობს კლიენტის მიმართ მოთხოვნის უფლება.

ისეთი მომსახურების შემთხვევაში, რომელიც საანგარიშგებო თარიღისთვის სრულად არ არის გაწეული, მაგალითად, როდესაც გემების მომსახურება საანგარიშგებო თარიღისთვის ჯერ კიდევ მიმდინარეობს, შემოსავლის აღიარება ხდება მომსახურების გარკვეული ეტაპის დასრულების მითითებით. მომსახურების დასრულებული ეტაპი ფასდება გაწეული სამუშაოების ფიზიკური შედეგის შეფასებით, როგორცაა დამუშავებული ტვირთის მოცულობა, მთლიან ტვირთთან შედარებით.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

2.2 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

საიჯარო შემოსავალი

საოპერაციო იჯარიდან მიღებული საიჯარო შემოსავალი აღირიცხება დარიცხვის წრფივი მეთოდით იჯარის ვადაზე და, თავისი საოპერაციო ხასიათის გამო, სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აისახება შემოსავლის ნაწილში.

საქონლის რეალიზაცია

საქონლის რეალიზაციიდან შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც საქონლის საკუთრებასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი რისკებისა და სარგებლის გადაცემა ხდება მყიდველზე, ჩვეულებრივ, საქონლის ჩაბარებისთანავე. საქონლის რეალიზაციით მიღებული შემოსავლების შეფასება ხდება მიღებული ან მისაღები ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულებით, დაბრუნებული თანხებისა და რეზერვების, სავაჭრო ფასდათმობის და მოცულობის გამო ფასდაკლების გამოკლებით.

საპროცენტო შემოსავალი

ამორტიზებადი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში საპროცენტო შემოსავალი აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ახორციელებს ფულადი სახსრების სავარაუდო შემოდინებების დისკონტირებას ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი ვადის ან უფრო ხანმოკლე პერიოდზე, საჭიროების შემთხვევაში, ფინანსური აქტივის წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. საპროცენტო შემოსავლები სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აისახება ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლების ნაწილში.

(გ) გადასახადები

მიმდინარე მოგების გადასახადი

საწარმოების მიერ მიღებული წლიური მოგება, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, 2017 წლის 1 იანვრიდან არ იბეგრება საქართველოში (მე-10 შენიშვნა). მოგების გადასახადით დაიბეგრება დივიდენდების სახით იმ აქციონერებზე განაწილებული მოგება, რომლებიც არიან ფიზიკური პირები ან არარეზიდენტები საქართველოში, რომელიც დაანგარიშდება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. დივიდენდების გადახდით წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება, როგორც ვალდებულება და ხარჯი იმ პერიოდში, რომელშიც დივიდენდები გამოცხადდა, მიუხედავად იმისა, თუ ფაქტობრივად რომელი თარიღით ან რომელ პერიოდში მოხდა დივიდენდების გადახდა. გარკვეულ შემთხვევებში დასაშვებია დარიცხული საგადასახადო დავლიანებიდან გამოქვითვები, რომლებიც აღირიცხება, როგორც შესაბამისი განაწილებასთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ხარჯის შემცირება. საქართველოს საგადასახადო სისტემის თავისებურებიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებულ საწარმოებს არ წარმოეშობათ გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები. კომპანიის აქციონერებისთვის დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებით დაკავებული გადასახადი საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში აღიარებულია კაპიტალიდან გამოქვითვის სახით.

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

2.2 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ასევე ითვალისწინებს მოგების გადასახადით გარკვეული ოპერაციების დაბეგვრას, რომლებიც შეიძლება ჩაითვალოს მოგების განაწილებად (მაგალითად, არასაბაზრო ფასებით აღრიცხული გარიგებები, ბიზნესსაქმიანობასთან დაუკავშირებელი ხარჯები, ან საქონლისა და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება). ამგვარი გარიგებების დაბეგვრა აღირიცხება საოპერაციო გადასახადების ანალოგიურად და გაცხადდება, როგორც სხვა გადასახადები მოგება-ზარალის ანგარიშგების სხვა არასაოპერაციო ხარჯებში.

დამატებული ღირებულების გადასახადი

შემოსავლების, ხარჯებისა და აქტივების აღიარება ხდება დამატებული ღირებულების გადასახადის თანხის გამოკლებით, გარდა იმ შემთხვევებისა:

- ▶ როდესაც აქტივების ან მომსახურების შესყიდვაზე დარიცხული დამატებული ღირებულების გადასახადი არ ექვემდებარება საგადასახადო ორგანოსგან დაბრუნებას, დამატებული ღირებულების გადასახადის აღიარება მოხდება აქტივის შესყიდვაზე გაწეულ დანახარჯებში ან ხარჯის მუხლში, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე;
- ▶ როდესაც დებიტორული და კრედიტორული დავალიანება მოიცავს დამატებული ღირებულების გადასახადს.

საგადასახადო ორგანოსგან მიღებული ან მისთვის გადასახდელი დამატებითი ღირებულების გადასახადის წმინდა თანხა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აისახება, როგორც წინასწარ გადახდილი გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა, ან როგორც საგადასახადო დავალიანება, მოგების გადასახადის გარდა.

(დ) აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლე- და გრძელვადიანად

კომპანია აქტივებსა და ვალდებულებებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოადგენს მათი მოკლე-და გრძელვადიანად კლასიფიკაციის საფუძველზე. აქტივი მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ან გადაწყვეტილია მისი გაყიდვა ან მოხმარება ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ მოსალოდნელია ისი რეალიზება ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ აქტივი წარმოადგენს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს, თუ არ არის შეზღუდული მისი გადაცვლა ან გამოყენება ვალდებულების დასაფარად მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ.

ყველა დანარჩენი აქტივი გრძელვადიანია.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

2.2 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ვალდებულება მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი დაფარვა ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ ფლობის ძირითადი მიზანია გაჭრობა;
- ▶ დასაფარია ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ ვალდებულების დაფარვის მინიმუმ თორმეტი თვით გადავადების უპირობო უფლება არ არსებობს.

ყველა დანარჩენ ვალდებულებას კომპანია „გრძელვადიანის“ კატეგორიას მიაკუთვნებს.

(ე) ფინანსური ინსტრუმენტები – თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება

ფინანსური ინსტრუმენტი არის ნებისმიერი კონტრაქტი, რომელიც ერთი საწარმოსთვის წარმოშობს ფინანსურ აქტივს, ხოლო მეორესთვის – ფინანსურ ვალდებულებას ან წილობრივ ინსტრუმენტს.

(ი) ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური აქტივები შემდეგ კატეგორიებს მიეკუთვნება: მოგებასა და ზარალში ასახული და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები, სესხები და მისაღები ანგარიშები, დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები, გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები, ან წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები საჭიროების შემთხვევაში ჰეჯირებისთვის. ფინანსური აქტივების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და, იმ აქტივების შემთხვევაში, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით და ასახული მოგებაში ან ზარალში, ამას ემატება გარიგებასთან დაკავშირებული ხარჯები.

ფინანსური აქტივების ისეთი ყიდვა-გაყიდვა, როდესაც საჭიროა აქტივების ჩაბარება ნორმატიული აქტებით ან ბაზარზე დამკვიდრებული პრაქტიკით (გარიგების სტანდარტული პროცედურა) გათვალისწინებულ ვადაში აღირიცხება გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც კომპანია იღებს აქტივის შესყიდვის ან გაყიდვის ვალდებულებას.

ყველა ის ფინანსური აქტივი, რომელსაც კომპანია ფლობს 2017 წლის და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მიეკუთვნება მისაღები ანგარიშების კატეგორიას და მოიცავს სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებას, ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებს.

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

2.2 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

შემდგომი შეფასება

ფინანსური აქტივების შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია მათ შემდგომ კლასიფიკაციაზე:

სესხები და მისაღები ანგარიშები არის არაწარმოებული ფინანსური აქტივები, ფიქსირებული ან განსაზღვრული გადახდებით, რომლებიც არ არის კოტირებული აქტიურ ბაზარზე. სესხებისა და მისაღები ანგარიშების შეფასება თავდაპირველად სამართლიანი ღირებულებით ხდება. თავდაპირველი შეფასების შემდეგ ასეთი ფინანსური აქტივების შემდგომი შეფასება ხორციელდება ამორტიზებული ღირებულების შესაბამისად, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით (EIR), გაუფასურების გამოკლებით. ამორტიზებული ღირებულება გამოიანგარიშება შესყიდვის ყოველგვარი დისკონტის ან პრემიის, აგრეთვე იმ საზღაურების თუ დანახარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული ცვეთა აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლების ნაწილში. გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აისახება, როგორც ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარების შეწყვეტა (ანუ კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშიდან ამოღება) ხდება შემდეგ შემთხვევებში:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების ვადა;
- ▶ კომპანიამ დათმო აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის მიღებული თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; ან (ა) კომპანიამ გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

თუ კომპანიამ გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან გააფორმა ამაზე ხელშეკრულება, იგი აფასებს, შეინარჩუნა თუ არა ან რამდენად შეინარჩუნა ამ აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკები და სარგებელი. თუ კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, და ასევე არ გადასცა აქტივზე კონტროლი, კომპანია აგრძელებს გადაცემული აქტივის აღიარებას ამ აქტივში მისი მონაწილეობის შენარჩუნების გამო. ასეთ შემთხვევაში კომპანია მასთან დაკავშირებულ ვალდებულებასაც აღიარებს. გადაცემული აქტივი და მასთან დაკავშირებული ვალდებულება ფასდება კომპანიის მიერ დატოვებული უფლება-მოვალეობების საფუძველზე.

უწყვეტი გამოყენება, რომელსაც აქვს გადაცემულ აქტივზე ერთგვარი გარანტიის ფორმა, ფასდება აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და იმ მაქსიმალური თანხას შორის, რომლის გადახდაც შესაძლოა კომპანიას დასჭირდეს, უმცირესით.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

2.2 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

კომპანია თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის აფასებს ფინანსური აქტივის ან ფინანსური აქტივების ჯგუფის გაუფასურების რაიმე ობიექტური ნიშნის არსებობას. გაუფასურებასთან საქმე გვაქვს მაშინ, როდესაც აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მომხდარი ერთი ან მეტი მოვლენა („ზარალის დადგომის შემთხვევა“) გავლენას ახდენს ფინანსური აქტივიდან ან ფინანსური აქტივების ჯგუფიდან მისაღები ფულადი სახსრების მომავალში მოსალოდნელ ნაკადებზე, რომელთა სარწმუნოდ განსაზღვრაც შესაძლებელია. გაუფასურების არსებობის ობიექტური ნიშანი შეიძლება იყოს ის ფაქტი, რომ მევალე ან მევალეთა ჯგუფი განიცდის მნიშვნელოვან ფინანსურ სირთულეებს, არღვევს სესხის პროცენტის ან ძირითადი თანხის გადახდის ვალდებულებას, არსებობს გაკოტრების ან სხვა სახის ფინანსური რეორგანიზაციის მაღალი ალბათობა და ხელთ არსებული მონაცემები მიუთითებს ფულადი სახსრების მოსალოდნელი მომავალი ნაკადების შემცირებაზე, მაგალითად, როგორცაა ცვლილებები ვადაგადაცხადებული გადახდების დონეში ან ეკონომიკურ პირობებში, რომლებსაც უკავშირდება ვალდებულებების შეუსრულებლობა.

გაუფასურების ნებისმიერი ზარალის დადგენილი თანხა აღირიცხება, როგორც სხვაობა აქტივების საბალანსო ღირებულებასა და სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის (მოსალოდნელი სამომავლო საკრედიტო ზარალის გამოკლებით, რომელსაც ჯერ ადგილი არ ჰქონია). მოსალოდნელი სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულება დისკონტირებულია ფინანსური აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით.

აქტივის საბალანსო ღირებულება მცირდება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის მეშვეობით და დანაკარგის თანხის აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. საპროცენტო შემოსავალი (ასახული ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლის სახით სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში) კვლავაც ერიცხება შემცირებულ საბალანსო ღირებულებას იმ განაკვეთით, რომელიც გამოიყენება სამომავლო ფულადი ნაკადების დისკონტირებისთვის გაუფასურების შედეგად განცდილი ზარალის შესაფასებლად. სესხები, მათთან დაკავშირებულ რეზერვთან ერთად ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც მომავალში მათი ამოღების რეალური პერსპექტივა არ არსებობს და ყველა უზრუნველყოფის საგანი რეალიზებულია ან გადაცემულია კომპანიისთვის. თუ მომდევნო წლის განმავლობაში გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი გაიზრდება ან შემცირდება გაუფასურების აღიარების შემდგომი მოვლენის გამო, მანამდე აღიარებული გაუფასურების ზარალი იზრდება ან მცირდება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის კორექტირებით. თუ სამომავლო ჩამოწერის ამოღება მოხერხდება, იგი გატარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგების ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული ხარჯების ნაწილის კრედიტში.

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

2.2 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ii) ფინანსური ვალდებულებები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

თავდაპირველი შეფასებისას ფინანსური ვალდებულებები ნაწილდება შემდეგ კატეგორიებში: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგებასა და ზარალში ასახული ფინანსური ვალდებულებები, სესხები და გადასახდელი ანგარიშები, დებიტორული დავალიანება ან წარმოებული ვალდებულებები, რომლებიც განკუთვნილია ჰეჯირების ინსტრუმენტებად ეფექტური ჰეჯირების განხორციელების დროს.

ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და, სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშებისა და დებიტორული დავალიანების შემთხვევაში, აკლდება მათთან უშუალოდ დაკავშირებული გარიგების დანახარჯები.

კომპანიის ყველა ფინანსური ვალდებულება 2017 წლის და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მიეკუთვნება სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშების კატეგორიას და მოიცავს სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებას და პროცენტიან სესხებსა და გადასახდელ ანგარიშებს.

შემდგომი შეფასება

ფინანსური ვალდებულებების შეფასება დამოკიდებულია მათ კლასიფიკაციაზე:

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშების შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება ხდება სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში ვალდებულების აღიარების შეწყვეტის დროს, აგრეთვე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით დარიცხული ამორტიზაციის პროცესში.

ამორტიზებული ღირებულება გამოიანგარიშება შესყიდვის ყოველგვარი დისკონტის ან პრემიის, აგრეთვე იმ საზღაურების თუ დანახარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული ცვეთა აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯების სახით.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება. როდესაც ხდება არსებული ფინანსური ვალდებულების ჩანაცვლება სხვა ვალდებულებით იმავე კრედიტორის წინაშე არსებითად განსხვავებული პირობების ან ისეთი მნიშვნელოვნად შეცვლილი პირობების საფუძველზე, ასეთი ჩანაცვლება ან ცვლილება განიხილება, როგორც საწყისი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა და ახალი ვალდებულების აღიარება. შესაბამის საბალანსო ღირებულებებს შორის სხვაობა აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

2.2 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(iii) ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ურთიერთგაქვითება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, თუ არსებული კანონი იძლევა აღიარებული თანხების ურთიერთგაქვითვის უფლებას და არსებობს აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგაქვითვის ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულებების დაფარვის სურვილი.

(iv) ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

კომპანია ფინანსურ ინსტრუმენტებს სამართლიანი ღირებულებით აფასებს თითოეული საბალანსო ანგარიშის შედგენის თარიღისთვის.

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება იმ დაშვებას ეყრდნობა, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგება შედგება:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე; ან
- ▶ მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

მთავარი ან ყველაზე სახარბიელო ბაზარი კომპანიისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს.

აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით.

არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

კომპანია ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძევა, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებს საბაზრო მონაცემებს და მინიმალურად – არასაბაზრო მონაცემებს.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

2.2 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია ან წარმოდგენილია ფინანსურ ანგარიშგებაში, დაჯგუფებულია სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე, რომელიც მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკოტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე.
- ▶ დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა.
- ▶ დონე 3 – ღირებულებითი შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის განსაზღვრა.

კომპანია განსაზღვრავს ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, კომპანიამ განსაზღვრა აქტივებისა და ვალდებულებების კლასები მათი დანიშნულების, მახასიათებლების და რისკების, ასევე სამართლიანი ღირებულების ზემოაღნიშნულ იერარქიაში მათი დონის საფუძველზე.

(ვ) მშობელი კომპანიისთვის ფულადი დივიდენდებისა და არაფულადი განაწილება

კომპანია აღიარებს ვალდებულებას, მოახდინოს ფულადი ან არაფულადი განაწილება მშობელი კომპანიისთვის, როდესაც განაწილება ნებადართულია და აღარ არის კომპანიის გადაწყვეტილების საგანი. მეწარმეთა შესახებ საქართველოს კანონის მე-8 მუხლის მიხედვით, მოგების განაწილება ნებადართულია მაშინ, როდესაც მტკიცდება პარტნიორთა და აქციონერთა საერთო კრების მიერ მიღებული დადგენილებით. შესაბამისი თანხის აღიარება პირდაპირ კაპიტალში ხდება.

არაფულადი განაწილება ფასდება გასანაწილებელი აქტივების სამართლიანი ღირებულებით და სამართლიანი ღირებულების გადაფასების აღიარება პირდაპირ კაპიტალში ხდება.

არაფულადი აქტივების განაწილებისას ყოველგვარი სხვაობა ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და განაწილებული აქტივების საბალანსო ღირებულებას შორის აღიარებულია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

2.2 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ზ) ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გადაფასების თარიღის შემდეგ აღიარებული გაუფასურების ზარალი. შეფასება ხდება საკმარისი სიხშირით, რომ გადაფასებული აქტივის სამართლიანი ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს მისი საბალანსო ღირებულებისგან.

როდესაც ძირითადი საშუალებების მნიშვნელოვანი ნაწილის პერიოდული შეცვლა ხდება აუცილებელი, კომპანია ასეთ ნაწილებს აღიარებს დამოუკიდებელ აქტივად კონკრეტული სასარგებლო გამოყენების ვადით და შესაბამისად არიცხავს ცვეთას. ყველა დანარჩენი შეკეთებისა და ტექნიკური მომსახურების ხარჯის აღიარება ხდება მათი დადგომისთანავე სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებაა.

გადაფასების ყოველგვარი ნამეტი მიეკუთვნება აქტივების გადაფასების რეზერვს და შედის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების კაპიტალის ნაწილში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც იგი შეაბრუნებს ამავე აქტივის გადაფასების შედეგად შემცირებულ ღირებულებას, რომელიც მანამდე ხარჯად იყო აღიარებული. ასეთ შემთხვევაში ღირებულების გაზრდის აღიარება ხდება გადაფასების შედეგად მიღებული შემოსულობის სახით. გადაფასების დეფიციტის აღიარება ხდება ხარჯის სახით გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც იგი გაქვითავს ამავე აქტივზე არსებულ ნამეტს, რაც აღიარებულია აქტივის გადაფასების რეზერვში.

აქტივების გადაფასების რეზერვიდან წლიური გადატანა გაუნაწილებელ მოგებაზე ხდება აქტივების გადაფასებული საბალანსო ღირებულების ცვეთასა და აქტივების თავდაპირველი ღირებულების ცვეთას შორის სხვაობით. გარდა ამისა, გადაფასების თარიღისთვის აკუმულირებული ცვეთა ჩამოიწერება აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულებიდან და წმინდა ღირებულების გადაანგარიშება ხდება აქტივის გადაფასებული ღირებულების მისაღებად. გასხვისებისას, გაყიდულ, იჯარით გაცემულ ან ლიკვიდირებულ კონკრეტულ აქტივთან დაკავშირებული ნებისმიერი გადაფასების რეზერვი გადაიტანება გაუნაწილებელ მოგებაზე.

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

2.2 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ცვეთა გამოითვლება ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით აქტივების სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადაზე (წლებზე) შემდეგნაირად:

	სასარგებლო გამოყენების ვადები
შენობა-ნაგებობები	50-მდე
ელექტროაღჭურვილობა	50-მდე
გემები	25-მდე
ავეჯი	5-20
მიწის გაუმჯობესება	5-30

აქტივების ცვეთა იწყება მათი შეძენის თვიდან, ან, კომპანიის მიერ აშენებული აქტივების შემთხვევაში, აქტივის დასრულებისა და ექსპლუატაციაში მიღების თვიდან. მიწას ცვეთა არ ერიცხება.

თავდაპირველად აღიარებული ამა თუ იმ ძირითადი საშუალებისა და მისი ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ნაწილის აღიარება წყდება მისი გასხვისების დროს ან მაშინ, როდესაც მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარაა მოსალოდნელი. აქტივის აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი (რომელიც გამოითვლება, როგორც გასხვისებიდან მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა) შედის სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, როდესაც ხდება აქტივის აღიარების შეწყვეტა.

ძირითადი საშუალებების ნარჩენი ღირებულება, სასარგებლო გამოყენების ვადა და ცვეთის დარიცხვის მეთოდები გადაისინჯება ყოველწლიურად და, საჭიროების შემთხვევაში, კორექტირდება შესაბამისად.

(თ) იჯარა

იმის განსაზღვრა, შეთანხმება წარმოადგენს (ან შეიცავს) თუ არა იჯარას, ხდება იჯარის დასაწყისში, შეთანხმების არსიდან გამომდინარე. შეთანხმება წარმოადგენს ან მოიცავს იჯარას, თუ მისი შესრულება დამოკიდებულია გარკვეული აქტივის (ან აქტივების) გამოყენებაზე და შეთანხმება ასახავს აქტივის (ან აქტივების) გამოყენების უფლებას მაშინაც კი, თუ ეს აქტივი (ან აქტივები) მკაფიოდ არ არის მითითებული შეთანხმებაში.

კომპანია, როგორც მოიჯარე

აქტივის კლასიფიცირება ხდება იჯარის საწყისი თარიღით ფინანსურ ან საოპერაციო იჯარად. იჯარა, რომელიც გადასცემს საკუთრებასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და სარგებელს კომპანიას, კლასიფიცირდება ფინანსურ იჯარად.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

2.2 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური იჯარა კაპიტალიზდება იჯარის დაწყებისთანავე იჯარის საწყისი თარიღისთვის საიჯარო ქონების სამართლიან ღირებულებასა და მინიმალური საიჯარო გადასახადის დღევანდელ ღირებულებას შორის უმცირესით. საიჯარო გადასახადები ნაწილდება ფინანსურ დანახარჯებსა და საიჯარო ვალდებულების შემცირებას შორის იმგვარად, რომ წარმოიქმნას მუდმივი საპროცენტო განაკვეთი ვალდებულების დარჩენილ ნაშთზე. ფინანსური ხარჯების აღიარება ხდება ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯების სახით სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

იჯარით გადაცემული აქტივი ცვდება მისი სასარგებლო გამოყენების მთლიანი ვადის განმავლობაში. ამის მიუხედავად, თუ ნაკლებ სავარაუდოა კომპანიის მიერ საიჯარო ვადის ბოლოსთვის საკუთრების შეძენა, აქტივი ცვდება სავარაუდო სასარგებლო გამოყენების ვადასა და საიჯარო ვადას შორის უმცირესი ვადის განმავლობაში.

საოპერაციო იჯარა არის ისეთი ტიპის იჯარა, რომელიც არ შეიძლება ჩაითვალოს ფინანსურ იჯარად. საოპერაციო იჯარის გადასახდელების აღიარება ხდება საოპერაციო ხარჯად სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში იჯარის ვადაზე დარიცხვის წრფივი მეთოდით.

კომპანია, როგორც მოიჯარე

იჯარას, რომლის დროსაც კომპანია არ გადასცემს აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა რისკსა და სარგებელს, საოპერაციო იჯარად კლასიფიცირდება. საოპერაციო იჯარის პირობებზე მოლაპარაკებისას გაწეული თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები საიჯარო აქტივების საბალანსო ღირებულებას ემატება და მათი აღიარება ხდება იჯარის ვადაზე იმავე წესით, როგორითაც საიჯარო შემოსავლისა. პირობითი საიჯარო ქირის აღიარება ხდება შემოსავლის სახით იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მისი მიღება.

(ი) არამატერიალური აქტივები

ცალკეული არამატერიალური აქტივი პირველადი აღიარებისას აღირიცხება თვითღირებულებით. საწარმოთა გაერთიანებისას შეძენილი არამატერიალური აქტივების ღირებულება წარმოადგენს მათ სამართლიან ღირებულებას შესყიდვის თარიღისათვის.

ჯგუფის შიგნით წარმოქმნილი არამატერიალური აქტივების კაპიტალიზაცია, გარდა კაპიტალიზებული კვლევა-განვითარების ხარჯებისა, არ ხდება და შესაბამისი ხარჯი აისახება იმ პერიოდის მოგებაში ან ზარალში, რომლის განმავლობაშიც ეს ხარჯი გაიწია.

არამატერიალური აქტივების სასარგებლო გამოყენების ვადა განსაზღვრული ვადით ფასდება და მაქსიმალური ვადა 39 წელია.

შეზღუდული სასარგებლო ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზება ხდება ეკონომიკური მომსახურების ვადის პერიოდში და გაუფასურების ოდენობის დასადგენად გადაფასდება მაშინ, როდესაც რამე მიანიშნებს ამ არამატერიალური აქტივის შესაძლო გაუფასურებაზე.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

2.2 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ამორტიზაციის პერიოდი და მეთოდი სასარგებლო გამოყენების შეზღუდული ვადის მქონე არამატერიალური აქტივის შემთხვევაში მინიმუმ ყოველი ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს გადაისინჯება. მოსალოდნელი სასარგებლო გამოყენების ვადის ან აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელი ათვისების ცვლილება აღირიცხება ამორტიზაციის პერიოდის ან მეთოდის შესაბამისად შეცვლით და განიხილება, როგორც სააღრიცხვო შეფასებებში მომხდარი ცვლილება. შეზღუდული ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ხარჯის აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში არამატერიალური აქტივების ფუნქციების შესაბამის ხარჯის კატეგორიაში.

კომპანია არ ფლობს სასარგებლო გამოყენების შეუზღუდავი ვადის მქონე არამატერიალურ აქტივებს.

არამატერიალური აქტივების აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული შემოსულობა ან ზარალი ფასდება, როგორც გასხვისების შედეგად მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა და მისი აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში, როდესაც აქტივის აღიარება წყდება.

(კ) გარიგებები საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ პირებთან

საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ პირებთან ყველა გარიგება ფასდება თვითღირებულებით, თუ სხვა რამეს არ ითვალისწინებს ფასს, მაგალითად ფასს (IFRS) 2 „წილობრივი გადახდა“ ან ბასს (IAS) 39 „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“. იმ შემთხვევაში, თუ გარიგებები არ შეიცავს საზღაურს, მაშინ მათი ღირებულება ნულით ფასდება.

(ლ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

ანგარიშგების ყოველი თარიღისთვის კომპანია აფასებს, არსებობს თუ არა აქტივის გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ან როდესაც აქტივის წლიური შემოწმება საჭირო მისი გაუფასურების დასადგენად, კომპანია აფასებს აქტივის აღდგენით ღირებულებას. აქტივის აღდგენითი ღირებულება არის აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გასვლასთან დაკავშირებული ხარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და აქტივის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. აქტივის აღდგენითი ღირებულება განისაზღვრება ცალკეული აქტივისთვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც აქტივიდან არ ხდება ფულადი სახსრების შემოდიდება, რომლებიც მეტწილად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებიდან ან აქტივების ჯგუფიდან მიღებული ფულადი სახსრებისგან. როდესაც აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება გადააჭარბებს მის აღდგენით ღირებულებას, აქტივი ითვლება გაუფასურებულად და ჩამოიწერება მის აღდგენით ღირებულებამდე.

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

2.2 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

გამოყენების ღირებულების შესაფასებლად სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დაბეგვრამდელი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივების დამახასიათებელ რისკებს. აქტივის გასვლასთან დაკავშირებული ხარჯით შემცირებული სამართლიანი ღირებულების გამოთვლა ხდება ბოლოდროინდელი საბაზრო გარიგებების გათვალისწინებით. თუ ასეთი გარიგებების განსაზღვრა ვერ ხერხდება, შეფასების სხვა შესაფერისი მეთოდი გამოიყენება. ეს გამოთვლები დასაბუთდება შეფასების კოეფიციენტებით, აქციათა კოტირებული ფასებით საფონდო ბირჟაზე რეგისტრირებული კომპანიების შემთხვევაში და სამართლიანი ღირებულების სხვა ხელმისაწვდომი მაჩვენებლებით.

კომპანია გაუფასურებას დეტალური ბიუჯეტებისა და ფინანსური პროგნოზების საფუძველზე გამოითვლის. ასეთი ბიუჯეტები და ფინანსური პროგნოზები ჩვეულებრივ ცამეტწლიან პერიოდს მოიცავს. გრძელვადიანი ზრდის ტემპი გამოითვლება და გამოიყენება ცამეტი წლის შემდგომი ფულადი ნაკადების პროგნოზირებისთვის.

უწყვეტი საქმიანობის გაუფასურების ზარალი აღიარებულია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ხარჯების კატეგორიებში გაუფასურებული აქტივის ფუნქციის შესაბამისად, გარდა მანამდე გადაფასებული ქონებისა, რომლის გადაფასებაც აისახა სხვა სრულ შემოსავალში. ასეთ შემთხვევაში გაუფასურების აღიარებაც სხვა სრულ შემოსავალში მოხდება ნებისმიერი მანამდე მომხდარი გადაფასების თანხამდე.

(მ) სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით.

მასალები, სათადარიგო ნაწილები და სხვა მოხმარების საგნები ფასდება შესყიდვის ხარჯით და შეიცავს ტრანსპორტირებისა და ჩატვირთვა-გადმოტვირთვის ხარჯებს.

წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება გამოითვლება, როგორც ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში სავარაუდო გასაყიდ ფასს გამოკლებული დასრულების და რეალიზაციის ხარჯი. სასაქონლო-მატერიალური მარაგები ხარჯებად ტარდება „პირველი შემოსული პირველი გადის“ მეთოდით.

(ნ) ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები შედგება ბანკში და სალაროში ნაღდი ფულის ნაშთისგან. ნაღდი ფული ბანკში გულისხმობს პროცენტთან მიმდინარე ანგარიშებს.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

2.2 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ო) ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას აქვს მიმდინარე (იურიდიული ან კონსტრუქციული) ვალდებულებები წარსულში მომხდარი მოვლენების გამო, ვალდებულებების შესასრულებლად მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება და ვალდებულებების მოცულობის მეტ-ნაკლები სიზუსტით შეფასება არის შესაძლებელი. ანარიცხებთან დაკავშირებული ხარჯები წარმოდგენილია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ნებისმიერი ანაზღაურების გამოკლებით.

2.3 ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში და განმარტებით შენიშვნებში

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და მათი ინტერპრეტაცია

მიღებული სააღრიცხვო პოლიტიკა შეესაბამება წინა ფინანსური წლის პოლიტიკას გარდა შემდეგი ახალი და შეცვლილი ფასს და ფაისკ ინტერპრეტაციებისა, რომლებიც 2017 წლის 1 იანვრიდან შევიდა ძალაში:

- ▶ ცვლილებები ბასს 7-ში „ფულადი ნაკადების ანგარიშგება“: განმარტებითი შენიშვნების ინიციატივა;
- ▶ ცვლილებები ბასს (IAS) 12-ში „მოგებიდან გადასახადები: გადავადებული საგადასახადო აქტივების აღიარება არარეალიზებულ ზარალთან მიმართებით“;
- ▶ ცვლილებები ფასს (IFRS) 12-ში „სხვა საწარმოში მონაწილეობის განმარტებითი შენიშვნები: ფასს 12-ში განმარტებითი შენიშვნების მოთხოვნების განმარტება“.

ამ ახალი და შეცვლილი სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღებას არსებითი გავლენა არ მოუხდენია კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობასა თუ შედეგებზე.

2.4 სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ძალაში ჯერ არ შესულა

სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღის მდგომარეობით ჯერ ძალაში არ შესულა, მოცემულია ქვემოთ. კომპანია ამ სტანდარტების მიღებას შეძლებისდაგვარად აპირებს მათი ძალაში შესვლისთანავე.

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

2.4 სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ძალაში ჯერ არ შესულა (გაგრძელება)

ფასს (IFRS) 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“

2014 წლის ივლისში, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭომ (ბასსს) გამოსცა ფასს 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ ბოლო ვერსია, რომელიც ანაცვლებს ბასსს 39-ს „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“ და ფასს 9-ის ყველა წინა ვერსიას. ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტების პროექტის ბუღალტრული აღრიცხვის სამივე ასპექტს აერთიანებს: კლასიფიკაცია და შეფასება, გაუფასურება და ჰეჯირების აღრიცხვა. ფასს 9 ძალაშია 2018 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, ამასთან დაშვებულია უფრო ადრე გამოყენებაც. გარდა ჰეჯირების აღრიცხვისა, სავალდებულოა რეტროსპექტული გამოყენება, მაგრამ შედარებადი ინფორმაციის წარმოდგენა სავალდებულო არ არის. ჰეჯირების აღრიცხვის შემთხვევაში, მოთხოვნები, როგორც წესი, პერსპექტიულად გამოიყენება, გარკვეული იშვიათი გამონაკლისებით.

კომპანია აპირებს ახალი სტანდარტის მიღებას მისი ძალაში შესვლის სავალდებულო თარიღისთვის და არ გადაიანგარიშებს შედარებად ინფორმაციას. ზოგადად, კომპანია არ ელის, რომ ფასს 9-ის მიღების შემდეგ მას მნიშვნელოვანი გავლენა ექნება კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ინდივიდუალურ ანგარიშგებაზე და საკუთარ კაპიტალზე.

(ა) კლასიფიკაცია და შეფასება

ფასს 9-ის მიღება იმოქმედებს კომპანიის ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციასა და შეფასებაზე, მაგრამ გავლენას არ იქონიებს კომპანიის ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციასა და შეფასებაზე. სავაჭრო დებიტორულ ანგარიშებს კომპანია ფლობს იმისათვის, რომ მიიღოს ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული ფულადი სახსრები და მოსალოდნელია, რომ დებიტორული ანგარიშები წარმოშობს მხოლოდ ძირითადი თანხის დაფარვასთან დაკავშირებულ ფულად ნაკადებს. ამრიგად, კომპანია მოელოს, რომ ეს აქტივები ფასს 9-ის მიხედვითაც ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება. კომპანიამ გააანალიზა ამ ინსტრუმენტებისთვის დამახასიათებელი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები და დაასკვნა, რომ ისინი აკმაყოფილებს ფასს 9-ის მიხედვით ამორტიზებული ღირებულებით შეფასების კრიტერიუმებს. ამიტომ ამ ინსტრუმენტების ხელახლა კლასიფიკაცია სავალდებულო არ არის.

(ბ) გაუფასურება

ფასს 9-ის მიხედვით, კომპანიას ევალება მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების აღრიცხვა თავის ყველა სავალო ფასიან ქაღალდზე, სესხსა და სავაჭრო დებიტორულ ანგარიშზე, 12 თვიანი პერიოდისთვის ან მათი მთლიანი ვადისთვის. კომპანია გამოიყენებს გამარტივებულ მიდგომას და აღრიცხავს ყველა სავაჭრო დებიტორულ ანგარიშზე მოსალოდნელ ზარალს მათი მთლიანი ვადის განმავლობაში. კომპანია არ მოელოს მნიშვნელოვან გავლენას თავის კაპიტალზე. მისი სესხები და მისაღები ანგარიშები არ არის უზრუნველყოფილი, მაგრამ გავლენის მასშტაბის დასადგენად იგი ჩაატარებს დამატებით დეტალურ ანალიზს, რომელიც გაითვალისწინებს ყველა გონივრულ და დამხმარე ინფორმაციას, საპროგნოზო ელემენტების ჩათვლით.

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

2.4 სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ძალაში ჯერ არ შესულა (გაგრძელება)

(გ) ჰეჯირების აღრიცხვა

კომპანიას ამ ეტაპზე არ აქვს ჰეჯირების ურთიერთობა, ამიტომ იგი არ მოელის, რომ ფასს 9-ის გამოყენება მასზე რამე გავლენას მოახდენს.

ფასს (IFRS) 15 „შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან“

ფასს 15 გამოიცა 2014 წლის მაისში და განსაზღვრავს ხუთეტაპიან მოდელს, რომელიც გამოიყენება კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან მიღებული შემოსავლების ასახვისთვის. ფასს 15-ის მიხედვით, შემოსავლების აღიარება მოხდება იმ ანაზღაურების ოდენობით, რომელსაც საწარმო მოელის კლიენტისთვის საქონლის ან მომსახურების მიწოდების სანაცვლოდ.

შემოსავლების ახალი სტანდარტი ჩაანაცვლებს ფასს-ის მიხედვით შემოსავლების აღიარების ყველა არსებულ წესს. სრული რეტროსპექტული გამოყენება ან მოდიფიცირებული რეტროსპექტული გამოყენება სავალდებულოა 2018 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. დასაშვებია უფრო ადრე გამოყენებაც. კომპანია აპირებს ახალი სტანდარტის მიღებას მისი ძალაში შესვლის თარიღისთვის სრული რეტროსპექტული მეთოდის გამოყენებით. 2017 წლის განმავლობაში კომპანიამ ჩაატარა ფასს 15-ის დეტალური ანალიზი, რომლის შედეგადაც, კომპანიის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე მნიშვნელოვანი გავლენა არ გამოვლენილა.

კომპანიის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს მშრალი ტვირთის ტრანზიტული გადაზიდვა და სანავსადგურო მომსახურება, მათ შორის დასაწყობება, ბუქსირება, რეიდზე დგომა, მომსახურების მონიტორინგი და ა. შ. თითოეულ კლიენტთან ფორმდება ერთი ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულება, რომელშიც ცალ-ცალკე მიეთითება ტარიფები კომპანიის მიერ გაწეული თითოეული ტიპის მომსახურებისთვის.

(ა) მომსახურების გაწევა

მშრალი ტვირთის ტრანზიტული გადაზიდვითა და სანავსადგურო მომსახურებით მიღებული შემოსავლის აღიარება ხდება მომსახურების გაწევის დაწყების შემდეგ დროის გარკვეულ მომენტში, რეალურად გაწეული მომსახურების მოცულობის საფუძველზე შესაბამისი სახელშეკრულებო ტარიფის გამოყენებით. ფასს 15-ის მიღება სავარაუდოდ გავლენას არ მოახდენს კომპანიის მიერ შემოსავლების აღიარების პრინციპებზე.

(ბ) წარდგენისა და განმარტებითი შენიშვნების მოთხოვნები

ფასს 15-ში უფრო დეტალურად არის ასახული წარდგენისა და განმარტებითი შენიშვნების მოთხოვნები, ვიდრე ახლანდელ ფასს-ში. წარდგენის მოთხოვნები საგრძნობლად განსხვავდება არსებული პრაქტიკისგან, თუმცა, კომპანიის მიერ მიღებული შემოსავლის სპეციფიკური ხასიათის გამო, კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაში განმარტებითი შენიშვნების მოცულობის მნიშვნელოვანი ზრდა მოსალოდნელი არ არის.

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

2.4 სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

ფასს (IFRS) 16 „იჯარა“

ფასს (IFRS) 16 გამოიცა 2016 წლის იანვარში და ანაცვლებს ბასს (IAS) 17-ს „იჯარა“, ფასს (IFRIC) 4-ს „როგორ განესაზღვროთ, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას“, იმკ (SIC) 15-ს „საოპერაციო იჯარა – სტიმულირება“ და იმკ (SIC) 27-ს „გარიგებების შინაარსის შეფასება, რომელიც შეიცავს იჯარის სამართლებრივ ფორმას“. ფასს (IFRS) 16-ში მოცემულია იჯარის აღიარების, შეფასების, წარდგენისა და განმარტებითი შენიშვნების პრინციპები და მოიჯარისგან მოითხოვს ყველა იჯარის აღრიცხვას საბალანსო უწყისზე ბასს (IAS) 17-ის მიხედვით, ფინანსური იჯარის აღრიცხვის ანალოგიურად. სტანდარტი ითვალისწინებს აღიარების ორ გამონაკლისს მოიჯარეებისთვის – „დაბალი ღირებულები მქონე“ აქტივების (მაგ. პერსონალური კომპიუტერები) იჯარა და მოკლევადიანი იჯარა (ე. ი. იჯარა 12-თვიანი ან ნაკლები ვადით). საიჯარო ხელშეკრულების ძალაში შესვლის თარიღისთვის, მოიჯარე აღიარებს ვალდებულებას საიჯარო გადასახადის გადახდის თაობაზე (ე. ი. საიჯარო ვალდებულება) და აქტივს, რომელიც წარმოადგენს უფლებას შესაბამისი აქტივის გამოყენებაზე იჯარის ვადის განმავლობაში (ე. ი. აქტივის გამოყენების უფლება). მოიჯარეები ვალდებულები არიან ცალკე აღიარონ საიჯარო ვალდებულების საპროცენტო ხარჯი და აქტივის გამოყენების უფლების საამორტიზაციო ხარჯი.

მოიჯარე ასევე ვალდებულია გარკვეული მოვლენების დადგომის შემთხვევაში (მაგ. იჯარის ვადის შეცვლა, სამომავლო საიჯარო გადასახადებში ცვლილება მათი განსაზღვრისთვის გამოყენებული ინდექსის ან განაკვეთის ცვლილების გამო) ხელახლა შეაფასოს საიჯარო ვალდებულება. მოიჯარე ზოგადად საიჯარო ვალდებულების ხელახლა შეფასების თანხას აღიარებს, როგორც აქტივის გამოყენების უფლების კორექტირებას.

მეიჯარის აღრიცხვა ფასს 16-ის მიხედვით არსებითად არ განსხვავდება ბასს 17-ის თანახმად არსებული პრაქტიკისგან. მეიჯარე გააგრძელებს ყველა იჯარის კლასიფიცირებას იმავე პრინციპით, როგორითაც ბასს 17-ის მიხედვით და გამოიყენებს ორი ტიპის იჯარას: საოპერაციოს და ფინანსურს.

ფასს 16-ით როგორც მოიჯარეებს, ისე მეიჯარეებს ავალდებულებს უფრო დეტალური განმარტებითი შენიშვნების წარმოდგენას, ვიდრე ეს ბასს 17-ის თანახმად ხდებოდა.

ფასს 16 ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ნებადართულია ნაადრევი გამოყენება, თუმცა საწარმოს მიერ ფასს 15-ის გამოყენებაზე ადრე არა. მოიჯარემ შეიძლება გადაწყვიტოს სტანდარტის გამოყენება მთლიანად რეტროსპექტული ან მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომით. სტანდარტის გარდამავალი დებულებები გარკვეულ შედავათებს ითვალისწინებს. კომპანია განაგრძობს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ფასს 16-ის პოტენციური გავლენის შეფასებას.

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

2.4 სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

ყოველწლიური გაუმჯობესებები 2014-2016 წ.წ. ციკლი (გამოშვებული 2016 წლის დეკემბერში)

ფაისკ (IFRIC) ინტერპრეტაცია 22 „უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები და წინასწარი გადახდა“

ინტერპრეტაციის თანახმად, წინასწარ გადახდასთან დაკავშირებული არაფულადი აქტივის ან არაფულადი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტისას შესაბამისი აქტივის, ხარჯის ან შემოსავლის (ან მისი ნაწილის) თავდაპირველი აღიარების დროს გამოყენებული სპოტ სავალუტო კურსის განსაზღვრისას ოპერაციის თარიღად ჩაითვლება ის თარიღი, რომლითაც საწარმო თავდაპირველად აღიარებს წინასწარი გადახდით მიღებულ არაფულად აქტივს ან არაფულად ვალდებულებას. თანხის არაერთი წინასწარი გადახდის ან მიღების შემთხვევაში, საწარმომ თანხის თითოეული წინასწარი გადახდისთვის ან მიღებისთვის ცალკე უნდა განსაზღვროს ოპერაციის თარიღი. საწარმოებმა ეს ცვლილებები მთლიანად რეტროსპექტულად უნდა გამოიყენონ.

ან საწარმოს შეუძლია ინტერპრეტაცია პერსპექტიულად გამოიყენოს ყველა აქტივისთვის, ხარჯისა და შემოსავლისთვის, რომლებიც აღიარებულია:

- (i) იმ საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისიდან, რომელშიც საწარმო პირველად იყენებს ინტერპრეტაციას; ან
- (ii) წინა საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისიდან, რომელიც წარმოდგენილია შედარებადი ინფორმაციის სახით იმ საანგარიშგებო პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებებში, რომელშიც საწარმო პირველად იყენებს ინტერპრეტაციას.

ინტერპრეტაცია ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ინტერპრეტაციის ნაადრევი გამოყენება ნებადართულია და უნდა მოხდეს მისი გაცხადება. თუმცა, ვინაიდან კომპანიის არსებული პრაქტიკა შეესაბამება ინტერპრეტაციას, კომპანია არ მოელის, რომ ის რამე გავლენას მოახდენს თავის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ქვემოთ მოცემულია სხვა ცვლილებები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა, და რომლებიც კომპანიაზე არ ვრცელდება:

- ▶ ცვლილებები ფასს (IFRS) 10-სა და ბასს (IAS) 28-ში „*აქტივების გაყიდვა ან კაპიტალში შეტანა ინვესტორსა და მის მეკავშირე ან ერთობლივ საწარმოს შორის*“;
- ▶ ფასს (IFRS) 2 „*წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდის კლასიფიკაცია და შეფასება*“ – ცვლილებები ფასს 2-ში;
- ▶ ფასს (IFRS) 17 „*სადაზღვევო ხელშეკრულებები*“;
- ▶ „*საინვესტიციო ქონების გადაცემა*“ – ცვლილებები ბასს (IAS) 40-ში;
- ▶ ფასს (IFRS) 1 *ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება – „მოკლევადიანი გამოწვევების გაუმჯობესება მათთვის, ვინც ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებს პირველად იყენებს“* (ყოველწლიური გაუმჯობესებები 2014-2016 წ.წ. ციკლი (გამოშვებული 2016 წლის დეკემბერში));

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

2.4 სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

- ▶ ბასს (IAS) 28 „ინვესტიციები მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში“ – განმარტება, რომ ინვესტიციის ობიექტების სამართლიანი ღირებულებით შეფასება მოგებაში ან ზარალში ასახვით თითოეული ინვესტიციის შემთხვევაში ინდივიდუალურად უნდა მოხდეს;
- ▶ ფასს 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ გამოყენება ფასს 4-თან ერთად „სადაზღვევო კონტრაქტები“ – ცვლილებები ფასს 4-ში;
- ▶ ფაისკ (IFRIC) 23-ის ინტერპრეტაცია „მოგების გადასახადით დაბეგვრასთან დაკავშირებული გაურკვევლობა“.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობის მხრიდან მოითხოვს გარკვეულ გადაწყვეტილებებს, შეფასებებსა და დაშვებებს, რაც გავლენას ახდენს ანგარიშგებაში წარმოდგენილი შემოსავლის, ხარჯების, აქტივებისა და ვალდებულებების ოდენობაზე და ასევე პირობითი ვალდებულებების გაცხადებაზე. ამ დაშვებებისა და შეფასებების სუბიექტური ხასიათის გამო შეიძლება მნიშვნელოვანი კორექტირებების შეტანა გახდეს საჭირო მომავალი პერიოდების აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში.

მოსაზრებები

ქვემოთ წარმოდგენილია კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარების პროცესში ხელმძღვანელობის მიერ გამოთქმული მოსაზრებები, რომლებიც ყველაზე მეტად მოქმედებს ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე:

ფინანსური იჯარა – კომპანია, როგორც მეიჯარე

კომპანიას მშობელ კომპანიასთან გაფორმებული აქვს საიჯარო ხელშეკრულებები 1-ელ, მე-2, მე-3 ნავმისადგომებსა და სარეიდო სადგომზე. კომპანიამ ამ ხელშეკრულებების პირობების შეფასების შედეგად დაასკვნა, რომ იგი გადასცემს ამ ქონების საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა მნიშვნელოვან რისკსა და სარგებელს მოიჯარეს და აღნიშნულ კონტრაქტებს ფინანსური იჯარის სახით აღრიცხავს (21-ე შენიშვნა).

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

მოსაზრებები (გაგრძელება)

კომპანიას კიდევ ერთი საიჯარო ხელშეკრულება აქვს დადებული შპს „ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალთან“ მე-4, მე-5, მე-6 ნავმისადგომების, საბორნე ტერმინალის, გარკვეული მანქანა-დანადგარებისა და აღჭურვილობის, ასევე 13.6 ჰექტარი მიწის ნაკვეთის იჯარით გადაცემაზე. საიჯარო შეთანხმება 2007 წლის აპრილში გაფორმდა 48 წლიანი ვადით, რომელიც 2055 წლის 30 ივნისს იწურება. კომპანიამ ამ შეთანხმებების პირობების შეფასების შედეგად დაადგინა, რომ მას მოიჯარისთვის გადაცემული აქვს ამ ქონების საკუთრებასთან დაკავშირებული ყველა მნიშვნელოვანი რისკი და სარგებელი, გარდა მიწის ნაკვეთისა. შესაბამისად, კომპანიამ საიჯარო გადასახდელები გადაანაწილა ფინანსურ და საოპერაციო იჯარების ელემენტებს შორის, თითოეული ელემენტის იჯარის უფლებით ფლობის სამართლიანი ღირებულებების პროპორციულად (21-ე შენიშვნა).

იჯარების კლასიფიკაციასთან დაკავშირებული განსჯა გავლენას ახდენს მათი აღრიცხვაზე და შეიძლება ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე არსებითად იმოქმედოს.

შეფასებები და დაშვებები

მომავალთან დაკავშირებით გაკეთებული ძირითადი დაშვებები და შეფასებები და ასევე სხვა განუსაზღვრელობები საანგარიშო თარიღისათვის, რომელთა გამოც მომავალ ფინანსურ წელს შეიძლება საჭირო გახდეს მნიშვნელოვანი კორექტირების შეტანა აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში, აღწერილია ქვემოთ. კომპანიამ თავისი დაშვებებისა და შეფასებების საფუძვლად გამოიყენა ის ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომი იყო ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს. თუმცა არსებული გარემოებები და დაშვებები მომავალ მოვლენებთან დაკავშირებით შეიძლება შეიცვალოს ბაზარზე ან გარემოებებში ისეთი ცვლილებების გამო, რომლებიც არ ექვემდებარება კომპანიის კონტროლს. ასეთი ცვლილებები დაშვებებში აისახება მათი დადგომისთანავე.

ძირითადი საშუალებების გაუფასურება

შემოწმდა კომპანიის ძირითადი საშუალებების გაუფასურება 2017 წლის 31 ივლისის მდგომარეობით. გაუფასურების შემოწმებაში გამოყენებული მნიშვნელოვანი შეფასებები წარმოდგენილია მე-11 შენიშვნაში.

დებიტორული დავალიანების რეზერვი

კომპანია ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის აფასებს, არსებობს თუ არა ფინანსური აქტივის გაუფასურების ობიექტური ნიშნები. ასეთი ობიექტური მტკიცებულების არსებობის შემთხვევაში, აქტივის საბალანსო ღირებულება მცირდება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის მეშვეობით და დანაკარგის თანხა აისახება მიმდინარე პერიოდის ხარჯებში.

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

ხელმძღვანელობის შეფასებით 2,401,065 ლარის (2016 წ.: 533,825 ლარი) ოდენობის უიმედო თანხების რეზერვი ყველაზე მეტი სიზუსტით ასახავს სავაჭრო დებიტორული ანგარიშების გაუფასურებით გამოწვეულ შესაძლო დანაკარგებს (მე-14 შენიშვნა).

დარიცხული გადასახადის ანარიცხები

2015 წლის 4 დეკემბერს კომპანიამ მიიღო საგადასახადო შემოწმების აქტის პროექტი, რომლითაც საქართველოს შემოსავლების სამსახურის მიერ გათვალისწინებული იყო 7,284,431 ლარის ოდენობის დამატებითი გადასახადები და ჯარიმა 2010-2014 წლებისთვის. ამ შეფასებასთან დაკავშირებით შესაძლო ეკონომიკური გადინების მაქსიმალური სიზუსტით ვარაუდის შედეგად კომპანიამ 1,340,392 ლარი დარიცხა (მე-19 შენიშვნა).

4. ფუნქციონირებადი საწარმო

კომპანიის წმინდა მიმდინარე ვალდებულებები 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 4,470,196 ლარს შეადგენდა. მიმდინარე ვალდებულებების ძირითად კომპონენტებს წარმოადგენს სავაჭრო კრედიტორული დავალიანებები 3,741,820 ლარის ოდენობით და მშობელი კომპანიისთვის გადასახდელი დივიდენდი 4,108,884 ლარის ოდენობით, ასევე დაკავშირებული მხარის „პეტროტრანს ლიმიტედისთვის“ გადასახდელი პროცენტიან სესხებსა და გადასახდელ ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტი 280,735 ლარის ოდენობით. 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის წმინდა მიმდინარე პოზიცია მესამე მხარეების მიმართ დადებითი იყო და შეადგენდა 74,583 ლარს.

ხელმძღვანელობამ მოიპოვა მშობელი კომპანიის მიერ 2018 წლის 28 თებერვალსა და 14 მარტს ხელმოწერილი წერილები, სადაც მშობელი კომპანია ადასტურებს, რომ არ მოითხოვს სავაჭრო კრედიტორული დავალიანების და/ან გადასახდელი დივიდენდის დაფარვას, თუ აღნიშნულით ზიანი მიაღება კომპანიას. ამასთან, გაფორმდა ხელშეკრულება კომპანიასა და „პეტროტრანს ლიმიტედს“ შორის, რომლის თანახმადაც გადასახდელი საპროცენტო დავალიანება გაიქვითება დაკავშირებული მხარისგან მისაღებ თანხებთან. ამ სუბორდინირებული ვალდებულებების მთლიანი ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 8,131,439 ლარს შეადგენდა.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია იმ დაშვების საფუძველზე, რომ კომპანია მომავალშიც დარჩება ფუნქციონირებად საწარმოდ და მოახდენს თავისი აქტივების რეალიზაციასა და ვალდებულებების დაფარვას ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში. მომზადების საფუძველი ახდენს დაშვებას, რომ საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმო და მშობელი კომპანია არ მოითხოვს მიმდინარე ვალდებულებების გადახდას, მინიმუმ, 2019 წლის 31 მარტამდე თუ ეს კომპანიას ზიანს მიაყენებს.

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

5. შემოსავალი

	2017	2016
	ლარი	ლარი
სანავსადგურო მოსაკრებელი და მომსახურების ღირებულება (ა)	24,473,149	24,749,986
მშრალი ტვირთების ტერმინალი (ბ)	12,700,412	14,936,101
შემოსავალი იჯარიდან (21.2 შენიშვნა)	2,925,123	3,047,867
ტვირთის შენახვა და ჯარიმები	15,054	160,889
სამგზავრო ტერმინალი	10,777	20,743
სხვა შემოსავალი	368,521	327,704
	40,493,036	43,243,290

- (ა) სანავსადგურო მოსაკრებელი და მომსახურების ღირებულება მოიცავს შემოსავალს გემებისთვის გაწეული მომსახურებიდან. ისინი მოიცავს შემდეგს: ნავსადგურში შემოსვლის მოსაკრებელი, ნავმისადგომის მოსაკრებელი, სარეიდო სადგომის მოსაკრებელი, ბუქსირით მომსახურების, სანიტარული მომსახურების, წყლით მომარაგების და სხვ. ღირებულება.
- (ბ) ტერმინალი განკუთვნილია სამოცი ათას ტონამდე წონის ტვირთამწეობის გემებიდან მშრალი ტვირთის გადმოტვირთვისთვის. ტერმინალი სპეციალიზებულია ნაყარი და გენერალური ტვირთების დამუშავებაზე. დატვირთვა-გადმოტვირთვითი სამუშაოები ხორციელდება პორტალური ამწეების მეშვეობით.

6. გაყიდული საქონლის თვითღირებულება

	2017	2016
	ლარი	ლარი
დაქირავებულ მომუშავეთა გასამრჯელოები	11,982,224	10,844,889
ცვეთა (მე-11 შენიშვნა)	6,041,763	6,049,481
იჯარის ხარჯი (21.1 შენიშვნა)	3,534,784	2,280,226
შეკეთება და ტექნიკური მომსახურება	2,399,984	1,159,553
მასალები	2,347,369	2,355,835
ქონებისა და მიწის გადასახადი	1,257,098	1,156,164
საწვავის ხარჯი	1,022,196	896,520
დაცვა-უსაფრთხოება	822,041	840,060
დაზღვევა	668,724	604,786
ელექტროენერგიის ხარჯი	428,676	396,470
უიმედო დავალიანების ხარჯი (მე-14 შენიშვნა)	–	350,108
სხვა	331,666	322,714
	30,836,525	27,256,806

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

7. ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები

	2017	2016
	ლარი	ლარი
დაქირავებულ მომუშავეთა გასამრჯელოები	4,360,613	4,278,195
უიმედო დავალიანების ხარჯი (მე-14 შენიშვნა)	1,885,143	–
პროფესიული მომსახურება	349,098	497,085
პროგრამული მხარდაჭერა	210,773	196,735
მგზავრობის ხარჯები	101,841	209,486
კომუნალური ხარჯები	72,745	74,540
დაზღვევა	45,706	40,156
საკომუნიკაციო ხარჯები	30,468	37,213
ცვეთა (მე-11 შენიშვნა)	6,847	2,809
სხვა	507,337	236,317
	7,570,571	5,572,536

8. ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლები და გაწეული დანახარჯები

	2017	2016
	ლარი	ლარი
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი		
გადასახდელი დივიდენდის რესტრუქტურის შედეგად მიღებული შემოსულობა	754,696	–
საპროცენტო შემოსავალი ფინანსური იჯარიდან (21.3 შენიშვნა)	462,390	442,651
საპროცენტო შემოსავალი საბანკო ანაბარზე	67,372	181,819
დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხებიდან საპროცენტო შემოსავალი (მე-20 შენიშვნა)	–	337,430
	1,284,458	961,900
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები		
დაკავშირებული მხარეებისგან მიღებული სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშების საპროცენტო ხარჯი (მე-20 შენიშვნა)	268,587	1,175
	268,587	1,175

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

9. სხვა არასაოპერაციო შემოსავალი და ხარჯები

9.1 სხვა არასაოპერაციო შემოსავალი

	2017	2016
	ლარი	ლარი
მაზუთის გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	8,926,152	–
დიზელის საწვავის გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	5,784,603	–
საგადასახადო ხარჯების ანაზღაურებიდან მიღებული შემოსავალი (ბ)	311,331	1,967,792
ძირითადი საშუალებების გასვლიდან მიღებული შემოსულობა	–	28,604
სხვა	143,155	276,061
	15,165,241	2,272,457

9.2 სხვა არასაოპერაციო ხარჯები

	2017	2016
	ლარი	ლარი
გაყიდული მაზუთის თვითღირებულება	8,414,919	–
გაყიდული დიზელის საწვავის თვითღირებულება	5,783,114	–
საგადასახადო ხარჯები (ბ)	338,055	1,982,407
ძირითადი საშუალებების ჩამოწერასთან დაკავშირებული დანაკარგები	68,107	–
ქველმოქმედებაზე გაწეული ხარჯები	90,017	394,485
საგადასახადო შემოწმების შედეგად დარიცხული ანარიცხები (მე-19 შენიშვნა)	–	1,194,028
საიჯარო ქონების გაუმჯობესების ხარჯი	–	327,550
სხვა დანაკარგები	197,984	326,439
	14,892,196	4,224,909

- (ა) გაწეული და ანაზღაურებული საგადასახადო ხარჯები წარმოადგენს საგადასახადო ორგანოებისთვის მესამე მხარის – ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალის სახელით გადახდილ ქონების გადასახადებს, რომელიც შემდეგ კომპანიას აუნაზღაურდა.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

10. მოგების გადასახადი

2016 წლის ივნისში საქართველოს საგადასახადო კანონში ცვლილებები შევიდა მოგების გადასახადთან დაკავშირებით. ცვლილებები ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 იანვრიდან და გავრცელდა საქართველოში მოქმედ ყველა კომპანიაზე, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, რომლებისთვისაც ძალაში შესვლის თარიღი 2019 წლის 1 იანვრით განისაზღვრა. ახალი ნორმატიული აქტების თანახმად, მოგების გადასახადით იბეგრება დივიდენდების სახით იმ აქციონერებზე განაწილებული მოგება, რომლებიც არიან ფიზიკური პირები ან არარეზიდენტები საქართველოში, და არა მიღებული მოგება. დივიდენდების განაწილებაზე გადასახდელი გადასახადის ოდენობა გამოითვლება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. 2017 წლიდან საქართველოს რეზიდენტ კომპანიებს შორის დივიდენდების განაწილება არ იბეგრება მოგების გადასახადით. თუმცა, საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 103-ე ნაწილის თანახმად, 2008-2016 წლებში მიღებული და 2017 წლის 1 იანვრისთვის გაუნაწილებელი მოგების განაწილება რეზიდენტი კომპანიისთვის ასევე ითვლება მოგების განაწილებად და, შესაბამისად, იბეგრება. კომპანიებს უფლება აქვთ, ჩაითვალოს 2008-2016 წლებში მიღებული მოგებიდან განაწილებულ დივიდენდებთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ვალდებულება, არსებული ნორმატიული აქტების მიხედვით შესაბამისი პერიოდისთვის გადახდილი მოგების გადასახადის ოდენობით. ცვლილებების ამოქმედების შემდეგ, 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიამ მთლიანად შემოაბრუნა თავისი გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები ბასს 12-ის „მოგებიდან გადასახადები“ შესაბამისად, რათა გადავადებული გადასახადები შეაფასოს 0%-იანი საგადასახადო განაკვეთით, რომელიც მოქმედებს გაუნაწილებელ მოგებაზე 2017 წლის 1 იანვრიდან. 2016 წლის განმავლობაში კომპანიამ დივიდენდების სახით გაანაწილა 2016 წლამდე მიღებული მოგება. 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, გადასახდელი დივიდენდი 10,500,000 ლარს შეადგენდა. 2017 წელს კომპანიამ აღიარა განაწილებულ მოგებაზე (დივიდენდებზე) დარიცხული მოგების გადასახადი 333,826 ლარის ოდენობით სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. 2016 წელს კომპანიამ აღიარა გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების შემობრუნების შედეგად მიღებული 5,719,003 ლარის მოგების გადასახადის სარგებელი მოგებაში ან ზარალში და 10,947,248 ლარის სარგებელი სხვა სრულ შემოსავალში (იმდენად, რამდენადაც ის უკავშირდებოდა სხვა სრულ შემოსავალში მანამდე აღიარებულ მუხლებს).

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

10. მოგების გადასახადი (გაგრძელება)

2017 წლისა და 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის მოგების გადასახადის ხარჯის ძირითადი კომპონენტები იყო:

	2017 ლარი	2016 ლარი
წლის მოგებაზე დარიცხული მოგების გადასახადი		
დროებითი სხვაობების წარმოქმნასა და გაუქმებასთან დაკავშირებული გადავადებული საგადასახადო სარგებელი (ა)	–	(5,719,003)
მიმდინარე მოგების გადასახადის გადაფასება წინა პერიოდებისთვის	20,405	–
მიმდინარე მოგების გადასახადის ხარჯი	333,826	2,342,452
წლის მოგებაზე დარიცხული მოგების გადასახადის ხარჯი/(სარგებელი), სულ	354,231	(3,376,551)
სხვა სრულ შემოსავალზე დარიცხული მოგების გადასახადის სარგებელი		
ძირითადი საშუალებების გადაფასება (ა)	–	(10,947,248)
სხვა სრულ შემოსავალზე დარიცხული მოგების გადასახადის სარგებელი, სულ	–	(10,947,248)

მოგების გადასახადის ეფექტური განაკვეთი განსხვავდება კანონმდებლობით გათვალისწინებული მოგების გადასახადის განაკვეთისგან. ქვემოთ შეჯერებულია გადასახადის ხარჯი/(სარგებელი) კანონმდებლობით გათვალისწინებული განაკვეთების მიხედვით:

	2017 ლარი	2016 ლარი
წმინდა დივიდენდები/დასაბეგრი მოგება	10,500,000	11,069,430
კანონმდებლობით გათვალისწინებული გადასახადის განაკვეთი	15/85	15%
თეორიული მოგების გადასახადის ხარჯი კანონმდებლობით		
გათვალისწინებული გადასახადის განაკვეთით	1,852,941	1,660,415
2008-2016 წლებში გადახდილ მოგების გადასახადთან გაქვითვა	(1,519,115)	–
მიმდინარე მოგების გადასახადის გადაფასება წინა პერიოდებისთვის	20,405	–
საგადასახადო კანონმდებლობაში შესული ცვლილების ეფექტი	–	(5,476,853)
საპროცენტო შემოსავალი რეზიდენტი ბანკებიდან	–	(27,273)
საგადასახადო შემოწმების შედეგად დარიცხული ანარიცხები	–	179,104
სხვა გამოუქვითავი ხარჯები	–	288,056
მოგების გადასახადის ხარჯი/(სარგებელი)	354,231	(3,376,551)

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

11. ძირითადი საშუალებები

	მიწა	მიწის გაუმჯობესება	შენობები და ნაგებობები	გემები	ელექტრო აღჭურვილობა	ავტო ავტო	მშენებლობა დაუმთავრებელი	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება								
2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	45,413,749	1,508,080	51,528,873	18,031,572	32,639,042	777,611	1,409,744	151,308,671
შემოსვლები	–	–	–	–	–	–	11,558,290	11,558,290
დაუმთავრებელი მშენებლობიდან გადატანა	–	–	2,326,395	314,930	1,961,766	–	(4,603,091)	–
გასვლები	–	–	–	–	(87,754)	(28)	–	(87,782)
შიდა გადაცემა (ა)	–	(401,167)	(5,261,164)	(5,218,874)	(6,835,515)	(476,535)	–	(18,193,255)
გადაფასება (გადაფასების რეზერვში ასახვით)	12,855,076	2,310,335	6,600,325	926,724	8,858,057	–	10,729	31,561,246
აღრიცხული გაუფასურების შემოზღუდვა	(50,368)	81,853	218,426	(52,394)	711,571	(1,577)	(8,574)	898,937
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	58,218,457	3,499,101	55,412,855	14,001,958	37,247,167	299,471	8,367,098	177,046,107
შემოსვლები	–	–	–	–	–	–	6,974,717	6,974,717
დაუმთავრებელი მშენებლობიდან გადატანა	–	–	9,935,027	1,260,000	2,602,460	4,381	(13,801,868)	–
გასვლები	–	–	(450)	–	(176,392)	(143)	(6,073)	(183,058)
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	58,218,457	3,499,101	65,347,432	15,261,958	39,673,235	303,709	1,533,874	183,837,766
ცვეთა და გაუფასურება								
2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	–	299,872	3,832,496	3,738,211	5,193,307	352,482	–	13,416,368
ცვეთის დანარიცხი	–	131,269	1,729,407	1,795,755	2,267,390	128,469	–	6,052,290
გასვლები	–	–	–	–	(83,878)	(17)	–	(83,895)
შიდა გადაცემა (ა)	–	(401,167)	(5,261,164)	(5,218,874)	(6,835,515)	(476,535)	–	(18,193,255)
2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	–	29,974	300,739	315,092	541,304	4,399	–	1,191,508
ცვეთის დანარიცხი	–	125,712	1,393,263	1,556,725	2,939,891	33,019	–	6,048,610
გასვლები	–	–	(75)	–	(9,323)	–	–	(9,398)
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	–	155,686	1,693,927	1,871,817	3,471,872	37,418	–	7,230,720
წმინდა საბალანსო ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	58,218,457	3,343,415	63,653,505	13,390,141	36,201,363	266,291	1,533,874	176,607,046
წმინდა საბალანსო ღირებულება 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	58,218,457	3,469,127	55,112,116	13,686,866	36,705,863	295,072	8,367,098	175,854,599

(ა) აღნიშნული შიდა გადაცემა უკავშირდება გადაფასების თარიღისთვის დაგროვილ ცვეთას, რომელიც გაიქცითა გადაფასებული აქტივების საერთო საბალანსო ღირებულებასთან.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

11. ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის ძირითადი საშუალებებზე რეგისტრირებული იყო აკრძალვა შემოსავლების სამსახურის მიერ კომპანიასთან მიმდინარე საგადასახადო დავის შედეგად (21.4 შენიშვნა). კომპანიის ხელმძღვანელობამ დაიქირავა დამოუკიდებელი შემფასებელი არაფინანსური აქტივების 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაუფასურების შესამოწმებლად. კომპანიის აქტივების აღდგენითი ღირებულების გამოთვლასთან ერთად, შემფასებელმა ასევე გაიანგარიშა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოდელი შემოსავლის მეთოდის გამოყენებით. ძირითადი საშუალებების გამოყენების ღირებულება განისაზღვრა, როგორც ბიზნესის ღირებულება, რომელიც დაკორექტირებულია წმინდა საბრუნავი კაპიტალის და არასპეციალიზებული ძირითადი საშუალებების სამართლიანი ღირებულების შესაბამისად. ფულადი ნაკადების პროგნოზი ემყარება უფროსი ხელმძღვანელობის მიერ 2017-2030 წლების პერიოდისთვის დამტკიცებულ ფინანსურ ბიუჯეტებს და საჯაროდ ხელმისაწვდომ მაკროეკონომიკურ ინფორმაციას. დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოდელის გაანგარიშებისას შემფასებელმა ხელმძღვანელობის შემდეგი შეფასებები და დაშვებები გამოიყენა: დისკონტირების განაკვეთი 13.4% და გრძელვადიანი ზრდის განაკვეთი 1.9%. ანალიზის შედეგად აღმოჩნდა, რომ კომპანიის ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულება თითქმის ემთხვევა მათ აღდგენით ღირებულებას, ამიტომ გაუფასურება არ ასახულა ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოდელით მიღებული რიცხვი ყველაზე მგრძნობიარე შემდეგი ამოსავალი მონაცემების მიმართაა:

- ▶ გადაზიდვის მოცულობის 5%-იანი შემცირება იწვევს გამოყენების ღირებულების 11,870,050 ლარით შემცირებას;
- ▶ კაპიტალის საშუალო შეწონილი ღირებულების 0.5%-იანი ზრდა იწვევს გამოყენების ღირებულების 8,237,488 ლარით შემცირებას.

ძირითადი საშუალებები თვითღირებულების მოდელის გამოყენებით რომ შეფასებულიყო, მათი საბალანსო ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის 76,051,801 ლარი იქნებოდა (2016 წ.: 72,587,507 ლარი).

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

12. არამატერიალური აქტივები

	პროგრამული უზრუნველყოფა	ლიცენზიები	უზუფრუქტი მიწაზე	სულ
	ლარი	ლარი	ლარი	ლარი
თვითღირებულება				
2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	92,293	91,092	–	183,385
შემოსვლები	–	88,556	731,488	820,044
2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	92,293	179,648	731,488	1,003,429
შემოსვლები	–	527,846	–	527,846
დაგროვილი ამორტიზაციის ჩამოწერა	(35,018)	–	–	(35,018)
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	57,275	707,494	731,488	1,496,257
ამორტიზაცია და გაუფასურება				
2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	52,120	1,518	–	53,638
ამორტიზაცია	16,307	30,026	13,633	59,966
2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	68,427	31,544	13,633	113,604
ამორტიზაცია	10,252	40,699	23,371	74,322
დაგროვილი ამორტიზაციის ჩამოწერა	(35,018)	–	–	(35,018)
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	43,661	72,243	37,004	152,908
წმინდა საბალანსო ღირებულება				
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	13,614	635,251	694,484	1,343,349
წმინდა საბალანსო ღირებულება				
2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	23,866	148,104	717,855	889,825

2016 წლის განმავლობაში, კომპანიამ გააფორმა უზუფრუქტის ხელშეკრულება სახელმწიფო ქონების ეროვნულ სააგენტოსთან საზღვაო პორტის მიდამოებში 1,182 კვ. მ. ფართის არასასოფლო-სამეურნეო მიწასა და მასზე დამაგრებულ შენობაზე საკუთრების უფლების 39 წლით გადაცემაზე. სანაცვლოდ, კომპანიამ დაფარა საზოგადოებრივ სამუშაოსთან დაკავშირებული გარკვეული ხარჯები 731,488 ლარის ოდენობით.

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

13. სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებში შედიოდა:

	2017	2016
	ლარი	ლარი
ნავთობი და საწვავი	1,057,740	6,421,529
წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებით შეფასებული სათადარიგო ნაწილები	866,650	843,671
სხვა სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	31,356	8,826
	1,955,746	7,274,026

14. სავაჭრო დებიტორული დავალიანება

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებაში შედიოდა:

	2017	2016
	ლარი	ლარი
სავაჭრო დებიტორული ანგარიშები	6,445,626	3,269,019
დებიტორული დავალიანების რეზერვი	(2,401,065)	(533,825)
	4,044,561	2,735,194

სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებას პროცენტი არ ერიცხება და მათი ვადა, როგორც წესი, 30-90 დღეა.

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის 2,401,065 ლარის თავდაპირველი ღირებულების მქონე დებიტორული ანგარიშები იყო ინდივიდუალურად გაუფასურებული და სრულად დარეზერვებული (2016 წ.: 533,825 ლარი).

რეზერვის თანხაში ცვლილების შეჯერება შემდეგნაირად მოხდა:

	ინდივიდუალურად გაუფასურებული ლარი
2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	166,232
დარიცხვა წლის განმავლობაში	350,108
კურსთაშორისი სხვაობიდან მიღებული წმინდა ზარალი	17,485
2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	533,825
დარიცხვა წლის განმავლობაში	1,885,143
კურსთაშორისი სხვაობიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა	(17,903)
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2,401,065

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

14. სავაჭრო დებიტორული დავალიანება (გაგრძელება)

31 დეკემბრის მდგომარეობით, სავაჭრო დებიტორული დავალიანების ანალიზი ხანდაზმულობის ვადების მიხედვით ასეთია:

	სულ	არც	ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული			
		ვადაგადაცილებული, არც გაუფასურებული	<30 დღე	30-90 დღე	90-120 დღე	>120 დღე
2017	4,044,561	3,338,114	545,583	116,434	27,387	17,043
2016	2,735,194	176,665	1,798,760	655,919	8,337	95,513

15. მიმდინარე გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა

31 დეკემბრის მდგომარეობით, წინასწარ გადახდილი გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა მოიცავდა შემდეგს:

	2017	2016
	ლარი	ლარი
ანაზღაურებადი დღე, წმინდა	12,701,976	13,447,492
ქონების გადასახადი	467,074	522,726
	13,169,050	13,970,218

31 დეკემბრის მდგომარეობით, საგადასახადო დავალიანება, მოგების გადასახადის გარდა, მოიცავდა შემდეგს:

	2017	2016
	ლარი	ლარი
დაკავებული გადასახადი	5,880,253	6,166,064
საშემოსავლო გადასახადი	3,171,063	2,725,144
სულ საგადასახადო დავალიანება	41,774	13,147
	9,093,090	8,904,355

16. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

31 დეკემბრის მდგომარეობით ფულადი სახსრები და ფულადი სახსრების ეკვივალენტები მოიცავდა შემდეგს:

	2017	2016
	ლარი	ლარი
ნაღდი ფულის ნაშთი საბანკო ანგარიშებზე	1,359,702	2,147,190
	1,359,702	2,147,190

ნაღდი ფულის ნაშთს ბანკში ერიცხება პროცენტი საბანკო ანაზღაურებაზე შეთანხმებული განაკვეთების შესაბამისად. მიმდინარე ანგარიშებზე პროცენტი ირიცხება მიმდინარე ანგარიშების შესაბამისი განაკვეთებით (ლარი: 6-9%, აშშ დოლარი: 0.25-3%, ევრო: 0.5%).

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

17. საკუთარი კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი

კომპანიის საწესდებო კაპიტალი 2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრისთვის 30,391,470 ლარს შეადგენდა და მას სრულად ფლობს საქართველოს მთავრობა.

ექსკლუზიური მართვის შესახებ გაფორმებული და მოგვიანებით შეცვლილი ხელშეკრულების თანახმად, კომპანიის მართვის ყველა უფლება, ასევე უფლება მთელ მის მოგებაზე 49 წლით აქვს გადაცემული მშობელ კომპანიას და ვადა ეწურება 2055 წელს.

გადაფასების რეზერვი

აქტივების გადაფასების რეზერვი გამოიყენება ძირითადი საშუალებების სამართლიანი ღირებულების ზრდის აღრიცხვისთვის, და ასევე შემცირების აღრიცხვისთვის იმდენად, რამდენადაც ღირებულების შემცირება უკავშირდება ღირებულების ზრდას იმავე აქტივზე, რომელიც მანამდე კაპიტალში იყო აღიარებული. რეზერვის გამოყენება დივიდენდების გადასახდელად არ შეიძლება.

გაუნაწილებელი მოგება

ექსკლუზიური მართვის უფლებების მიხედვით, ამ უფლებების მფლობელს შეუძლია მიიღოს მოგება კომპანიის საქმიანობიდან მხოლოდ ექსკლუზიური მართვის უფლებების მოქმედების ვადის განმავლობაში, ანუ 2006 წლის 22 ივლისიდან 2055 წლის 22 ივლისამდე. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გაუნაწილებელი მოგებიდან 35,938,233 ლარი მიეკუთვნება კომპანიის მიერ 2006 წლის 22 ივლისამდე მიღებულ მოგებას და ამიტომ არ ექვემდებარება დივიდენდების სახით განაწილებას მშობელ კომპანიაზე.

18. სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება

31 დეკემბრის მდგომარეობით, სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება მოიცავდა შემდეგს:

	2017	2016
	ლარი	ლარი
გრძელვადიან აქტივებთან დაკავშირებული დავალიანება	1,229,625	2,021,280
სხვა დავალიანება	5,660,534	548,453
	6,890,159	2,569,733

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

19. ანარიცხები

	გამოუყენებელი შვებულება	გადასახადები (21.4 შენიშვნა)	სულ
2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	131,087	146,364	277,451
დარიცხვა წლის განმავლობაში	56,365	1,194,028	1,250,393
2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	187,452	1,340,392	1,527,844
დარიცხვა წლის განმავლობაში	12,291	–	12,291
შემობრუნება პერიოდის განმავლობაში	(57,735)	–	(57,735)
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	142,008	1,340,392	1,482,400

20. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები

20.1 საოპერაციო საქმიანობასთან დაკავშირებული გარიგებები

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში მოცემულია იმ გარიგებების მთლიანი თანხა, რომლებიც დაკავშირებულ მხარეებთან შესაბამის ფინანსურ წელს განხორციელდა:

დაკავშირებულ მხარეებთან გარიგებები და ნაშთები საოპერაციო საქმიანობაში	შესყიდვები დაკავშირებული მხარეებისგან (ა)	შემოსავალი დაკავშირებული მხარეებისგან (ბ)	ვალდებულებები დაკავშირებული მხარეების მიმართ**
2017 მშობელი კომპანია	3,139,187	2,141,994	2,983,908
2016 მშობელი კომპანია	1,386,987	2,820,647	111,670

* დაკავშირებული მხარეებისგან მისაღები თანხები აღირიცხება სავაჭრო დებიტორული ანგარიშების ნაწილში და არ არის გაუფასურებული (მე-14 შენიშვნა).

** ვალდებულებები დაკავშირებული მხარეების მიმართ აღირიცხება სავაჭრო დებიტორული დავალიანების ნაწილში (მე-18 შენიშვნა).

(ა) კომპანიას იჯარით აქვს აღებული საბუქსირო გემები „თამარა 1“ და „თამარა 2“ მშობელი კომპანიისგან (21.1 შენიშვნა). გარდა ამისა, კომპანიამ მიიღო შესყიდული დიზელისა და მავუთის გადაზიდვის მომსახურება მშობელი კომპანიისგან (9.2 შენიშვნა).

(ბ) კომპანიას მშობელი კომპანიისთვის იჯარით აქვს გადაცემული 1-ლი, მე-2, მე-3 ნავმისადგომები და აგრეთვე სარეიდო სადგომი (21.3 შენიშვნა) და მას სანავსადგურო მომსახურებას უწევს.

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

20. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

20.2 ფინანსური გარიგებები

დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული ფინანსური იჯარა	საფინანსო საქმიანობა შემოსავალი	დაკავშირებული მხარეებისგან მისაღები თანხები
2017		
მშობელი კომპანია (21.3 შენიშვნა)	367,102	3,847,405
2016		
მშობელი კომპანია (21.3 შენიშვნა)	361,007	4,102,435

დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხები	საპროცენტო განაკვეთი	ვალუტა	საპროცენტო შემოსავალი	დაკავშირებული მხარეებისგან მისაღები თანხები
2016				
მშობელი კომპანია (ა)	15.5%	ლარი	337,430	–
ა) სესხი გაიქვითა კომპანიის მიერ მშობელი კომპანიისთვის დივიდენდების გამოცხადებით და სრულად დაიფარა 2016 წელს.				

დაკავშირებული მხარეებისგან მიღებული სესხები	საპროცენტო განაკვეთი	ვალუტა	საპროცენტო ხარჯი	ვალდებულებები დაკავშირებული მხარეების მიმართ
საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები				
2017				
შპს „პეტროტრანსი“ (ბ)	3%	აშშ დოლარი	268,587	280,735
2016				
შპს „პეტროტრანსი“	3%	აშშ დოლარი	1,175	7,147,535

ბ) საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოსგან – შპს „პეტროტრანსისგან“ – დიზელის საწვავისა და მავუთის შემდგომი გადაყიდვის მიზნით შესყიდვის დასაფინანსებლად მიღებული სესხი. სესხის წლიური საპროცენტო განაკვეთი 3%-ია. სესხის ძირითადი თანხა სრულად დაიფარა 2017 წელს. დარჩენილი ნაშთი 280,735 ლარის ოდენობით წარმოადგენს გადასახდელ პროცენტს.

20.3 დივიდენდები

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მშობელი კომპანიის მიმართ გადასახდელი დივიდენდი სულ 7,688,000 ლარს შეადგენდა დისკონტირებამდე. მხარეთა შორის გაფორმებული ხელშეკრულების საფუძველზე ნაშთი უნდა დაიფაროს თანაბარი ყოველთვიური შენატანებით 2017 წლის ოქტომბრიდან 2019 წლის ოქტომბრამდე პერიოდში. გადასახდელი დივიდენდი დაიყო გრძელვადიან და მიმდინარე ნაწილებად და შესაბამისი დისკონტი – 745,696 ლარი – აისახა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მშობელი კომპანიისთვის გადასახდელი გრძელვადიანი დივიდენდი შეადგენდა 2,824,420 ლარს, ხოლო მიმდინარე – 4,108,884 ლარს.

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

20. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

20.4 გარიგებები უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობასთან

კომპანიის ხელმძღვანელობის ზედა რგოლი 2017 წელს 5 პირისგან შედგებოდა (2016 წ.: 6). 2017 წელს მათი მთლიანი ანაზღაურება მოიცავდა ხელფასებს, პრემიებს და დაბინავების ხარჯებს 1,213,050 ლარის ოდენობით (2016 წ.: 1,224,337 ლარი).

21. პირობითი ვალდებულებები

21.1 საოპერაციო იჯარასთან დაკავშირებული ვალდებულებები – კომპანია, როგორც მოიჯარე

კომპანიას, როგორც მოიჯარეს, ორი მნიშვნელოვანი საიჯარო ხელშეკრულება აქვს გაფორმებული.

ბათუმის ნავთობტერმინალის იჯარა

2013 წლის 21 მაისს კომპანიამ იჯარით მიიღო ორი გემი (საბუქსირო გემი) „თამარა 1“ და „თამარა 2“ მშობელი კომპანიისგან. „თამარა 1“-ის და „თამარა 2“-ის საიჯარო გადასახადი თვეში, შესაბამისად, 65,000 ლარი (დღგ-ის ჩათვლით) და 60,000 ლარი (დღგ-ის ჩათვლით). 2017 წლის 11 იანვარს კომპანიამ გააფორმა საიჯარო ხელშეკრულების დანართი, რომლის მიხედვითაც საბუქსირო გემების – „თამარა 1“-ის და „თამარა 2“-ის იჯარის საფასური თვეში, შესაბამისად, შეადგენს 143,903 ლარს (დღგ-ის ჩათვლით) და 136,487 ლარს (დღგ-ის ჩათვლით). საიჯარო ხელშეკრულების ვადა იწურება 2018 წლის 31 დეკემბერს.

„ქართული სალოკომოტივო კომპანიის“ იჯარა

კომპანიას „ქართული სალოკომოტივო კომპანიისგან“ იჯარით აქვს აღებული ორი ლოკომოტივი (HME-3) და მათში ფიქსირებულ თანხას – 105 აშშ დოლარს (დღგ-ის გარეშე) იხდის საათში. ხელშეკრულების ვადა 2018 წლის 31 დეკემბრამდე გაგრძელდა.

სამომავლო მინიმალური საიჯარო გადასახადები ამ საიჯარო ხელშეკრულებების თანახმად 2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

	საბუქსირო გემების იჯარა	ლოკომოტივების იჯარა	სულ
	ლარი	ლარი	ლარი
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით			
ერთი წლის განმავლობაში	2,851,429	702,399	3,553,828
ერთი წლის შემდეგ, მაგრამ არაუმეტეს ხუთი წლისა	2,851,429	702,399	3,553,828
	5,702,858	1,404,798	7,107,656

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

21. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

21.1 საოპერაციო იჯარასთან დაკავშირებული ვალდებულებები – კომპანია, როგორც მოიჯარე (გაგრძელება)

	საბუქსირო გემების იჯარა	ლოკომოტივების იჯარა	სულ
	ლარი	ლარი	ლარი
2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით			
ერთი წლის განმავლობაში	2,911,489	833,428	3,744,917
ერთი წლის შემდეგ, მაგრამ არაუმეტეს ხუთი წლისა	2,911,489	833,428	3,744,917
	5,822,978	1,666,856	7,489,834

2017 და 2016 წლების საოპერაციო იჯარის ხარჯი მოიცავს შემდეგს:

	2017	2016
	ლარი	ლარი
საბუქსირო გემების იჯარა	2,770,010	1,271,186
ლოკომოტივების იჯარა	690,293	923,325
სხვა იჯარა	74,481	85,715
	3,534,784	2,280,226

21.2 საოპერაციო იჯარასთან დაკავშირებული ვალდებულებები – კომპანია, როგორც მეიჯარე

კომპანიას, როგორც მეიჯარეს, მნიშვნელოვანი საოპერაციო იჯარის ხელშეკრულება აქვს გაფორმებული.

ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალის იჯარა

2007 წლის აპრილში კომპანია დათანხმდა შპს „ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალისთვის“ მე-4, მე-5, მე-6 ნავმისადგომები, საბორნე ტერმინალის, გარკვეული მანქანა-დანადგარებისა და აღჭურვილობის, ასევე 13.6 ჰექტარის მიწის ნაკვეთის გადაცემაზე 48 წლიანი იჯარით, რომლის ვადაც 2055 წლის 30 ივნისს იწურება. კომპანიამ საიჯარო გადასახდელები გადაანაწილა ფინანსურ და საოპერაციო იჯარების ელემენტებს შორის, თითოეული ელემენტის იჯარის უფლებით ფლობის სამართლიანი ღირებულებების პროპორციულად. საოპერაციო იჯარის ნაწილზე წლიური გადახდები 2020 წლის ნოემბრამდე 540,767 აშშ დოლარს შეადგენს, ხოლო იჯარის ვადის ამოწურვამდე (2055 წლის ნოემბრამდე) დარჩენილი პერიოდების განმავლობაში 740,767 აშშ დოლარს.

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

21. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

21.2 საოპერაციო იჯარასთან დაკავშირებული ვალდებულებები – კომპანია, როგორც მქირარი (გაგრძელება)

2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის არაგაუქმებად საოპერაციო იჯარაზე მინიმალური სამომავლო მოთხოვნები:

	ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალის იჯარა ლარი
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	
ერთი წლის განმავლობაში	1,401,775
ერთი წლის შემდეგ, მაგრამ არაუმეტეს ხუთი წლისა	6,211,948
5 წელზე მეტი ხნის შემდეგ	64,967,283
	72,581,006
	ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალის იჯარა ლარი
2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	
ერთი წლის განმავლობაში	1,431,301
ერთი წლის შემდეგ, მაგრამ არაუმეტეს ხუთი წლისა	6,254,565
5 წელზე მეტი ხნის შემდეგ	66,662,478
	74,348,344

2017 და 2016 წლების საოპერაციო იჯარის შემოსავალი მოიცავს შემდეგს:

	2017 ლარი	2016 ლარი
ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალისთვის		
გადასახდელი ნავმისადგომების საიჯარო ქირა	2,108,035	1,908,359
ამწებების და ბარჟის საიჯარო ქირა	476,699	781,021
სხვა იჯარა	340,389	358,487
	2,925,123	3,047,867

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

21. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

21.3 ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული ვალდებულებები – კომპანია, როგორც მეიჯარე

კომპანიას, როგორც მეიჯარეს, ორი მნიშვნელოვანი ფინანსური იჯარის ხელშეკრულება აქვს გაფორმებული.

ბათუმის ნავთობტერმინალის იჯარა

1999 წლის 18 ოქტომბერს კომპანიამ მშობელ კომპანიასთან გააფორმა საიჯარო ხელშეკრულება 1-ლი, მე-2, მე-3 ნავმისადგომების და სარეიდო სადგომის იჯარით გადაცემაზე 10 წლის ვადით. მოიჯარეს უფლება აქვს კიდევ 10 წლით გააგრძელოს ხელშეკრულება. იჯარის მაქსიმალურმა ვადამ არ უნდა გადააჭარბოს 99 წელს. 2016 წლის 31 ოქტომბრის მდგომარეობით ნავმისადგომების სასარგებლო გამოყენების ვადა განისაზღვრა 14 წლით, 2030 წლის 31 ოქტომბრამდე. კომპანია მიიღებს მინიმალურ წლიურ საიჯარო გადასახადს 211,525 აშშ დოლარის (548,315 ლარი) ოდენობით, დღგ-ის გარეშე და ცვალებად გადასახადს 0.2 აშშ დოლარის (0.52 ლარი 2017 წლის 31 დეკემბრის სავალუტო კურსით) ოდენობით იჯარით გადაცემულ ნავმისადგომებზე გადამუშავებული ტვირთის თითოეულ ტონაზე. 2009 წლის 18 ოქტომბერს საიჯარო ხელშეკრულება გაგრძელდა 10 წლით იმავე პირობებით და უცვლელი საიჯარო ტარიფით. ზემოთ აღნიშნული ნავმისადგომები იმდენად სპეციალიზებულია, რომ მათი გამოყენება მნიშვნელოვანი ინვესტიციებისა და განახლების გარეშე მხოლოდ მშობელ კომპანიას შეუძლია. კომპანია აღნიშნულ იჯარას აღრიცხავს ფინანსური იჯარის სახით. ცვალებადი საიჯარო გადასახადი აღირიცხება შემოსავლის მუხლში პირობითი საიჯარო ქირის სახით.

ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალის ფინანსური იჯარა

კომპანიას ფინანსური იჯარა აქვს გაფორმებული ბათუმის საკონტეინერო ტერმინალთან მე-4, მე-5, მე-6 ნავმისადგომებზე (21.2 შენიშვნა).

სამომავლო მინიმალური საიჯარო გადასახდელები ფინანსური იჯარის ფარგლებში, წმინდა მინიმალური საიჯარო გადასახდელების დღევანდელ ღირებულებასთან ერთად ასეთია:

	ბათუმის ნავთობტერმინალის იჯარა	ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალის იჯარა	სულ
	ლარი	ლარი	ლარი
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით			
ერთი წლის განმავლობაში	548,316	103,669	651,985
ერთი წლის შემდეგ, მაგრამ არაუმეტეს ხუთი წლისა	2,193,260	396,434	2,589,694
5 წელზე მეტი ხნის შემდეგ	3,838,206	3,270,582	7,108,788
სულ მინიმალური საიჯარო გადასახდელები	6,579,782	3,770,685	10,350,467
გამოკლებული: ფინანსური ხარჯები	(2,732,399)	(3,106,705)	(5,839,104)
მინიმალური საიჯარო გადასახდელების დღევანდელი ღირებულება	3,847,383	663,980	4,511,363

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

21. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

21.3 ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული ვალდებულებები – კომპანია, როგორც მეიჯარი (გაგრძელება)

	ბათუმის ნავთობტერმინალის იჯარა	ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალის იჯარა	სულ
	ლარი	ლარი	ლარი
2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით			
ერთი წლის განმავლობაში	500,621	100,653	601,274
ერთი წლის შემდეგ, მაგრამ არაუმეტეს ხუთი წლისა	2,002,479	404,784	2,407,263
5 წელზე მეტი ხნის შემდეგ	4,004,957	3,440,666	7,445,623
სულ მინიმალური საიჯარო გადასახდელები	6,508,057	3,946,103	10,454,160
გამოკლებული: ფინანსური ხარჯები	(2,405,622)	(3,273,337)	(5,678,959)
მინიმალური საიჯარო გადასახდელების დღევანდელი ღირებულება	4,102,435	672,766	4,775,201

2017 და 2016 წლების ფინანსურ იჯარაზე დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი ასეთი იყო:

	ბათუმის ნავთობტერმინალის იჯარა	ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალის იჯარა	სულ
	ლარი	ლარი	ლარი
2017			
საპროცენტო შემოსავალი ფინანსური იჯარიდან	367,102	95,288	462,390
2016			
საპროცენტო შემოსავალი ფინანსური იჯარიდან	361,007	81,644	442,651

აღნიშნული იჯარით გადაცემული მიწა მოიცავს შპს „საქართველოს რკინიგზის“ საკუთრებაში არსებულ გარკვეულ ინფრასტრუქტურას (შემდგომში „ობიექტები“). საიჯარო ხელშეკრულების თანახმად, კომპანია ვალდებული იყო ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალის მოთხოვნის შემთხვევაში მოეხდინა ამ ობიექტების დემონტაჟი, თუ ის ხელს შეუშლიდა ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალის ოპერაციებს. იმის გათვალისწინებით, რომ დემონტაჟისთვის საჭირო დროისა და ხარჯების შეფასება შეუძლებელი იყო, კომპანიამ არ გაითვალისწინა ეს ხარჯები საიჯარო ხელშეკრულების თავდაპირველი აღიარებისას და ასეთი ხარჯები გაწეულად ჩათვალა.

2011 წელს კომპანიამ ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალისგან მიიღო ობიექტების დემონტაჟის მოთხოვნა. კომპანიამ მშობელი კომპანიისგან შეისყიდა მიწის ნაკვეთი და დაასრულა ახალი ობიექტის მშენებლობა საქართველოს რკინიგზისთვის. 2014 წლის 1 იანვრამდე კომპანიას დახარჯული აქვს 1,493,595 ლარი აღნიშნულ სამუშაოებზე და მთლიანი თანხა გატარებული აქვს ხარჯებში.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

21. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

21.3 ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული ვალდებულებები – კომპანია, როგორც მეთიჯარე (გაგრძელება)

2013 წელს კომპანიამ მშობელი კომპანიისგან შეისყიდა ახალი ობიექტის მიმდებარე მიწის ნაკვეთი 491,304 ლარად. მშენებლობა გადაეცემა საქართველოს რკინიგზას 2018 წელს, რის შემდეგაც კომპანია დაიწყებს ობიექტის დემონტაჟს.

ამასთან, როდესაც ახალი ობიექტი გადაეცემა შპს „საქართველოს რკინიგზას“, ის დაექვემდებარება დღგ-ით დაბეგვრას.

2016 წელს კომპანიამ 1,294,395 ლარის ოდენობით დამატებითი ხარჯი გასწია ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალისთვის იჯარით გადაცემული ქონების შეკეთებაზე. 2016 და 2017 წლებში დამატებითი დანახარჯები არ გაწეულა. შეკეთების ვალდებულება ექვემდებარებოდა მხარეთა შორის არბიტრაჟს და კომპანიამ ეს ვალდებულება იკისრა საარბიტრაჟო საქმეზე მიღებული გადაწყვეტილების შედეგად.

21.4 საგადასახადო პირობითი ვალდებულებები

კომპანიას აქვს დარიცხული ანარიცხები, რომელიც დაფუძნებულია ხელმძღვანელობის შეძლებისდაგვარად ზუსტ შეფასებებზე. საქართველოს საგადასახადო და საბაჟო კანონმდებლობა ექვემდებარება სხვადასხვაგვარ ინტერპრეტაციებს, და შესაძლოა ხშირი იყოს ცვლილებები. ხელმძღვანელობის მიერ გარიგებებთან და საქმიანობასთან დაკავშირებული კანონმდებლობის ინტერპრეტაციები შეიძლება ექვემდებარებოდეს დადგენილ შესაბამისმა სახელმწიფო ორგანოებმა. ამის გამო კომპანიას შეიძლება დაეკისროს დამატებითი გადასახადები, ჯარიმები და საურავები.

კომპანიას ინსპექცია ჩაუტარა შემოსავლების სამსახურმა. ინსპექციამ მოიცვა 2010 წლის 1 იანვრიდან 2015 წლის 1 იანვრამდე პერიოდი და შეეხო დამატებული ღირებულების გადასახადს, საშემოსავლო გადასახადს, უკუდაბეგვრის დღგ-ს და იმპორტის გადასახადს, და ასევე 2010 წლიდან 2013 წლამდე პერიოდი, სადაც შეეხო მოგების გადასახადს და საშემოსავლო გადასახადს. 2015 წლის 3 დეკემბერს შემოსავლების სამსახურმა შეადგინა საგადასახადო შემოწმების აქტი 2010-2014 წლებზე. აღნიშნული აქტის მიხედვით, შემოსავლების სამსახურმა დარიცხა 7,284,431 ლარის ოდენობის დამატებითი გადასახადები, ჯარიმები და საურავები. კომპანია არ დაეთანხმა შემოსავლების სამსახურის მიერ დაკისრებულ გადასახადებს, ჯარიმებსა და საურავებს და მისი გადაწყვეტილება საქართველოს ფინანსთა სამინისტროში გაასაჩივრა. 2016 წლის 23 სექტემბერს ფინანსთა სამინისტრომ გამოსცა გადაწყვეტილება, რომლის საფუძველზეც დარიცხული თანხების ნაწილი – 2,009,000 ლარი, უნდა გადაისინჯოს აუდიტის დეპარტამენტის მიერ. შედეგად, აუდიტის დეპარტამენტმა გამოსცა 2017 წლის 11 მაისითა და 13 სექტემბრით დათარიღებული გადაწყვეტილებები. გადაწყვეტილებების თანახმად, ძირითადი თანხის, ჯარიმებისა და საურავების დიდი ნაწილი გაუქმდა, ხოლო 879,000 ლარზე დავა კვლავ მიმდინარეობს. აღნიშნული გადაწყვეტილება ასევე გასაჩივრდა ფინანსთა სამინისტროში. კომპანიის მოლოდინით, გასაჩივრების შედეგები 2018 წლის განმავლობაში გახდება ცნობილი.

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

21. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

21.4 საგადასახადო პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

დარიცხული თანხების დანარჩენ ნაწილთან დაკავშირებით, რომელიც არ ექვემდებარება გადასინჯვას აუდიტის დეპარტამენტის მიერ, კომპანიამ თანხის ოდენობა გაასაჩივრა ქუთაისის საქალაქო სასამართლოში და ელოდება, რომ გასაჩივრების შედეგები 2018 წლის განმავლობაში გახდება ცნობილი.

ხელმძღვანელობამ შეაფასა საგადასახადო შემოწმების ანგარიშში ასახული თითოეული პოზიციის დადებითი შედეგის ალბათობა და მიაჩნია, რომ არ არის მოსალოდნელი 1,340,392 ლარის დარიცხული ანარიცხების გარდა (1,194,028 ლარი დაირიცხა 2016 წელს და 146,364 ლარი დაირიცხა 2015 წელს) დამატებითი ეკონომიკური სარგებლის გადინება.

21.5 საოპერაციო ვალდებულებები

მართვის ხელშეკრულების მოთხოვნების თანახმად, კომპანიამ უნდა უზრუნველყოს არანაკლებ 6,000,000 ტონის წლიური გადაზიდვები ბათუმის საზღვაო ნავსადგურზე.

იმ შემთხვევაში, თუ კომპანია ვერ შეძლებს 6,000,000 ტონის გადაზიდვას, მესაკუთრეს (სახელმწიფოს) უფლება აქვს, მშობელი კომპანიისგან შემდეგი ჯარიმების გადახდა მოითხოვოს:

- ▶ 1 მილიონ ტონამდე მოცულობის დანაკლისისთვის – 0.1 აშშ დოლარი (ათი ცენტი) 1 ტონაზე;
- ▶ 1-დან 2 მილიონ ტონამდე მოცულობის დანაკლისისთვის – 0.2 აშშ დოლარი (ოცი ცენტი) 1 ტონაზე;
- ▶ 2 მილიონ ტონაზე მეტი მოცულობის დანაკლისისთვის – 1 აშშ დოლარი 1 ტონაზე.

თუ ვერ მოხერხდება 4,000,000 ტონა ტვირტის გადაზიდვა ორი თანმიმდევრული წლის განმავლობაში, ეს ჩაითვლება სერიოზულ დარღვევად და გამოიწვევს მართვის ხელშეკრულების შეწყვეტის მოთხოვნას. აღნიშნული მთელ რიგ რისკებს შეუქმნის მშობელ კომპანიას, მათ შორის კომპანიაზე უფლებების შესაძლო ჩამორთმევის რისკს. 2017 წლის განმავლობაში რეალურმა გადაზიდვებმა ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის მეშვეობით არ მიაღწია 6,000,000 ტონის მინიმალურ მოთხოვნას. შესაბამისად, მშობელმა კომპანიამ შექმნა 14,410 აშშ დოლარის ოდენობის ჯარიმის ანარიცხები.

22. ფინანსური რისკის მართვის მიზნები და პოლიტიკა

კომპანიის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები შედგება სავაჭრო კრედიტორული დავალიანებისგან, პროცენტის სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშებისგან და გადასახდელი დივიდენდებისგან. კომპანიას თავისი ოპერაციებიდან პირდაპირ იღებს დებიტორულ ანგარიშებს, ნაღდ ფულსა და მიმდინარე ანგარიშებს. კომპანიას აქვს საკრედიტო, ლიკვიდურობის და სავალუტო რისკები.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

22. ფინანსური რისკის მართვის მიზნები და პოლიტიკა (გაგრძელება)

(i) საკრედიტო რისკი

კომპანიის საბაზრო რისკი უმნიშვნელოა, რადგანაც მას არ აქვს ისეთი მნიშვნელოვანი აქტივები ან ვალდებულებები, რომლებზეც სამომავლო ფულადი ნაკადების ოდენობა იმერყევებს საბაზრო ფასებში ცვლილებების გამო.

კომპანიას არ აქვს მცოცავი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ფინანსური ინსტრუმენტები.

კომპანიის ხელმძღვანელობა ზედამხედველობს ამ რისკების მართვას. კომპანია საკმაოდ შეზღუდულად ეწევა ისეთ საქმიანობას, რომლის დროსაც ფინანსური რისკის აღება მოუწევდა. იგი არ ეწევა წარმოებული ინსტრუმენტებით რაიმე საქმიანობას რისკის მართვის ან სხვა მიზნებისთვის.

კომპანიის რისკების მართვის პოლიტიკა მოცემულია ქვემოთ:

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ მომწოდებელი ვერ შეასრულებს ფინანსური ინსტრუმენტით ან კლიენტთან გაფორმებული ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს და ამით კომპანიას ფინანსური ზარალი მიაღებდა. კომპანიას საკრედიტო რისკი ემუქრება საოპერაციო საქმიანობის (ძირითადად სავაჭრო დებიტორული ანგარიშები) და ფინანსური საქმიანობის ნაწილში, ასევე ბანკებსა და ფინანსურ ინსტიტუტებში განთავსებული ანაბრებიდან გამომდინარე.

სავაჭრო დებიტორული ანგარიშები

სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანების ნაშთი მოიცავს მშობელი კომპანიის ნაშთებს და აგრეთვე მესამე მხარეების მომცრო ნაშთებს, რომლებიც წარმოქმნიდან მაქსიმუმ 30-90 დღის ვადაში იფარება.

მშობელი კომპანიის მიმართ მოთხოვნები აღირიცხა ნავმისადგომების იჯარისა და ნავთობის გადაზიდვის გასამრჯელოს შესახებ ხელშეკრულების მიხედვით. მშობელი კომპანიისგან მისაღები თანხები 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის შეადგენდა 2,983,908 ლარს (2016 წ.: 111,670 ლარი).

საკრედიტო რისკის მაქსიმალურ მოცულობას საანგარიშგებო თარიღისთვის წარმოადგენს დებიტორული ანგარიშების საბალანსო ღირებულება 4,044,561 ლარის ოდენობით (2016 წ.: 2,735,194 ლარი).

(ii) ლიკვიდურობის რისკი

კომპანია ფულადი სახსრების დეფიციტის რისკს აკონტროლებს ფულადი ნაკადების მოსალოდნელი გადინებისა და შემოდინების ანალიზით ერთ თვეზე ნაკლები, ერთიდან სამ თვემდე, სამი თვიდან ერთ წლამდე და ერთიდან ხუთ წლამდე პერიოდებისთვის.

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

22. ფინანსური რისკის მართვის მიზნები და პოლიტიკა (გაგრძელება)

(ii) ლიკვიდურობის რისკი (გაგრძელება)

კომპანიის მიზანია, დაკავშირებული მხარის სესხების გამოყენებით ბალანსის დაცვა დაფინანსების უწყვეტობის შენარჩუნებასა და მოქნილობას შორის.

	3 თვეზე ნაკლები ლარი	3-დან 12 თვემდე ლარი	1-დან 5 წლამდე ლარი	სულ ლარი
2017				
პროცენტიანი სესხები და გადასახდელი ანგარიშები (20.2 შენიშვნა)	280,735	–	–	280,735
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	7,583,309	–	–	7,583,309
გადასახდელი დივიდენდები (20.3 შენიშვნა)	1,092,000	3,276,000	3,320,000	7,688,000
	8,956,044	3,276,000	3,320,000	15,552,044
2016				
პროცენტიანი სესხები და გადასახდელი ანგარიშები (20.2 შენიშვნა)	–	7,147,535	–	7,147,535
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	3,302,845	–	–	3,302,845
გადასახდელი დივიდენდი	1,400,000	9,100,000	–	10,500,000
	4,702,845	16,247,535	–	20,950,380

(iii) სავალუტო რისკის მგრძნობელობა

სავალუტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამომავლო ფულადი ნაკადების სამართლიანი ღირებულება ცვალებადი იქნება სავალუტო კურსების მერყეობის გამო.

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში მოცემულია კომპანიის დასაბეგრი მოგების მგრძნობელობა აშშ დოლარის კურსის გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი ცვალებადობის მიმართ, როცა ყველა დანარჩენი ცვლადი მუდმივია (ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებაში მომხდარი ცვლილებების გამო). კომპანიის ყველა დანარჩენ ვალუტასთან დაკავშირებული რისკები არ არის არსებითი.

	აშშ დოლარის კურსის ცვლილება	ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე
2017	+13.50%	1,514,172
	-9.50%	(1,065,529)
2016	+14.00%	332,352
	-7.00%	(166,176)

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

22. ფინანსური რისკის მართვის მიზნები და პოლიტიკა (გაგრძელება)

(iv) სამართლიანი ღირებულება

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება მნიშვნელოვნად არ განსხვავდება მათი საბალანსო ღირებულებებისგან საბალანსო უწყისის გამოშვების თარიღისთვის მათი მოკლევადიანი ხასიათის გამო. ყველა ის ფინანსური აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულებაც შეფასებული ან გაცხადებულია, მესამე დონის იერარქიას არის მიკუთვნებული.

23. არაფულადი ოპერაციები

2017 წლისა და 2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლების ფინანსური და საინვესტიციო საქმიანობა, რომლისთვისაც საჭირო არ გამხდარა ფულადი სახსრების ან მათი ეკვივალენტების გამოყენება, იყო:

	2017	2016
	ლარი	ლარი
განაწილებული დივიდენდები (20.3 შენიშვნა) (ა)	–	7,346,420
ძირითად საშუალებებზე გადასახდელი თანხების მოძრაობა (ბ)	(791,655)	1,429,807
გრძელვადიან აქტივებზე გადახდილი ავანსები (გ)	141,938	27,791
გაყიდული ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვის შემცირება (დ)	(81,734)	
დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხები, რომლებიც გაიქვითა მოგების გადასახადთან (დ)	–	16,736
(ა) 2016 წელს გადასახდელი დივიდენდების ნაწილი გაიქვითა მშობელი კომპანიისთვის გაცემულ შიდაჯგუფურ სესხთან 5,760,242 ლარის ოდენობით და შიდაჯგუფურ სავაჭრო დებიტორულ ანგარიშებთან 1,586,178 ლარის ოდენობით.		
(ბ) 2016 წელს ძირითად საშუალებებში გადასახდელი თანხები აღრიცხულია სავაჭრო კრედიტორული დავალიანების ნაწილში. 2017 წელს წინა წლის სავაჭრო კრედიტორული დავალიანების დაფარვა აღრიცხულია ძირითადი საშუალებების შესყიდვის ნაწილში.		
(გ) ძირითადი საშუალებების შემოსვლები მოიცავს გრძელვადიან აქტივებზე გადახდილ ავანსებს.		
(დ) 2017 წელს დაფიქსირდა კომპანიის ძირითადი საშუალებების ზოგიერთი სათადარიგო ნაწილის გასვლა და ამოღებულ იქნა შესაბამისი გადაფასების რეზერვის ნაშთები.		
(ე) 2016 წელს დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხებიდან ფინანსურ შემოსავალზე დარიცხული მოგების გადასახადის ხარჯი გადაიხადა ბათუმის ნავთობტერმინალმა და გაიქვითა მშობელი კომპანიისთვის გაცემულ 16,736 ლარის შიდაჯგუფურ სესხთან.		

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

24. ცვლილება ფინანსური საქმიანობით გამოწვეულ ვალდებულებებში

	1 იანვარი, 2017 წ.	ფულადი ნაკადები	კურსთაშორისი სხვაობიდან მიღებული ზარალი	ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ხარჯები/ (შემოსავალი)	31 დეკემბერი, 2017 წ.
პროცენტიანი სესხები და გადასახდელი ანგარიშები	7,147,535	(7,407,222)	271,835	268,587	280,735
გადასახდელი დივიდენდი	10,500,000	(2,812,000)	–	(754,696)	6,933,304
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ვალდებულებები, სულ	17,647,535	(10,219,222)	271,835	(486,109)	7,214,039

	1 იანვარი, 2016 წ.	ფულადი ნაკადები	კურსთაშორისი სხვაობიდან მიღებული შემოსულობა	ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ხარჯები/ (შემოსავალი)	გამოცხადებული დივიდენდები	31 დეკემბერი, 2016 წ.
პროცენტიანი სესხები და გადასახდელი ანგარიშები	4,831	7,167,004	(25,475)	1,175	–	7,147,535
გადასახდელი დივიდენდი	–	–	–	–	10,500,000	10,500,000
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ვალდებულებები, სულ	4,831	7,167,004	(25,475)	1,175	10,500,000	17,647,535

წინამდებარე დოკუმენტი წარმოადგენს შპს „იუაი საქართველოს“ მიერ 2018 წლის 16 მარტს გამოშვებული ინგლისურენოვანი აუდიტის დასკვნის თარგმანს.

წინამდებარე თარგმანსა და აუდიტის დასკვნის ინგლისურენოვან ორიგინალს შორის შეუსაბამობის შემთხვევაში უპირატესობა ენიჭება ინგლისურენოვან ტექსტს.

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ ხელმძღვანელობასა და პარტნიორებს,

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2018 წლის 16 მარტს გაცემულ ჩვენს დასკვნაში გამოვთქვით არამოდიფიცირებული აუდიტორული მოსაზრება. აუდიტებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გაცემული დასკვნის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩავგიტარებია წლიურ ანგარიშში ასახული იმ მოვლენების შედეგების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია “ფინანსურ ანგარიშგებასთან”; და
- მმართველობით ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

რუსლან ხოროშვილი,
შპს „იუაი საქართველო“ სახელით

თბილისი, საქართველო
11 დეკემბერი 2018

**ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს
კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული
ანგარიში**

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ ხელმძღვანელობასა და პარტნიორებს,

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2018 წლის 16 მარტს გაცემულ ჩვენს დასკვნაში გამოვთქვით არამოდიფიცირებული აუდიტორული მოსაზრება. აუდირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გაცემული დასკვნის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩავვიტარებია წლიურ ანგარიშში ასახული იმ მოვლენების შედეგების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ აუდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია “ფინანსურ ანგარიშგებასთან”; და
- მმართველობით ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

რუსლან ხოროშვილი,
შპს „იუაი საქართველოს“ სახელით

თბილისი, საქართველო
11 დეკემბერი 2018

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ 2017 წლის მმართველობითი ანგარიშგება

1. ზოგადი ცნობები

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“ (შემდგომში „კომპანია“ ან „ნავსადგური“) დაარსდა 2000 წელს, როგორც სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული კომპანია, რომელსაც ფლობდა და აკონტროლებდა საქართველოს მთავრობა.

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის კომპანიაზე კონტროლს ახორციელებს შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალი“ (შემდგომში „მშობელი კომპანია“) 2006 წლის 22 ივლისის ხელშეკრულებით კომპანიის სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული 100 პროცენტი წილის ექსკლუზიური მართვის უფლების 49 წლის ვადით შეძენის შესახებ. ბათუმის ნავთობტერმინალის აქციათა 100 პროცენტი წილის მფლობელია ყაზახეთში რეგისტრირებული კომპანია სს „ყაზ ტრანს ილი“.

კომპანიის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე არის ყაზახეთის სახელმწიფო ფონდი „სამრუკ კაზინა“, რომელსაც ფლობს და აკონტროლებს ყაზახეთის რესპუბლიკის მთავრობა.

კომპანიის იურიდიული მისამართია : საქართველო, ქ. ბათუმი, ბაქოს ქ. #15.

ნავსადგურის სპეციალიზაცია მოიცავს ტვირთის ნომენკლატურის ფართო სპექტრის გადაზიდვას. ტვირთბრუნვის სტრუქტურაში უპირატესობა უჭირავს მშრალი ტვირთების და ნავთობის ტრანზიტს.

საწარმოო საქმიანობის განხორციელებისთვის ნავსადგურს გააჩნია შესაბამისი ტერიტორია და აკვატორია სათანადო სპეციალური მოწყობილობებითა და დანადგარებით, რომელთა შორის უმნიშვნელოვანესია ნაპირ დამცავი ნაგებობები, 3 ნავმისადგომი, 12 პორტალური ამწე და სხვა გადამტვირთავი მექანიზმები, დამხმარე გემები, და საზღვაო სამგზავრო სადგური. იჯარის ხელშეკრულებით გადაცემულ 2 საკონტეინერო, 3 ნავთობჩამოსასხმელი და 1 უმისადგომო ნავთობჩამოსასხმელი ნავმისადგომსა და მომდებარე 13.6 ჰა ტერიტორიაზე ოპერირებს შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალი“ და შპს „ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალი“.

ნავსადგური ფლობს სტანდარტიზაციის საერთაშორისო სერტიფიკატებს, რომელთა ვადიანობა შეესაბამება მოცემული ანგარიშგების პერიოდს: ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001 და ISO 50001.

2. 2017 წლის ფინანსურ-ეკონომიკური მაჩვენებლები

ცხრილი 2. 2016-2017 წწ. ძირითადი ფინანსურ-ეკონომიკური მაჩვენებლები (ათასი ლარი)

დასახელება	გა. ერთ.	ფაქტ. 2016 წ.	ფაქტ. 2017 წ.	გადახრა	% გადახ.
B	1	2	3	4=3-2	5=3/2
შემოსავალი, სულ	ათასი ლარი	48,125	56,942	8,817	118%
პროდუქციის რეალიზაციისა და მომსახურების გაწევისგან მიღებული შემოსავალი	ათასი ლარი	43,243	40,493	(2,750)	94%
დაფინანსებისგან მიღებული შემოსავალი	ათასი ლარი	962	1,284	322	133%
სხვა შემოსავალი	ათასი ლარი	3,920	15,165	11,245	387%
ხარჯები, სულ	ათასი ლარი	37,056	53,794	16,740	145%
რეალიზებული პროდუქციისა და გაწეული მომსახურების თვითღირებულება	ათასი ლარი	27,258	30,837	3,579	113%
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	ათასი ლარი	5,573	7,571	1,998	136%
დაფინანსების ხარჯები	ათასი ლარი	1	269	268	24455%
სხვა ხარჯები	ათასი ლარი	4,224	15,117	10,893	358%
მოგება დაბეგვრამდე	ათასი ლარი	11,069	3,148	(7,921)	28%
კორპორატიული საშემოსავლო დაბეგვრის სარგებელი/(ხარჯები)	ათასი ლარი	3,377	(354)	3,731	-10%
ჯამური მოგება	ათასი ლარი	14,446	2,794	(11,652)	19%
საშუალო სიითი რიცხოვნობა	ათასი ლარი	717	717	(0.1)	100.0%
შრომის წარმადობა*	ათასი ლარი	60	56	(4)	94%

- შრომის წარმადობა წარმოადგენს პროდუქციის რეალიზაციისა და მომსახურების გაწევისგან მიღებული შემოსავალის შეფარდებას საშუალო სიით რიცხოვნობასთან.

ნავსადგურმა 2017 წელი დახურა წმინდა ჯამური მოგებით, რაც შეადგენს 2,794 ათას ლარს და შესაბამისად 11,652 ათასი ლარით ნაკლებია 2016 წლის მაჩვენებელზე.

თვითღირებულების ნაწილში იკვეთება ხარჯების ზრდა – 3,579 ათასი ლარით. ეს განპირობებულია საწვავის (ბუნებრივი აირი), ენერგიის და სხვა ხარჯების გაზრდით.

საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები 2016 წელთან შედარებით გაზრდილია 1,998 ათასი ლარით, რაც განპირობებულია საექვო დებიტორული დავალიანებების მიხედვით რეზერვების დარიცხვით.

სხვა შემოსავლების ნაწილში, ადგილი აქვს შემოსავლების ზრდას – 11,245 ათასი ლარის ოდენობით, რაც განპირობებულია ნავსადგურის მიერ გარე ორგანიზაციებისთვის მაზუთის რეალიზაციით. მაზუთის შესყიდვის თვითღირებულება 2017 წელს მიკუთვნებულია სხვა ხარჯებში. სხვა ხარჯების წარმოქმნის ნაწილში ასევე ასახულია კომპანიის ძირითადი საშუალებების ჩამოწერის ხარჯები და საკურსო ცვლილებით წარმოქმნილი ხარჯები.

3. 2017 წლის საქმიანობის სოციალური მიმართულებები

ნავსადგურში ფართოდ არის განვითარებული სოციალური მიმართულებები, როგორც თანამშრომლების მიმართ, ასევე სპონსორული და საქველმოქმედო დახმარებების გაწევის მიმართულებით.

თანამშრომლებზე ორიენტირებულ სოციალური სფეროს ნაწილში თანამშრომლები უზრუნველყოფილნი არიან უფასო კვებით და სამედიცინო დაზღვევით, ნავსადგურის დასაქმებულების სოციალური მხარდაჭერისთვის მათ ეძლევათ მკურნალობასთან (რომელიც არ იფარება დაზღვევით) დაკავშირებული მატერიალური დახმარება, ასევე გაიცემა ქორწინებასთან, შვილის შეძენასთან, ახლო ნათესავის გარდაცვალებასთან დაკავშირებული დახმარებები, დასაქმებულების და მათი ოჯახის წევრების გამოჯანსაღების მიზნით, ნავსადგური უზრუნველყოფს მათ სანატორიუმის საგზურებით.

რაც შეეხება სპონსორულ და საქველმოქმედო დახმარებებს, ნავსადგური ყოველწლიურად უწევს დახმარებას:

- ▶ სამამულო ომის ვეტერანებს, ასევე უეცრად გარდაცვლილი ვეტერანების ქვრივებს;
- ▶ სსიპ საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტოს მეზღვაურის საერთაშორისო დღესთან დაკავშირებით;
- ▶ ფერიის დასახლების წმინდა მატათას სახელობის გიმნაზიის სოციალურად დაუცველ ბავშვებს და წმინდა პანტელეიმონ-მკურნალის სახელობის ინკლუზიური საბავშვო ბაღის ბავშვებს საახალწლო დღესასწაულთან დაკავშირებით.

ამას გარდა, ნავსადგური ეხმარება სხვა ბავშვთა სახლებს, მოხუცთა თავშესაფრებს და სხვა ფიზიკურ თუ იურიდიულ პირს ბიუჯეტში სათანადო სახსრების არსებობის შემთხვევაში.

4. ფინანსური რისკების ანალიზი

კომპანიის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები შედგება სავაჭრო კრედიტორული დავალიანებისგან, პროცენტის სესხების, გადასახდელი ანგარიშებისა და გადასახდელი დივიდენდებისგან. კომპანიას თავისი ოპერაციებიდან პირდაპირ იღებს დებიტორულ ანგარიშებს, ნაღდ ფულსა და მიმდინარე ანგარიშებს. კომპანიას აქვს საკრედიტო, ლიკვიდურობის და სავალუტო რისკები.

- 1) **საკრედიტო რისკი** – კომპანიის საბაზრო რისკი უმნიშვნელოა, რადგანაც მას არ აქვს ისეთი მნიშვნელოვანი აქტივები ან ვალდებულებები, რომლებზეც სამომავლო ფულადი ნაკადების ოდენობა იმერყევებს საბაზრო ფასებში ცვლილებების გამო.

კომპანიას არ აქვს მცოცავი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ფინანსური ინსტრუმენტები.

კომპანიის ხელმძღვანელობა ზედამხედველობს ამ რისკების მართვას. კომპანია საკმაოდ შეზღუდულად ეწევა ისეთ საქმიანობას, რომლის დროსაც ფინანსური რისკის აღება მოუწევდა. იგი არ ეწევა წარმოებული ინსტრუმენტებით რაიმე საქმიანობას რისკის მართვის ან სხვა მიზნებისთვის.

კომპანიის მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს წარმოადგენს დებიტორული დავალიანების ვერ ამოღება. სავაჭრო და დებიტორული დავალიანების ნაშთები მოიცავს მშობელი კომპანიის ნაშთებს და ასევე მესამე მხარეების ნაშთებს, რომელთა ძირითადი ნაწილიც იფარება მათი წარმოშობიდან 30-90 დღის განმავლობაში.

მშობელი კომპანიის მიმართ მოთხოვნები აღირიცხა ნავმისადგომების იჯარისა და ნავთობის გადაზიდვის გასამრჯელოს შესახებ ხელშეკრულების მიხედვით. მშობელი კომპანიისგან მისაღები თანხები 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის შეადგენდა 2,983,908 ლარს (2016 წ.: 111,670 ლარი).

საკრედიტო რისკის მაქსიმალურ მოცულობას საანგარიშგებო თარიღისთვის წარმოადგენს დებიტორული ანგარიშების საბალანსო ღირებულება 4,044,561 ლარის ოდენობით (2016 წ.: 2,735,194 ლარი).

- 2) **სავალუტო რისკი** – ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში მოცემულია კომპანიის დასაბეგრი მოგების მგრძნობელობა აშშ დოლარის კურსის გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი ცვალებადობის მიმართ, როცა ყველა დანარჩენი ცვლადი მუდმივია (ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებაში მომხდარი ცვლილებების გამო). კომპანიის ყველა დანარჩენ ვალუტასთან დაკავშირებული რისკები არ არის არსებითი.

	აშშ დოლარის კურსის ცვლილება	ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე
2017	+13.50%	1,514,172
	-9.50%	(1,065,529)
2016	+14.00%	332,352
	-7.00%	(166,176)

- 3) **ლიკვიდურობის რისკი** – კომპანია ფულადი სახსრების დეფიციტის რისკს აკონტროლებს ფულადი ნაკადების მოსალოდნელი გადინებისა და შემოდინების ანალიზით ერთ თვეზე ნაკლები, ერთიდან სამ თვემდე, სამი თვიდან ერთ წლამდე და ერთიდან ხუთ წლამდე პერიოდებისთვის.

კომპანიის მიზანია, დაკავშირებული მხარის სესხების გამოყენებით ბალანსის დაცვა დაფინანსების უწყვეტობის შენარჩუნებასა და მოქნილობას შორის.

5. საკანონმდებლო მოთხოვნები ეკოლოგიისა და გარემოს დაცვის ნაწილში

ნავსადგურის ტერიტორიის და აკვატორიის დაბინძურების ძირითად წყაროს წარმოადგენს ჩამდინარე წყლები (სამეურნეო-ფეკალური და სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო) და საყოფაცხოვრებო ნაგავი, ასევე ნავთობ შემცველი წყლები და საყოფაცხოვრებო ნაგავი, რომელიც წარმოიქმნება გემების მექანიზმების ექსპლუატაციის შედეგად. ამას გარდა, გემების ბუქსირების დროს და სხვა ავარიული სიტუაციებიდან გამომდინარე, არსებობს ავარიული დაღვრების შემთხვევები.

ბათუმის საზღვაო ნავსადგურში ეკოლოგიური პოლიტიკა ითვალისწინებს ჯანსაღი, მდგრადი გარემოს შექმნას, საწარმოო საქმიანობის შედეგების ზემოქმედების შესუსტების ხარჯზე, გარემოს დაბინძურების პროფილაქტიკას, ნედლეულისა და მასალების, ტრანსპორტის, წყლის და ენერგო მოხმარების რაციონალურ მოხმარებას, ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვევების, ჩამდინარე წყლების მოცულობის შემცირებას; საკანონმდებლო მოთხოვნების დაცვას. დასახული ამოცანების მიღწევის მიზნით, ბათუმის საზღვაო ნავსადგურში დანერგილია ISO 14001:2004 (2009 წ. გაცემული სერტიფიკატი, Bureau Veritas Certification) გარემოს დაცვის მენეჯმენტის სისტემის სტანდარტი. ნავსადგურში ეკოლოგიის და საწარმოო სანიტარიის საკითხებთან დაკავშირებით, შრომის დაცვის, საწარმოო უსაფრთხოების და გარემოს დაცვის განყოფილება ყოველწლიურად ატარებს კომპანიის საქმიანობის აუდიტორულ შეფასებას ქვემოთ მოყვანილი კანონების და საქართველოს კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების შესაბამისად:

„გარემოს დაცვის შესახებ“, „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსი“, „ატმოსფერული ჰაერის დაცვის შესახებ“, „წყლის შესახებ“, „ნიადაგის დაცვის შესახებ“, „კოდექსი ნარჩენების მართვის შესახებ“, „საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის შესახებ“, „ზღვის, წყალსატევების და მდინარეთა ნაპირების რეგულირებისა და საინჟინრო დაცვის შესახებ“, „დაცული ტერიტორიების სისტემის შესახებ“, „ლიცენზიების და ნებართვების შესახებ“, „კოლხეთის ეროვნული პარკის შექმნისა და მართვის შესახებ“, „დაცული ტერიტორიების სტატუსის შესახებ“, „წიაღების შესახებ“, „მტირალას ეროვნული პარკის შესახებ“, „საზღვაო სამაშველო სამსახურის შესახებ“, „პროდუქტის უსაფრთხო და თავისუფალი მიმოქცევის შესახებ კოდექსი“, „საქართველოს საზღვაო კოდექსი“, „საქართველოს საზღვაო სივრცის შესახებ“, „საქართველოს ტერიტორიაზე ნარჩენების ტრანზიტისა და იმპორტის შესახებ“, „ტურიზმისა და კურორტების შესახებ“, „კურორტების და საკურორტო ადგილების სანიტარული ზონების შესახებ“, „სამეწარმეო საქმიანობის კონტროლის შესახებ“, „მაგნე ნივთიერებით გამოწვეული ზარალი კომპენსაციის შესახებ“, „საგანგებო მდგომარეობის შესახებ“, „რადიოაქტიური ნარჩენების შესახებ“, „სამოქალაქო უსაფრთხოების შესახებ“, „კურორტების და საკურორტო ადგილების ნუსხის შესახებ“, ასევე მთავრობის და საქართველოს სამინისტროების მიერ გამოცემული გარემოს დაცვის სფეროში კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტები.

გენერალური დირექტორი: _____

მთავარი ბუღალტერი: _____

5. საკანონმდებლო მოთხოვნები ეკოლოგიისა და გარემოს დაცვის ნაწილში

ნავსადგურის ტერიტორიის და აკვატორიის დაბინძურების ძირითად წყაროს წარმოადგენს ჩამდინარე წყლები (სამეურნეო-ფეკალური და სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო) და საყოფაცხოვრებო ნაგავი, ასევე ნავთობ შემცველი წყლები და საყოფაცხოვრებო ნაგავი, რომელიც წარმოიქმნება გემების მექანიზმების ექსპლუატაციის შედეგად. ამას გარდა, გემების ბუქსირების დროს და სხვა ავარიული სიტუაციებიდან გამომდინარე, არსებობს ავარიული დაღვრების შემთხვევები.

ბათუმის საზღვაო ნავსადგურში ეკოლოგიური პოლიტიკა ითვალისწინებს ჯანსაღი, მდგრადი გარემოს შექმნას, საწარმოო საქმიანობის შედეგების ზემოქმედების შესუსტების ხარჯზე, გარემოს დაბინძურების პროფილაქტიკას, ნედლეულისა და მასალების, ტრანსპორტის, წყლის და ენერგო მოხმარების რაციონალურ მოხმარებას, ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვევების, ჩამდინარე წყლების მოცულობის შემცირებას; საკანონმდებლო მოთხოვნების დაცვას. დასახული ამოცანების მიღწევის მიზნით, ბათუმის საზღვაო ნავსადგურში დანერგილია ISO 14001:2004 (2009 წ. გაცემული სერტიფიკატი, Bureau Veritas Certification) გარემოს დაცვის მენეჯმენტის სისტემის სტანდარტი. ნავსადგურში ეკოლოგიის და საწარმოო სანიტარიის საკითხებთან დაკავშირებით, შრომის დაცვის, საწარმოო უსაფრთხოების და გარემოს დაცვის განყოფილება ყოველწლიურად ატარებს კომპანიის საქმიანობის აუდიტორულ შეფასებას ქვემოთ მოყვანილი კანონების და საქართველოს კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების შესაბამისად:

„გარემოს დაცვის შესახებ“, „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსი“, „ატმოსფერული ჰაერის დაცვის შესახებ“, „წყლის შესახებ“, „ნიადაგის დაცვის შესახებ“, „კოდექსი ნარჩენების მართვის შესახებ“, „საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის შესახებ“, „ზღვის, წყალსატევების და მდინარეთა ნაპირების რეგულირებისა და საინჟინრო დაცვის შესახებ“, „დაცული ტერიტორიების სისტემის შესახებ“, „ლიცენზიების და ნებართვების შესახებ“, „კოლხეთის ეროვნული პარკის შექმნისა და მართვის შესახებ“, „დაცული ტერიტორიების სტატუსის შესახებ“, „წიაღების შესახებ“, „მტირალას ეროვნული პარკის შესახებ“, „საზღვაო სამაშველო სამსახურის შესახებ“, „პროდუქტის უსაფრთხო და თავისუფალი მიმოქცევის შესახებ კოდექსი“, „საქართველოს საზღვაო კოდექსი“, „საქართველოს საზღვაო სივრცის შესახებ“, „საქართველოს ტერიტორიაზე ნარჩენების ტრანზიტისა და იმპორტის შესახებ“, „ტურიზმისა და კურორტების შესახებ“, „კურორტების და საკურორტო ადგილების სანიტარული ზონების შესახებ“, „სამეწარმეო საქმიანობის კონტროლის შესახებ“, „მაგნე ნივთიერებით გამოწვეული ზარალი კომპენსაციის შესახებ“, „საგანგებო მდგომარეობის შესახებ“, „რადიოაქტიური ნარჩენების შესახებ“, „სამოქალაქო უსაფრთხოების შესახებ“, „კურორტების და საკურორტო ადგილების ნუსხის შესახებ“, ასევე მთავრობის და საქართველოს სამინისტროების მიერ გამოცემული გარემოს დაცვის სფეროში კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტები.

გენერალური დირექტორი: _____

მთავარი ბუღალტერი: _____

